

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 473 · CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,80 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,75 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,80 €
1. novembar 2013.

TAJANSTVENI NESTANAK

★ **DOK HOLIDEJ** ★

473

Frenk Larami

TAJANSTVENI NESTANAK

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 473

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

MISTERIOUS DISAPPEARANCE

Recenzija i adaptacija

Nikola Šimunović

Likovna obrada naslovne strane

Branislav Kerac

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 23. X 2013.

Tržište: 1. XI 2013.

CIP–Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82–31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 –. – Novi Sad: Marketprint,
1972–, –21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – MISTERIOUS DISAPPEARANCE

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Nikola Šimunović

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Majk Rasel je zabrinuto zurio kroz prozor kancelarije u zgradi kompanije „Nacionalna pacifička železnica“. Bio je to stasit i visok čovek. Naslonio se na sims i pogledom prešao preko pročelja zgrada na drugoj strani ulice. Ali, iako mu je pogled šetao po obojenim natpisi- ma i šarenim reklamnim panoima, on za- pravo nije zapažao ništa... Njegove misli sada su bile daleko, u Čejenu, s njego- vim agentom Rikom Šeltonom, koga je poslao tamo pre četiri sedmice. Od tada o njemu nije ništa čuo, što je bilo neobič- no, jer je Šelton bio savestan i sposoban i po Raselovom uverenju čovek koji se pridržavao dogovorenog programa. A prvi zadatak mu je bio da se po dolasku u Čejen javi Raselu, što nije učinio.

Voditi poslove na železnici nije bilo jednostavno. To je značilo mnogo više od izdavanja karata putnicima, teret- nih listova raznim pošiljaocima robe i pisanje mesečnih izveštaja akcionarima kompanije u Čejenu. Bio je to kompleks poslova koje je trebalo obavljati skoro neprekidno svih dvadeset četiri časa na dan i koji su obuhvatali hiljade detalja, počevši od obaranja drveća, kupovine zemljišta preko kojeg je trebalo graditi trasu, pa do konačnog puštanja pruge u rad, potom organizacije poslovanja staničnih postaja i svega ostalog što je bilo u vezi sa funkcionisanjem železnice

i ubiranjem prihoda za dividende akcio- nara.

A funkcionisanje tog mehanizma pre- stalo je u jednoj važnoj tački: kupovini zemljišta. I to je u ovom trenutku bri- nulo Rasela. Trebalo je otkupiti novo zemljište za trasu pruge koja je trebalo da vodi od Santa Fea do krajnjih nase- ljenih oblasti na severu. To zemljište se nalazilo u oblasti Čejena, pa je tamo mo- rao stvoriti sedište kompanije i zato je poslao Rika Šeltona da ispita šta misle ljudi koje bi izgradnja železnice ugro- zila. Rik Šelton je, međutim, nestao, a Rasel, zbog nedostatka vremena, nije mogao sebi dopustiti luksuz da sam sed- ne u diližansu i otputuje u Čejen kako bi video šta se desilo s Šeltonom. S druge strane, nije mogao naći pogodnog čo- veka, veštog i diskretnom raspitivanju, kopanju po tajnim vezama i kanalima i otkrivanju prikrivenih činjenica, koji bi u slučaju nevolje umeo da se sam iz nje izvuče.

Uzdahnuo je. Možda je bila greška što je poslao Šeltona. Uprkos velikim uspe- sima, koje je postigao kao agent kompa- nije, Šelton je pripadao onoj vrsti ljudi koji izbegavaju gužve i sukobe kad god je to moguće. A Rasel je imao pouzdane informacije da su stanovnici Čejena odbi- li sve predloge drugih kompanija, čak su u nekim slučajevima žestoko reagovali

na pokušaje došljaka da utiču na njihov ustaljeni način života. Ali Rasel nije bio čovek koji odustaje na prvoj prepreci.

Ta pokrajina se razvijala i životni ritam je dobijao na zamahu. Otvarani su novi poslovi, a železnica je predstavljala vrlo važnu pokretačku polugu. Gvozdene šine, koje su udaljene teritorije približavale velikim tržišnim centrima, činile su ovima neprocenjivu uslugu. Kada shvate da je transport stoke železnicom brži i jeftiniji od dugog dogona kroz preriju, stočari će bez sumnje stati uz njega. A pošto je za zemljište preko kojeg je trebalo da prolazi nova pruga uvek plaćao mnogo više nego što je to zemljište realno vredelo, bilo je logično da se ni farmeri ne protive vlastitoj koristi.

Rasel se ispravio i protrljao bradu. Uz sve brige, stigao ga je i umor od napornog rada. Kolegijum direktora kompanije postao je u poslednje vreme nestrpljiv. Oni nisu mogli razumeti da može biti teškoća u kupovini zemljišta, angažovanju radne snage, nabavci potrebnog materijala i polaganju šina. Na drugim mestima to je obično išlo bez većih problema, pa je njihovo nerazumevanje bilo shvatljivo. Pismo, koje je tog jutra Majk Rasel primio, nalagalo mu je da bez odlaganja prione na posao. Ali kako?

Vrata su se otvorila i u kancelariju je ušla visoka, vitka žena. Kosa joj je bila skupljena na potiljku, a na sebi je imala loše skrojenu haljinu, koja je njenoj silueti davala nezgrapan izgled. Brzim koracima prišla je Raselu i pružila mu papire, koje je držala u ruci. Rasel ih je uzeo, jedva pogledavši ženu, a onda počeo da potpisuje pisma i dokumente,

ne čitajući ih. Za trenutak se zapitao šta je Rik Šelton našao u toj potpuno nezanimljivoj Rondi Braun. Možda su njena jednostavnost i nepretencioznost činile da se njihov odnos razvija bez komplikacija i mučnih rasprava. Završivši potpisivanje, Rasel vrati papire Rondi i isprati je pogledom do vrata. Žena se, uhvativši kvaku, okrenula zabrinuto nabranog čela – Jeste li dobili neku vest od Rika, mister Rasele? – upitala je.

– Ne, nisam.

Ona klimnu glavom i pođe za svojim poslom. Rasel je čuo kad su se druga vrata zatvorila. Pred očima mu je bila slika te žene kako sedi za pisaćim stolom, lica zaronjenog u šake. Ronda Braun mu je bila od velike pomoći, jer je bez negodovanja prihvatala i najteže obaveze i obavljala svoje zadatke tako da on nije morao brinuti o tehničkim stranama posla. Često je pomišljao da traži od direkcije da joj se poveća plata, ali sada je shvatio kako je to propustio, jer mu nije bila stalno pred očima, pa nije ni mislio na nju.

Zaključio je da mu je potrebno da nešto popije. Obukao je sako i izašao iz kancelarije ne obaveštavajući Rondu da će na kratko biti odsutan, i ako ga neko bude tražio, neka pričeka.

Na ulici su ga ljudi pozdravljali, a on je otpozdravljao učtivim klimanjem glave ili dodirivanjem oboda šešira.

Onda je pored njega prošla diližansa, koja je stizala svaki drugi dan, unoseći malu promenu u život grada. Produžio je niz ulicu i kada se približio salunu prašina se već slegla i iz diližanse su počeli izlaziti putnici. Raselovu pažnju privu-

kao je putnik u elegantnoj odeći, sakou od sivog tvida, svetlosivim pantalonama, svilenom prsluku i s kravatom boje vina i kalifornija šeširom širokog oboda na glavi. Ispod sakoa izvirivale su drške revolvera od slonovače. Taj džentlmen je mogao imati oko tridesetak godina, ali se po smirenom licu i inteligentnom svetlucanju čeličnoplavih očiju moglo zaključiti da je mudriji nego što bi to njegovim godinama odgovaralo. Nije se često događalo da takav čovek stigne u grad, pomisli Rasel, prolazeći pored njega i ulazeći u salun. Naslonio se na šank i sačekao da mu konobar donese njegov uobičajeni viski.

– Vruć dan danas, mister Rasele – primeti barmen. Rasel klimnu glavom i nastavi da u mislima traži rešenje za svoje probleme. Stajao je tako desetak minuta, nezainteresovano gledajući ljude oko sebe, kad začu zvučan bariton iza sebe – Jeste li vi mister Rasel?

Okrenuo se i pogledao elegantnog došljaka, koji ga je mirno, ali uporno, posmatrao.

– Mister Rasel iz železničke kompanije? – ponovi došljak svoje pitanje.

Rasel klimnu glavom. – Šta mogu učiniti za vas, mister?

– Radi li Rik Šelton za vas?

Rasel nabra obrve. – Da. Zašto pitate?

Putnik priđe šanku i stade pored njega. Mahnuo je konobaru, koji je vukao noge kao lenji patak.

– Brendi za mene, i sodu.

Uzeo je čašu, koju mu je barmen dodao i ispio tekućinu u njoj dopola.

– Punih trideset milja žudim za ovim, Rasele – reče pošto je obrisao usne i

odahnuo kao da mu je teški teret pao s leđa.

Majk Rasel ne odgovori. Pažljivo je motrio došljaka. Na njegovom licu bilo je markantne muške lepote. Odavao je utisak snažnog i odlučnog, ali i besposlenog čoveka, koji ničim nije pokazivao ni najmanju ratobornost. Rasela je, međutim, kopkalo šta on hoće od njega. Onda izusti. – Nisam čuo vaše ime, mister...

– Ah, izvinite za propust! Ja sam Džon Holidej – predstavi se došljak, ne pružajući ruku.

– Holidej?... Ime kao da mi je odnekud poznato – reče Rasel.

– Nismo se do sada sreli, jer ja nisam nikada silazio tako daleko na jug. Ja sam... dobar prijatelj Šeltonove sestre, koja živi u Kejv Ridžu, pa me je ona zamolila da ga posetim. Rekla je da radi kao službenik za vašu firmu, ali da je zabrinuta za njega. – Osmehnuo se i poručio drugi brendi, a onda nastavio – Možda je trebalo da najpre potražim Rika u poslovnici, ali sam bio toliko umoran da sam se morao prvo okrepiti. Onda... je li Rik tamo?

Na Raselovom licu ocrtalo se razočaranje. Ovaj čovek očito nije donosio vesti o Šeltonu, kojima se nadao. – Ne, Rik Šelton je terenski službenik – odgovori Rasel. – Neka vrsta našeg putujućeg zastupnika. Kupuje zemljišta za račun kompanije, istražuje nove teritorije za eventualnu gradnju i slično.

– Pa, terenski rad mu i više odgovara – primeti Holidej. – Po priči njegove sestre, on je godinama bio gonič krda, zato mine liči na čoveka s čistom košuljom

i belim manžetnama. Onda... mogu li da ga vidim na desetak minuta?

Rasel odmahnu glavom i nasloni se na šank. – Bojim se da ne možete.

– Postoji li neki poseban razlog za to?

– Ne. Jednostavno nije ovde. On je u Čejenu.

– Radi tamo?

– Da.

– Kad treba da se vrati?

Rasel stisnu usne. Opazio je da je Holidej nabrao obrve na njegov gest. – Već izvesno vreme nemam vesti od njega. A nije mu do sada bio običaj da ode, a da se ne javi i ne obavesti me šta se događa. On je bio moj najpouzdaniji terenski agent, koji...

– Bio? – upada mu Holidej u reč.

– I sada je – ispravi se Rasel, zagledan u svoju čašu.

– Rekli ste „bio” – Holidej ga sumnjičavo pogleda. – Niste na mene ostavili utisak čoveka koji govori nešto bez razloga. Šta se ovde događa?

– Ne znam, mister Holideje.

– Onda mi ispričajte ono što znate. Prešao sam dosta dugačak put i obećao njegovoj sestri da ću videti Rika. Ne sviđa mi se kad ljudi o njemu govore kao da više nije živ.

Rasel slegnu ramenima.

– Čejen uživa glas grada koji ne gaji prijateljska osećanja prema strancima. A Šelton je u taj grad došao kao stranac, sa zadatkom da obavi neke poslove za račun moje kompanije. Pošto od njega već više od mesec dana nisam dobio nikakve vesti, ostaje mi jedino da pretpostavim da se nešto nepredviđeno desilo.

Džordžijanac se zagledao u Rasela, a ovaj je zapazio kako je u Holidejevom držanju nestalo onog prijateljskog, dobromamernog zračenja s početka razgovora. Očito je ovaj došljak umeo biti i tvrd i nezgodan kad se ukaže prilika.

– Voleo bih da čujem celu priču – bio je uporan Dok.

Razmislivši malo, Rasel odluči da ga uputi u svoje brige mada nije znao mnogo više od ostalih. Holidej tada zausti da nešto kaže, ali se u tom trenutku sa ulice začuše pucnji. Rasel se okrenuo i pogledao napolje. Tada odjeknu i druga serija pucnjeva i on poblede – Moja poslovnica...

Izgovorivši to, potrča, a Holidej krenu za njim. Pogledao je u smeru u kome je Rasel zurio i video kako iz jedne zgrade, niže niz ulicu, kuljaju oblaci gustog dima. Vrata na zgradi su se otvorila i mršava žena, teturajući se, izađe, pritiskajući rukama prsa. Prsti su joj bili crveni od krvi.

Rasel i Dok u isti čas stigoše do ranjene žene koja je klonula na tle.

– Šta se desilo, mis Braun? – upita je njen šef.

Ona samo odmahnu glavom, kao da se ne seća šta se desilo. Ljudi su istrčali iz kuća. Pojavila su se dvojica sa šerifskim značkama. Rasel pozva u pomoć za gašenje požara, a onda se ponovo posveti Rondi, koja je iskašljavala krv i osvrtała se s preklinjućim izrazom u očima. Dok je skinuo čaturicu s nečijeg konja i klekao pored nje i umio joj lice i vrat. Žena zari nokte u Holidejevu šaku i s krajnjim naporom progovori – Zapalio je vatru u vašoj kancelariji, mister Rasele.

Ja sam osetila miris dima i uhvatila sam ga na delu... i on je pucao iz revolvera na mene!

– Ko?

Odmahnula je glavom: – Bilo je toliko dima da ništa nisam mogla da vidim. Opazila sam da je mali rastom... imao je na sebi crnu košulju... i pantalone... i crvenu maramu... – Ponovo se zakašljala. – Recite... mister Šeltonu... da je bilo divno... Recite mu da ne... – Oštar uzdah i glava joj odjednom klonu unazad, a oči joj se staklasto ukočiše.

Dok ustade i pođe pored zgrade železničke kompanije ispred koje su građani načinili kolonu u kojoj su kofe s vodom išle od ruke do ruke. Tek što je stigao do dvorišta ugledao je na njegovom kraju oblak prašine, a onda je iza malog senika izronio konjanik, plegao na vratu životinje. Dok izvuče kolt i ispali hitac.

Konjanik se izdigao na uzengijama i zaljuljao ustranu, a onda se glavačke strmogladio iz sedla. Džordžijanac potrča k njemu, a za njim i drugi, koji su želeli da ga uhvate. Pali konjanik se otkotrljao na bok i uspeo da se upola pridi-gne na lakat. Drugom rukom je potegao revolver.

– Uхватите га живог! – začu Holidej nečiji povik iza sebe, ali se nije obazirao na to, jer je video kako je palikuća uperio revolver u njega. Drugi hitac iz Dokovog revolvera pogodio ga je u čelo.

– Dođavola, zašto ste to uradili, mister?

Holidej pogleda starijeg čoveka sa značkom, a onda Rasela, koji se oštro obrati šerifu – A šta je drugo mogao da

uradi, Samerse? Revolveraš je hteo da ga ubije!

Samers prođe pored Holideja i vrhom čizme okrenu mrtvog palikuću na leđa. Opsovao je videvši ranu na čelu. – Nika-da nećemo doznati zašto je to učinio... ni ko je on. – Obratio se Holideju. – Bilo je zanimljivo videti vas kako potežete i pucate. Ko ste vi i zašto ste se umešali?

– On je sa mnom – odgovori Rasel ume-sto Doka. – On je prijatelj Rika Šeltona.

Šerif pusti da utisak o Holideju sazri u njemu, a onda klimnu glavom – Dobro. To malo menja stvar. Ali, do đavola, mister, vi baš ništa ne prepuštate slučaju, je li tako?

Holidej ne odgovori, ali zato se javi Rasel ogorčenim glasom – Mis Braun je mrtva, a moja poslovnica je izgorela do temelja! To je prava nesreća!

– Mora biti da je razlog pljačka – poku-ša šerif da nagovesti svoj zaključak.

Rasel odlučno odmahnu rukom.

– Da je pljačka bila motiv, zlikovac se ne bi mučio da podmeće požar. Ne, njegova je namera sasvim jasna: hteo je da onemogući rad moje kompanije ili bar da uspori i oteža njenu aktivnost. Ipak, ne mogu jedno da shvatim: u Kolidž Sitiju nemam neprijatelja, ili bar ne znam ni-jednog.

– A kako stoji stvar s Čejenom? – upita Holidej.

– Šta to znači, došljače? – ogłosi se šerif.

– Rasel zna na šta mislim, ali to za sada može da čeka. Hajdete da pokušamo spasti od poslovnice ono što se može.

Kada su njih trojica ponovo stigli do trotoara u glavnoj ulici požar je bio lokalizovan. Telo Ronde Braun bilo je odvučeno malo niže niz trotoar i pokriveno ćebetom. Rasel se naslonio na jedan stub. Lice mu je bilo sivo i izmučeno. Samers je ponovo preuzeo komandu u gašenju vatre, ostavivši Rasela i Doka da međusobno izmenjaju misli.

– Možda je požar u vezi s Čejenom – promrmlja Rasel.

– Što znači da za vašu brigu u vezi s Rikom ima dosta razloga – složi se Holidej.

– Da, ali nemam nikakvog dokaza za to.

– Ovde ih nećete ni naći – Dok se okrenu i pođe niz ulicu. Rasel ga je posmatrao kako se udaljava prema salunu, a onda krenu za njim, sklapajući u glavi konture jednog plana. Dobro, postaraće se da Ronda Braun bude pristojno sahranjena, ali više ništa nije mogao učiniti za nju. Sa Dokom Holidejem stvar je stajala sasvim drugačije i on je zapazio njegovu hladnokrvnost, hrabrost i veštinu u sukobu s palikućom. Uz to, Holidej se interesovao za Šeltona...

Po dolasku u salun Rasela su sa svih strana zasuli pitanjima, ali on nije odgovarao na njih već se uputio prema Holideju koji je stajao naslonjen na šank srkćući svoj brendi. Rasel naruči sebi viski i progovori.

– Mislim da između nas dvojice ima dosta prostora za saradnju.

– Kakvu saradnju?

– Želim da neko ode u Čejen i utvrdi šta se desilo Riku Šeltonu. Spreman sam da platim za to.

– Već sam odlučio da odem tamo – obavesti ga Holidej. – Prema tome, nema potrebe da me plaćate za to.

– To je kavaljerski odgovor, ali svaka stvar ima svoje lice i naličje. Ako odete tamo kao predstavnik kompanije to vam daje velika prava, a naročito da zahtevate punu pomoć i saradnju tamošnjeg čuvara reda.

– Nije mi potrebna ničija pomoć u tom gradu, Rasele. Ja uvek radim sam.

Rasel ga brižno pogleda.

– U redu, ali nešto drugo je isto tako važno. Ako tamo odete kao usamljeni strelac pa vam se eventualno nešto desi, to neće privući ničiju pažnju. Ali ako otputujete kao predstavnik kompanije, pa vam se nešto desi, ja ću imati prava da tražim istragu. U tom slučaju tamo bi otišao federalni šerif.

Holidej ga radoznalo pogleda.

– Posao i kompanija uvek na prvom mestu, je li tako, Rasele?

– Ja moram raditi svoj posao.

Dok se zamisli. Ne bi mu smetalo da u Čejen otputuje kao nameštenik kompanije. U tom slučaju onaj ko je poslao čoveka u Kolidž Siti da zapali poslovnicu i ubije Rondu Braun mogao bi načiniti neki pogrešan korak i otkriti se. Tada bi njemu posao bio znatno olakšan. Ispio je brendi i pogledao Rasela.

– Pa dobro. Neka bude. Računajte da sam od danas službenik kompanije.

Rasel se usiljeno osmehnuo.

– Budite za jedan sat kod moje izgorele poslovnice. Daću vam sva obaveštenja o zadatku Rika Šeltona. Kada budemo okončali razgovor dan će već biti pri kraju i vrućina će proći, tako da možete

krenuti za Čejen. Pošto je diližansa već otišla, možete poći na svom konju.

– To mi trenutno i više odgovara.

– Dobro. Pobrinuću se za to. I spremiću vam novac. Sto dolara sedmično plus troškovi. Je li to u redu?

– Kako hoćete – Holidej nezainteresovano odmahnu glavom. – To je najmanje važno.

* * *

– Zovem se Holidej. Džon Holidej.

Šerif Deril Ingram digao je pogled s gomile poternica, koje su ležale na stolu pred njim i pogledao stranca koji se predstavio ulazeći u šerifsku kancelariju. Ono što je video nije ga jako iznenadilo, jer je u svojoj karijeri video galeriju tipova, od najgorih do najboljih, ali je zapazio njegovo elegantno odelo, markantno lice, snažna, ali ne preterano široka ramena, mišićave ruke i koltove sa drškama od slonovače. Čovek pred njim bio je nesvakidašnja pojava. Ali šerifa nije bunilo to već nešto drugo: činilo mu se da mu je njegovo ime odnekud poznato, iako je znao pouzdano da strančevo lice ne gleda ni s jedne od poternica na njegovom stolu.

– Šta želite, mister Holideje? – upitao je bez naročitog interesa.

– Pročitajte ovo – Holidej pruži Ingramu jednu kovertu. Policajac izvadi iz nje komad presavijenog papira i pročita sadržaj. Onda napući usne i ponovo savi papir.

– Vi, dakle, radite za železničku kompaniju „Pacifik nacional”. To je lepo, vrlo lepo. Ali zašto ste došli k meni?

– Došao sam ovamo da proverim gde mogu naći čoveka po imenu Rik Šelton – reče mu Holidej. Pažljivo je posmatrao Ingrama da bi video njegovu reakciju pri pomenu Šeltonovog imena, ali je šerifovo lice ostalo bezizrazno. Ostao je da sedi zavaljen, gurnuvši prethodno koverat s papirom prema Holideju.

– Šelton, je li? Čini mi se da sam već čuo to ime.

– On je došao ovamo pre otprilike mesec dana s ciljem da kupi neko zemljište za račun moje kompanije. Od tada se o njemu ništa nije čulo.

Ingram slegnu ramenima – Ovde ljudi dolaze i odlaze, mister.

Holidej privuče stolicu i diže levu nogu na donju prečku, pa se nasloni laktom na koleno. – Taj Rik Šelton bio je dobar čovek, šerife. Dobar i savestan. Prvi njegov zadatak bio je da se odmah po dolasku javi, ali on to nije učinio. Zato izgleda kao da mu se nešto desilo.

– Može biti da je napustio posao i počeo s nečim drugim.

Holidej odrečno odmahnu glavom.

– Ne, to nije verovatno. Koliko sam saznao, on je voleo svoj posao, a sem toga bio je dobro plaćen i cenjen u kompaniji. A ostavio je i jednu ženu u gradu iz kojeg je došao, kojom je nameravao da se oženi.

Ingram nabra obrve – Tako, dakle, stoje stvari?

– Šta znate vi o njemu? – upita Dok.

– Vrlo malo.

Ingram lagano ustade. Sada se videlo da je visok koliko i Dok i možda isto toliko snažan, ali ne i tako skladno građen. Dok proceni da može imati oko

četrdeset godina, dakle bio je šerif s dobrim iskustvom. – Voleo bih da mi kažete to što znate, šerife – rekao je.

Ingram otpi vode iz čaturice, koju je skinuo sa zida.

– Šelton je prošao ovuda. Veći deo dana proveo je u gradu, postavljajući mnoga pitanja, a onda je odjahao. Od tada ga više nisam video.

– Kuda se uputio?

– Nije rekao. – Šerif ispitivački odmeri Holideja pa nastavi. – I ne vidim zašto bi moj posao bio da se brinem o sudbini čoveka koji se u gradu raspitivao o nečemu i otišao. Koliko znam, odgovori koje je dobio nisu ga uznemirili. On je bio običan činovnik kompanije koji je želeo da kupi neku zemlju. Ljudi su mu obično negativno odgovarali i nagovestili mu da samo uzalud gubi vreme, jer niko neće da proda zemlju železnici.

– Zar baš niko?

– Da. Ni stočari, ni farmeri, ni poslovni ljudi. Svi smataju kako je Čejen, ovakav kakav je sada, vrlo pogodno mesto za život. Zbog čega bi onda želeli da ga izmene? Novi ljudi, koji bi došli s železnicom, doneli bi sa sobom samo više problema i više briga, a grad bi postao pretesan. Pretpostavljam da je Šelton to shvatio i otišao.

– Da je tako, on bi se vratio u Kolidž Siti – primeti Dok.

– Moguće. To ne bih znao da vam kažem. Razgovarao sam s njim i on je na mene ostavio utisak mirnog čoveka. Možda je bio razočaran neuspehom pa je otišao da rashladi glavu na nekom drugom mestu.

Holidej se ispravi i spusti nogu sa stolice na pod. Znao je da je čuo sve što se od Derila Ingrama moglo čuti. Okrenuo se i bez reči izašao iz kancelarije, dignuvši samo dva prsta u znak pozdrava. Onda začu šerifove korake za sobom pa zastade.

– Čini mi se da ste vi neki uporan čovek, mister Holideje – reče Ingram.

– Mogli biste u gradu izazvati neprilike. Zato vam preporučujem da mi odmah kažete za čim to njuškate i kakve planove imate u toj vašoj tvrdoj glavi.

– Došao sam ovamo da nađem Rika Šeltona – odgovori Dok.

– Ovdašnji ljudi će vam reći isto ono što su rekli i Šeltonu, mister, a to je da u ovom gradu i okolini nema zemljišta na prodaju. Rekao sam vam već da ljudi ovde ne žele promene i ne vole strance koji dođu i pokušavaju da im te promene donesu.

Holidej se jedva primetno osmehnuo – Mislim da ste mi upravo rekli nešto važno, šerife.

Prvi put od njihovog susreta Ingram je bio zbunjen – Šta sam vam to rekao, mister?

– Otkrili ste mi činjenicu da stranci koji dođu u grad sa namerom da donesu promene nisu dobrodošli. Prema tome, ni Šelton nije bio dobrodošao. Da je bio samo premlaćen, on bi ipak nekako stupio u vezu sa Kolidž Sitijem. Pošto se nije tamo vratio, jedini razlog dovoljno jak za taj njegov propust je da je on mrtav.

Ingram opusti usne.

– Čujte, to što kažete nije nimalo lepo, Holideje. I nimalo mi se ne dopada. Ja

sam, naravno, u granicama svakodnevnog interesovanja, proverio šta je bilo s Šeltonom. Otišao je odavde sam i uputio se prema zapadu.

Holidej pogleda na tu stranu. U daljini su se dizali oštri planinski vrhovi. Predeo je tamo izgledao divlji i pun opasnosti. Posle kraćeg ćutanja on reče. – Možda biste mogli da mi kažete imena ljudi s kojima je razgovarao o kupovini zemljišta.

Ingram kratko odmahnu glavom. – Ne bih mogao.

– Ali ja ta imena mogu i sam saznati, šerife. Zašto mi otežavate posao?

– Vidim da ste čvrsto odlučili da mi zadate glavobolju – promrmlja Ingram. – A to ne volim.

– Ne, šerife, varate se. Nikakvog posebnog interesa nemam za to. Ako nekom želim zadati glavobolju to može biti samo onaj ko je ubio Rika Šeltona.

– Ubio? Šta vam daje pravo da kažete da je Šelton ubijen? I to u mom gradu!

Holidej se neveselo osmehnu – Rik Šelton nije bio nikakva protuva i skitnica, šerife, ali daleko od toga da je bio pito-mo jagnješce, kakav je možda izgledao. Znam da je bio u stanju da se ponese i s najopasnijim protivnikom. Nije mu bilo prvi put da se suoči s neprilikama. Zato je mogao biti sprečen u obavljanju svog posla samo ako je ubijen. Ja ću ga naći, mrtvog ili živog, šerife! Ako ga slučajno nađem mrtvog, da znate da ću pronaći i njegovog ubicu. U međuvremenu, nastaviću s poslom tamo gde je on stao i propitaću neke ljude u vašem gradu o tome šta je Šelton hteo i šta je činio.

Udaljio se, ostavljajući Ingrama da besno gleda za njim. Ovaj put šerif nije pošao za njim. Ostao je da stoji na trotoaru ispred zatvora, češkajući se prstom po vrhu brade.

– Neka sve ide dodavola – promumla i vrati se u svoju kancelariju.

* * *

Nelson Teri je i ovaj put, po običaju, ušao na zadnja vrata u salun u Čejenu. Od kako je znao za sebe, bio je oprezan čovek.

Idući lagano ka stolu za kockanje, za kojim su sedela tri čoveka, Teri rukom dade znak dvojici od njih da se udalje. Oni ga poslušашe i odoše prema šanku. Teri se umorno spusti na stolicu i dolivajući piće iz boce u čašu reče.

– Jedan „nalickani” je jutros dojahao iz Kolidž Sitija. Otišao je pravo kod Ingrama.

Čovek koji je ostao za stolom, korpu-lentan i snažan, upitno podiže obrve – Pa šta?

– Znači da bi trebalo proveriti ko je on i šta hoće. Znaš da je prošao već ceo mesec. Bilo je krajnje vreme da neko iz tog grada dojezdi u ovaj kraj. A mogu ti reći još i to da taj čova izgleda baš kao neko ko zna svoj posao.

Luis Ferguson nasu sebi piće i udobnije se namesti u stolici. – Možda si suviše zabrinut ni zbog čega, Nelsone – promrmlja.

– To što sam često bio zabrinut, Luise, spaslo me je da do sada nisam odnesen na groblje – odvrati Teri.

– Niko ništa ne zna – primeti Ferguson. – I kako bi neko i mogao nešto znati?

– Zagledao se u oči svom sagovorniku, skrivajući lakim mrštenjem dosadu koju je osećao. Taj Nelson Teri je nenadmašan u borbi revolverima ili pesnicama, pomislio je, čovek koga bi svako pozeleo da ima kraj sebe, ali je, nažalost, pripadao onoj vrsti ljudi koji sve vide crnje nego što stvarno jeste. A on, Ferguson, nije video razloga da se brine o nečemu pre nego što se to desi.

– Ne možemo biti sigurni, Luise – bio je uporan Teri. – Ipak bi trebalo da proverimo ko je taj stranac i zbog čega je došao. Na mene je ostavio utisak opasnog čoveka.

Luis Ferguson se osmehnu. – Pustimo ga onda neka traga koliko mu srce želi, Nelsone. A ako u njuškanju priđe suviše blizu, budi uveren da ćemo se o njemu pobrinuti. A sada sedi mirno i nemoj da me gnjaviš.

Teri sasu piće u grlo i odmah se osetio malo bolje. Bio je siguran da su na pragu neprilike, koje je sedmicama očekivao, ali razgovor s Luisom ublažio je njegovu napetost. Da, rekao je sebi, Luis je u pravu. Šta bi i najспособnije njuškalo moglo saznati o čoveku koji je već mesec dana ležao mrtav pod gomilom kamenja u jednoj jaruzi u pustari? Čak i ako bi telo bilo pronađeno, sve je namešteno tako da izgleda kao nesrećni slučaj. Jer oni su posle toga proveli u usputnoj krčmi kod Breda Šarpa ceo dan. Ako ga neko bude pitao, Bred će to i izjaviti jer je veoma voleo svoju kožu.

U tom trenutku Dok Holidej je ušao u salun. Njegov dolazak nije izazvao pažnju jer se nekoliko pijanaca, poređanih pored šanka, nisu ni pomerili.

– To je on – reče Teri. – Onaj tamo na suprotnoj strani šanka.

Ferguson pogleda u tom pravcu i trže se. Na licu mu se videla napetost. – Čini mi se da ga poznajem – promumlao je.

– Kao da sam ga negde video.

– Gde, Luise?

– Bilo je to verovatno pre dosta godina, jer bih se inače setio. Možda u ono vreme kad smo na severu raskrstili s Hendersonom i njegovom bandom.

– Pre pet godina? – zbuni se Teri. – Ti baš imaš dobro pamćenje!

– Ponekad se isplati imati dobro pamćenje – reče Ferguson, posmatrajući i dalje pažljivo došljaka i dobujući prstima po stolu.

Hladan znoj orosi Nelsonovo čelo.

– Misliš li da bi trebalo da pođem i porazgovaram s Ingramom?

Ferguson razmisli, pa klimnu glavom.

– Ne bi ništa smetalo. Nemoj samo praviti paniku oko toga... Saznaj samo kako se zove i zašto je došao.

Teri nije sačekao da mu se dvaput kaže. Ustao je ne završivši piće i napustio salun opet kroz zadnja vrata. Pohitao je preko dvorišta, krenuo jednom sporednom ulicom do glavne, a onda produžio do šerifove kancelarije. Ingrama je zatekao kako je sprema i bez okolišanja počeo mu postavljati pitanja.

Pošto mu je Ingram rekao sve što je želeo da zna, Nelson Teri se, duboko zamišljen i zabrinut, vratio u salun.

* * *

– Vi ste Dok Holidej, zar ne? – odjeknuo je glas iza njegovih leđa. – Džona-

tan Holidej iz Džordžije? Nekada ste bili dentist, a sada ste kockar, zar ne?

Holidej se okrenuo i ugledao omalenog čoveka koji mu se usiljeno osmehivao. Uprkos trudu, nije uspeo da ga prepozna.

– Da li vas poznajem, mister? – upitao je najzad.

U salunu je zavladala grobna tišina. Iza ovog što ga je oslovio, Holidej ugleda jednog drugog koji je sedeo sam za stolom i pokazivao vidno zanimanje za to što se događa u salunu. Holidej se odnekud prisećao mršavog čoveka oštarih crta lica s crnim, duboko usađenim očima. Bilo je to lice iz prošlosti, ali karakteristično, lice koje se teško zaboravlja.

– Ne, ne verujem da me vi poznajete, Holideje – odgovori omaleni čovek. – Jer kada ste vi bili u Santa Feu ja sam bio niko i ništa... tek dečaćić koga niko nije zapažao.

Dok tek sada opazi mladolikost sago-vornika.

– Šta želite? – upita.

Mladić uperi prst u njega. – Vas, Holideje! Hoću da budem čovek kao što ste vi.

Džordžijanac oseti kako mu se u grudima nešto steže i crno naslućivanje opasnosti, koje je još maločas lebdelo nad salunom, postalo je stvarnije, opipljivije. Barmen je gledao čas mladića, a čas njega, a na licu mu se videla zabrinutost.

– Hej, čekajte! – viknuo je. – Ne želim nikakve gluposti u mom lokalu!

– Zaveži ti, trbonjo! – dreknu mladić glasom koji je ličio na lavež. – Ovo je moja i Holidejeva stvar i ne tiče se niko-ga sem Rodnija Hantera i Doka Holide-

ja. Pratim ja njega već nekoliko godina, odkako su ljudi počeli pričati da je najbolji revolveraš na Zapadu, bolji od Vajata Erpa, Bila Hikoka i Bufalo Bila. Ja sam tukao Toma Vilijemsa u Templ Kriku i Džima Svintona u Čejenu, ali to je bilo đavolski lako, jer su njih dvojica stekli ime u obračunima s nekim tipovima koji nisu vredeli ni centa. Sa mnom, međutim, nisu mogli izaći na kraj. Mislim da će tako biti i s Dokom Holidejem. On će u meni naći revolveraša ravnog sebi i to ćemo proveriti smesta i baš ovde.

Barmen ustuknu korak nazad i zbunjeno počeo mahati krpom oko sebe.

– Hantere, to je ludost – reče Holidej mirno. – Pustite to k vragu i odjašite s mirom.

– Da odjašem s mirom? – Rodni Hanter bahato zabaci glavu i glasno se nasmeja. – Pa tek sam dojahao! Strpljivo sam čekao da završite razgovor s šerifom kako bismo mogli na miru rešiti ovaj naš problem.

– Nemamo mi šta da rešavamo – odbrusi Holidej suvo, u nadi da će mladi revolveraš odustati, ali je u sebi slutio da će doći do obračuna.

Mladićevo lice se ponovo namrgodilo i senka zverske surovosti zatamnila mu je lice. Počeo je brže disati i oči su mu zasjale. – Naprotiv! Imamo mi mnogo šta da rešavamo, Holideje. Noćima nisam mogao da spavam misleći na svaku reč koju su ljudi rekli o vama. Tako sam žarko želeo da se ogledam s vama da me od toga već boli stomak.

Holidej se lagano okrenuo i stao licem u lice s Hanterom. Desna ruka mu je neprimetno kliznula s šanka i spustila niz

telo. Udahnuo je duboko i rekao. – Ne želim da se sukobim s vama, Hantere. Ne želim da vas ubijem. Pojašite konja, idite odavde i zaboravite na mene.

– Vrag vas odneo, prestanite s tim glupim pričama, Holideje! Izazivam vas i potegnite oružje, jer vam odavde na drugi način nema izlaza!

– Možete poginuti, mladi čoveče – opomenu ga tiho Holidej, toliko tiho da su ga prisutni jedva mogli čuti.

Hanter je zažmurio i stisnuvši vilice otkrio iskežene zube. Žila na čelu mu je odskočila. – Potegni pištolj, do đavola! – viknu.

Holidej ga pogleda u oči. Video je da iz njih seva odlučnost koja ga je već nosila preko granice iza koje nije bilo povratka. Onda se Rodnijevo rame zgrčilo. Ruka mu je poletela naniže i vratila se naviše brzinom koju je oko jedva moglo da prati. U trenutku dok je potezao revolver, Holidej oseti duboko sažaljenje za Rodnija Hantera. U tom deliću sekunde, na razmeđu života i smrti, mladi revolveraš se pobeđnički osmehnuo, ali tada ga je Holidejev metak pogodio posred grudi, a njegov, ispaljen delić sekunde kasnije, proleteo je u prazno, iznad njegovog ramena.

Od siline udarca kuršuma Hanter je bio odbačen unazad. Na njegovom licu pojavi se grč smrtnog bola, noge mu klecnuše, a onda se skljkao na pod kao bezoblična, mlitava masa.

U salunu ponovo zavlada tišina. Niko se nije ni pomakao. – Sto mu gromova! – promrmlja barmen, brišući musavom krpom znoj s čela.

Kroz pomična dvokrilna vrata u salun je s revolverom u ruci nahrupio šerif Ingram. Zastao je kao ukopan kad je na podu ugledao mladog čoveka koji se previjao od smrtničkih bolova. Pre nego što mu se približio, Rodni Hanter je promuklo prokrkljao.

– Pobedio bih svakog drugog, Holideje. Trebalo je da sam i tebe pobedio, jer sam bolji. Sledeći put ćeš videti...

Dok ne reče ništa. Nije ga čak ni pogledao. Vratio je revolver u futrolu. Dotle se šerif spustio na kolena kraj Hantera i zagledao se u njegove staklaste oči. Onda je naglo ustao, kao da se uplašio da ga Hanter ne povuče za sobom u mrak. – Mrtav je – reče.

– Sam je tražio to što je dobio, šerife – reče barmen. – Mister Holidej je lepo došao i popio svoje piće, gledajući samo svoja posla, kad je Hanter upao i obrušio se na njega. Nikako nije hteo da se pomiri s odbijanjem mister Holideja da prihvati njegov izazov. Prvi je potegao oružje i dobio ono što je zaslužio.

Ingram ga je ćutke slušao, ne skidajući pogled s Doka.

– Šta je bio razlog ovom obračunu, Holideje? Jeste li vas dvojica već negde ukrstili rogove?

– Nikada ga nisam video – odgovori Džordžijanac.

Ingram se namršti. – Ako je tako, zbog čega bi onda želeo da vas ubije? Niko ne nasrće na nekog bez ikakvog povoda.

– Postojao je povod – umeša se ponovo barmen. – Pomenuo je neki grad u kome je slušao priče o mister Holideju kao velikom čoveku, čuvenom nepobedivom revolverašu. Izgleda da je već dve go-

dine nosio u glavi suludu ideju da nađe Holideja i izazove ga.

Šerif stisnu usne, stade pred Holideja i zagleda mu se u oči. – Veliki čovek, je li? Kralj revolveraša? To je, dakle, u pitanju, Holideje?

– Ja nisam nikoga dirao, šerife, kao što vam je barmen i objasnio.

– Naravno, naravno. Kad neko izgubi glavu, ljudi kao vi su obično nedužna jagnjad. Takve priče neće mene zavarati, Holideje! Vi ste u mom gradu napravili još jednu rečku na vašem revolveru i možete biti zadovoljni. Sada osedlajte konja i čistite se odavde. Neću da mi posle ovoga u grad nagnu revolveraši koji žele da se dokažu.

Holidej ga je dugo bezizrazno gledao, a onda je prošao pored šerifa, prekoračio telo Rodni Hantera i prišao šanku. Iz džepa je izvadio dve novčanice od dvadeset dolara i spustio ih pored zabezknutog barmena. – Mislim da će ovo biti dovoljno.

– Dovoljno za šta? – upita barmen.

– Za sahranu. Bez obzira što je to dužnost grada, želim da ovaj momak dobije bar pristojan pogreb. To će verovatno biti jedino pristojno što je dobio u životu.

Ingram iznenađeno ustuknu, a onda se isceri. – Da li vi uvek sahranjujete vaše žrtve? To vam se izgleda dopada?

Džordžijanac ga pogleda hladnim čeličnosivim očima i šerif pocrvene. Dok krenu ka vratima kraj kojih su stajala trojica i zaprepašćeno ga gledala. Jedan od njih, Nelson Teri, oborio je pogled kada se Holidej približio, ali je nastavio da ga motri kroz nakostrešene obrve. Kada je Holidej izašao, Teri upita Fergusona.

– Kako ti izgleda, Luise?

Ferguson ga bezizrazno pogleda i nastavi da gleda Holideja koji se polako udaljavao.

– Do vraga, Luise, jesi li video šta se desilo? – uzviknu Teri.

– Da, video sam. Vrlo zanimljiv čovek, taj Holidej.

– Ingram kaže da je došao za račun železničke kompanije „Nacional pacifik” i da je ovde zbog toga da ispita šta se desilo s Šeltonom.

Luis klimnu glavom – Ovaj put su odabrali jačeg frajera, Nelsone. Snažnijeg, bržeg i iskusnijeg. No bez obzira na sve to, Holidej će morati da ode.

Nelson Teri se jednom rukom pogladi po licu, a drugom popravi opasač s revolverom. – Misliš da ćemo morati da se sukobimo s njim, Luise?

Ferguson potvrdno klimnu glavom.

– Da, Nelsone, moraćemo da se uhvatimo u koštac s Holidejem... i to ćemo morati pre nego što izgradi neko uporište u ovom gradu.

– Ingram mu je naredio da se počisti iz grada. Možda bi trebalo...

– Na to što je Ingram rekao, Holidej ne daje ni prebijeni cent... a Ingram neće biti u stanju da svoje naređenje silom sprovede u delo. Prema tome, Holidej će ostati ovde.

Teri liznu suve usne. Bio je zbunjen i uznemiren.

– Koliko je opasan... Šta misliš?

– Dobar je, Nelsone, vraški je dobar na revolveru. Verovatno je bolji i od mene, mada u to baš nisam sasvim siguran. Siguran sam samo da je toliko brz da s njim ne smemo ništa rizikovati. Dopu-

stićemo mu da u gradu uspostavi neke kontakte i porazgovara s nekim ljudima, a onda ćemo ga pratiti kada pođe napo-
lje. Negde u preriji, na nekom pogodnom mestu, čeka otvoren grob za našeg velikog prijatelja Holideja.

Kao Luis Ferguson, i Ingram je znao da Holidej neće poštovati njegovu naredbu. Ali osetio je izvesno olakšanje kada je ugledao Terija i Fergusona zajedno. Ta dvojica, znao je, dovoljno su tvrdi momci i na njih se čovek može osloniti ako treba da reši neki problem.

* * *

Holidej je rezervisao sobu u hotelu „Zeleni koral”. Okupao se, obrijao, promenio košulju i dao da mu se odelo očisti i opegla. Kada je posle toga, osvežen i doteran, sišao niz stepenice, bio je svestan zainteresovanih pogleda svih koji su sedeli u predvorju. Nije reagovao na to. U prolazu je spustio ključ svoje sobe na pult i izašao na ulicu. Podne je već davno prošlo i s popuštanjem vrućine glavna ulica je oživela. Holidej se uputi ka salunu. Ušavši, zatekao je iznenađujuće mali broj gostiju. Prišao je šanku i iz džepa izvadio nekoliko metalnih novčića. Barmen mu uslužno prinese bocu brendija i čašu.

– Gde je sav taj narod? – upita ga Holidej.

– Otišli su kući.

– Je li u ovo doba dana uvek tako tiho? Nalivajući brendi u čašu, barmen odgovori.

– Nije. Ali današnji dan nije kao drugi, zar ne, mister? Došli ste vi u grad i desio se incident s onim mladim revolvera-

šem. Sada ljudi imaju dosta materijala za pričanje i nije im neophodno da se ovde sastanu u prikupljanju novosti. A priča se i da će uskoro u grad doći Lermanovi kauboji.

– Lermanovi?

– Da, Pata Lermana. On je najveći zemljoposjednik i rančer u ovom kraju, mister Holideje. Zapošljava trideset, a možda i četrdeset radnika i upravo je ovih dana završio veliko skupljanje stoke. Smeo bih se kladiti da su njegovim ljudima posle toga grla suva kao pustinja i da čeznu da nešto popiju i daju sebi oduška.

– Jesu li neobuzdani? – upita Holidej.

– Ja izlazim s njima na kraj – slegnu barmen ramenima – uglavnom zbog toga što znaju da je moj salun jedino mesto gde mogu dobiti piće. Ako bih ja bio prinuđen da zatvorim, a to se događa kada stvari izmaknu kontroli, oni onda ne bi imali kuda da odu i gde da se napiju.

– Osmehnuo se i raširio ruke. – Ostali građani nemaju tu privilegiju i prinuđeni su da im se uklanjaju s puta. Kada prođe trka i gužva, a to će biti za dan-dva, oni će se vratiti.

Holidej je utonuo u razmišljanje. Još nije odlučio gde da započne istragu o nestanku Rika Šeltona. Negde u ovom gradu ili u njegovoj blizini Šelton je morao ostaviti trag svoga prisustva. Srknuo je brendi i zagledao se niz šank. Jasno mu je bilo da Šelton ne bi jednostavno pobjahao konja i bez traga nestao. A ne bi dozvolio ni da ga neko jednostavno otera. Ako mu je neko pretio, on bi se verovatno odupro. Smrt je bila jedino logično objašnjenje njegovog nestanka.

Barmen ga je izvesno vreme sa zanimanjem posmatrao, onda se udaljio zaokupljen nameštanjem stolova za kartanje i skupljanjem čaša. Ostavio je bocu s brendijem nadohvat njegove ruke kako bi se ovaj sam poslužio. Holidej natoči sebi još jednu čašu, stavi novac na pult i priđe prozoru koji je gledao na ulicu. Stajao je tu neko vreme i posmatrao šta se napolju događa, ne verujući sasvim u barmenovo objašnjenje da su građani ostali kod kuće kako bi izbegli eventualnu gužvu. Možda se oni s kaubojima ne slažu preterano, ali nije mogao da veruje da su baš tolike kukavice.

Okrenuo se kada je drveni pod zaškripao. Instinktivno se mašio za revolver, ali je prostorija iza njega bila prazna. Kuda je nestao barmen, zapitao se. Obuhvatio je pogledom prostoriju, ali ni dalje nije video nikoga. Onda mu pogled polako pođe prema stepeništu. Možda je otuda doprlo škripanje poda koje je čuo.

Ugledao je neko kretanje, u prvom trenutku tako neodređeno i nejasno da je pomislio kako ga senke i svetlost varaju. Onda je na vrhu stepeništa ugledao siluetu koja se lagano kretala. Holidej se potpuno okrenuo, razmaknuo noge da bi se čvršće oslonio o pod i čekao šta će se dalje desiti. Gledao je u jedan osvetljeni deo stepeništa. Tu će silueta, koju je opazio, dobiti svoj definitivni oblik i tada će on biti spreman na svaki dalji razvoj događaja.

Ali jedan drugi šum privukao je njegovu pažnju. Šum je dopirao s njegove desne strane. On baci brz pogled u tom pravcu i vide kako se nečija ruka pomalja iza

ivice šanka. Bila je to punačka ruka, koja je čvrsto stezala drvenu dasku.

Dok poteže revolver. U tom času ugledao je čoveka koji se ukazao na vrhu stepeništa. Ispalio je hitac i metak je pogodio čoveka u desni lakat. Uz prodoran vrisak, napadač ispusti revolver i levom rukom stisnu povređeno mesto.

Holidej više nije obraćao pažnju na njega, jer se sada iza šanka pojavio i onaj drugi napadač, držeći pušku oslonjenu o rame, spreman da pritisne okidač. Dok opali u njega bez namere da ga samo rani. Znao je da protiv puške ne sme oklevati. Metak je pogodio napadača u vrat i ovaj ispusti pušku i pade licem prema podu. Glasan odjek koraka na stepeništu otkri Džordžijanacu da ranjeni napadač pokušava da pobegne. Dok potrča stepenicama na prvi sprat. Lako je uhvatio krvavi trag kroz hodnik do zadnje verande, a otuda sporednim stepeništem naniže do dvorišta. Tada začu iz sporedne uličice na levoj strani tutanj kopita. Potrčavši tamo, uspeo je samo da vidi oblak prašine koji se dizao za beguncem. Onda je topot kopita zamro i oblak prašine se izgubio prema južnom delu grada.

Holidej vrati revolver u futrolu. Tek sada je na ulicama živnulo, začuo se žagor, odjek brojnih koraka i na kraju razgovor u salunu. Holidej se pope uz zadnje stepenice i vrati istim putem nazad u salun gde je zatekao bar tuce ljudi, okupljenih na samom ulazu, kraj dvokrilnih vrata. Dok je tek stigao do polovine stepeništa kad je kroz gomilu u salun upao šerif Ingram. Zastao je neko-

liko koraka ispred okupljenih građana i počeo se ljutito osvrutati.

– Pokušali su da me ubiju, šerife – saopšti mu mirno Dok.

Ingram ga ozbiljno pogleda i pogleda napadača, ispruženog preko šanka, kome je puška ispala iz ruke.

–Ko: oni? Ne vidim ovde nikoga sem vas i mene i ovoga – dodao je, pokazavši glavom na mrtvaca.

– Onaj drugi je pobegao. Ranjen je u desnu ruku.

Mukla tišina. Ingram se ponovo osvrnuo, priđe šanku i zagleda se u mrtvog napadača. Po šerifovoj reakciji Holidej je bio siguran da Ingram nije poznavao tog čoveka. Ili je to vešto prikrivao.

– Gde je Pit? – upita šerif. – Barmen...

– Bio je tu pre kratkog vremena – objasni mu Dok. – Poslužio me je, a onda se dao na uređivanje lokala. Kada sam ga pitao kud su se deli onoliki gosti, odgovorio mi je da uskoro treba da dođe veća grupa kauboja.

– Kauboja?

– Da, grupa ljudi koji rade za čoveka po imenu Pat Lerman.

Ingram nabra obrve i na sredini čela mu se urezala duboka bora.

– A zašto bi građani bežali kućama ako u grad dolazi gomila kauboja? Zar građani smatraju da ne bi mogao da izađem na kraj s pojedinim pustahijama koji bi hteli da izazovu nered?

– Tako mi je rekao barmen – reče Holidej. – Ni ja nisam poverovao u to. Nikako ne mogu da zamislim da bi se ceo grad zavukao u mišiju rupu samo zbog toga što dolazi nekoliko žednih kaubo-

ja... Možda mi vi možete reći, šerife, zbog čega je Pit izmislio tu priču?

– Otkud bih ja mogao znati?

– Odgovor je prost – Holidej pređe pogledom po okupljenim ljudima. – Ispričao mi je tu laž kako bi prikrrio da mu je poznato kako neki ljudi žele da budem ovde sam pa da mogu na miru da me ubiju. Zbog toga bih voleo da porazgovaram s Pitom kad ga budemo našli.

Dok je to govorio, Pit je ušao u salun, posrćući kao da je pijan. Niz levu stranu lica slivao mu se tanak mlaz krvi. Ušavši, pružio je ruku da se prihvati za šank kako ne bi pao i tupim, bezizraznim pogledom osvrnuo se oko sebe. Videlo se da je povreda na njegovoj glavi bolna.

– Tražio sam te, Pite – nije okolišio Ingram. – Gde si, dođavola, bio?

– Ležao sam na podu u mom magacinu, Ingame. Tamo gde su me ostavili kad su me udarcem po glavi onesvestili.

Dok ga je pažljivo gledao. Ničeg privrtnog nije otkrio, pa ga tiho upita.

– Zašto ste mi rekli onu laž o građanima koji su se navodno udaljili iz vašeg saluna jer u grad dolazi grupa kauboja s Lermanovog ranča, Pite?

Barmen ga smrknuto pogleda – Vi u to niste poverovali, je li tako? Da ste mi poverovali, ja bih vam dao neki znak da ne treba da mi verujete.

– Jesu li vas držali na oku sa zapetim revolverom?

– Jesu. Rekli su mi da moram da izgledam ozbiljan i uverljiv, a onda da moram naći neki izgovor da se udaljim iz saluna. I eto, udaljio sam se bez izvinjenja... jednostavno vas ostavljajući gde ste,

pretpostavljajući da ćete se dosetiti šta se kuva. Ali kad sam izašao s namerom da vas ipak na neki način opomenem, jedan od njih me je udario i onesvestio.

– Pit tmurno pogleda mrtvaca na šanku.

– On je to učinio.

– Ko su ovi ljudi, Pite? – upita ga šerif.

– Jesi li ih ikada video?

Barmen odmahnu glavom.

– Pretpostavljam da su možda dojahali s mladim Hanterom, ali to ne mora biti tačno.

– Holidej misli da je onog drugog pogodio u ruku – reče šerif. – Ne znam kako su ti stranci došli u tvoj lokal da ubiju jednog čoveka... ali mi se sve to nika-ko ne dopada! Dva mrtva za dva sata je previše!

– A meni se ne sviđa što sam bio izazvan od jednog derišta, a još manje mi se sviđa što mi je u salunu pripremljena zaseda, šerife – reče Holidej tiho, ali energično. – Ne sviđa mi se takođe što sam prinuđen bio da u vašem gradu potegnem oružje, ali šta se desilo – desilo se. I sada mogu samo da vam kažem ovo: neki ljudi ovde rešili su da me uklone, jer im smetam. E, vidite, to se meni ne sviđa! Došao sam ovamo da utvrdim okolnosti pod kojima je jedan čovek nestao i izgleda da neke ljude brine i da su uplašeni zbog onoga što bih mogao otkriti ako nastavim s istragom. To me još više utvrđuje u rešenost da ostanem ovde i nastavim započeto.

– Ostajete ovde? – upita ga Ingram s osećanjem nespokojsstva.

– Da, šerife. Ostajem.

Rekavši to, Dok izađe iz saluna. Cela gomila ga kao jedan isprati pogledom. Duboko zabrinut, šerif se obrati barmenu.

– Još nešto, Pite! Kako se desilo da salun bude prazan kada je Holidej došao?

– Ona dvojica su razjurili goste, šerife. Pitajte ljude koji su tu bili! Rekli su svima da se udalje, a mene su držali na nišanu kao primer kako će postupiti ako im neko bude pravio neprilike.

– Otkud su znali da će Holidej doći ovamo?

Pit slegnu ramenima. – Otkud bih to znao? Rekao sam vam sve. Sada moram previti glavu da bih se mogao vratiti svome poslu. Vi odnesite tog mrtvaca s moga šanka kako bih mogao da ga očistim i dovedem lokal u red.

Ingram prostenja od nemoćnog besa, pa dograbivši napadača za ruke, prebaci ga sebi preko ramena. Probio se kroz gomilu, gurajući radoznalce s puta. Kada je prolazio kroz dvokrilna vrata, sa ulice su se približili Ferguson i Teri. Ingram ih odmeri ledenim pogledom, da onda reče Teriju. – Drži ovog!

Teri ustuknu, ali ga Ferguson gurnu napred i pomože Ingramu da prebaci mrtvo telo na široka Terijeva ramena. Zatim da Teriju znak da produži prema zgradi zatvora. Tamo Teri zbaci mrtvaca s leđa na verandu, a Ferguson upita šerifa.

– Šta se to desilo, Derile?

– Zar ne znaš? – upita Ingram.

Ferguson odrečno odmahnu glavom.

– Sedlali smo konje u očekivanju da se Holidej uputi van grada. Nismo želeli

da nam odmakne više nego što je neophodno.

– Pa, eto, kao što vidite, on uopšte nije odjahao. Ostao je u gradu i jednog čoveka ubio, a drugog ranio. Mislio sam da su ta dvojica tvoji ljudi, Luise.

Ferguson zavrte glavom. – Nikada dosad nisam video ovog tipa.

Ingram se zamišljeno pogledi šakom po licu. – Ko bi onda, dodavola, ovi mogli biti?

– Mogli bi biti prijatelji onog revolveraškog „šteneta“, koga je Holidej sredio – reče Ferguson. – Koji bi drugi mogli biti?

– Pa, jeste – klimnu šerif glavom. – Baš mislim: Holidej je lako sredio tog Hantera, a i s ovom dvojicom je izašao na kraj. Šta misliš: možemo li ga mi udesiti?

– Izaći ćemo mi na kraj s njim – tvrdio je Ferguson.

Nelson Teri ga skeptično pogleda. – Pit je rekao... – zaustio je, ali ga Ferguson preseče okrenuvši se i zakoračivši kroz zatvorska vrata, a onda se, stojeći u senci, ponovo okrenuo i osmotrio ulicu.

– On neće dočekati sledeći izlazak sunca – reče. – Dovedi ovamo konje, Nelson! Idemo da posetimo Breda i da se postaramo da sve bude uređeno kako valja.

Teri nervozno liznu usne. Dan je bio topao. Nikada nije voleo da jaše u preriju, a pogotovo ne sada kada od sunca čoveku provri mozak. Ali nije bilo mudro raspravljati s Fergusonom kada je zabrinut. Sačekao je da ovaj pođe, a onda krenuo za njim. U sporednoj ulici pored zatvora skrenuo ka štali da izvrši Fergusonovo naređenje.

* * *

Džordžijanac je sačekao da se sunce spusti tik iznad horizonta pre nego što je osedlao Miga i uputio se izvan grada. Ingram mu je rekao da je Šelton otišao u pravcu južnih brda, pa se i on uputio tamo. Ali na tri kilometra od grada zašao je u niziju i posle izvesnog vremena vratio se svojim tragom. Pao je sumrak i Holidej je sjahao, pustio konja da pase i sedeći na jednom kamenu čekao da se smrači. Kada je po mraku ujahao u Čejen, u gradu je vladala potpuna tišina. Ostavivši konja pored hotela, privukao se sporednom ulicom iza stare zatvorske zgrade u kojoj je gorela petrolejka. Posmatrao je ugao sporedne i glavne ulice, znajući da Ingram mora tuda proći kad krene u obilazak. Znao je dobro da mu šerif govori neistinu i pokušava da ga uplaši, a za to je morao imati neki razlog. Ako je u pitanju bila neka gadost, onda ga je neko morao plaćati ili je bar morao s nekim sarađivati. Opet mu se nametnula misao kako je u ovom njegovom poslu jedino sigurno bilo to da je Šelton mrtav.

Prošla su puna dva časa pre nego što se Ingram pojavio. Dok krenu za njim, držeći se na pristojnom rastojanju i u senci. Kada je šerif nakon obilaska zastao u salunu, Holidej je prišao i počeo da ga posmatra kroz prozor sporedne ulice, ali Ingram nije učinio ništa sem što je ispio dve čašice viskija, a onda se vratio u kancelariju na spavanje. Dok uvide da je protraćio uzalud pola noći. Pojahavši ponovo, uputio se na konju ovaj put u pravcu brda. U tom kraju dugo nije bilo kiše, pa je bilo moguće da je Šelton, ako

je tamo krenuo, ostavio za sobom neki trag. Holidej se ulogorio osam kilometara od grada i u zoru produžio prema jugoistoku.

Put uzan i poravnat od dejstva vetra nije otkrivao nikakve tragove sve dok Holidej nije ugledao mesto gde su dva konjanika presekla trasu puta i uputila se prema obližnjem potoku. Te tragove su, naravno, mogla ostaviti dvojica kauboja koji su se zaputili kući, ali i dvojica jahača koji su ga videli kada je sinoć prvi put napustio grad i uputili se za njim.

Dok proverio je li su mu revolveri puni, pregazi potok i na drugoj obali, nekih petsto metara nizvodno naiđe opet na isti trag. Jahači su tuda prošli pre zalaska sunca, ali zašto su se trudili da prikriju svoj trag?

Džordžijanac je pratio te tragove sve dok nije stigao do jednog šireg puta, koji je vijugao između podnožja brežuljaka. Sunce je sve toplije grejalo. Olabavio je mašnu i otkopčao dugme na košulji da bi ga slab povetarac rashladio, sve vreme pažljivo motreći put pred sobom. Prošao je ceo sat. Put se lagano penjao, neprekidno vijugajući. Povetarac je sada duvao nešto jače. Dok sjaha da bi odmorio konja. Baš kad je pružio ruku da sa sedla uzme čaturicu s vodom, prolomio se pucanj. Holidej se pružio po zemlji, ali dok se mašao za revolver drugi ga metak okrznu po glavi. Osetio je bol koji mu je prosto eksplodirao u lobanji. Vid mu se zamračio i više nije osećao dršku revolvera u ruci. Instinkt mu je govorio da mu je preostalo još samo nekoliko trenutaka svesnog razmišljanja. Zakotrljao se i lomeći pred sobom suvo žbunje,

sleteo je puta niz padinu. Jedna stena ga zadrža. Od udarca u nju izgubio je dah i dotle još zamagljeni vid pretvori se u potpunu tamu. Krv mu je curila postrance s lica. Poslednjim ostacima snage odvukao se u gusto žbunje pored stene i ostao tu da leži nepomično, boreći se s talasima bola i nesvestice. Onda je negde iznad sebe čuo nejasne glasove. Prisilio je sebe da otvori oči i počeo ih divljački trljati. Nekoliko puta se ujeo za usnu kako bi uz pomoć tog drugog bola sačuvao svest. Onda začu da se topot kopita udaljava. Oseti kako u sebi nema više ni trunke snage i zapade u duboki mrak.

Bilo je već prošlo podne kada je delimično došao svesti. Bio je sav okupan znojem, a u glavi je osećao jak, pulsirajući bol. Pridigao se na laktove i nadvladavajući bol koji mu je prostrelio grudi, uspeo da sedne. Ugledao je otvor u žbunju, kroz koji je i dopuzao bio došao do svoga skrovišta. Sada je istim putem izašao. Jara ga zapljusnu. Bio je nesiguran na nogama dok je polako išao ka senci jedne stene. Ugledao je na njoj tragove krvi i shvatio da ga je baš ona zaustavila da se ne otkotrlja dalje. Pogledavši dole, uvideo je koliko je bio srećan. Samo par koraka od žbunja tlo se okomito spuštalo u provaliju. Da je tu pao, pretvorio bi se u bezobličnu masu. To je objašnjavalo zašto oni koji su pucali na njega nisu došli da potraže svoju žrtvu. Pretpostavljali su da ako nije poginuo od metka, onda je sigurno umro na dnu četrdesetak metara duboke provalije.

Mašio se rukama prema revolverima, ali futrole su bile prazne. Obazreo se i

pokupio koltove, zaglavljene u gustišu. Onda je počeo da se penje ka mestu gde je ostavio konja pre nego što je bio pogođen. Tragovi dvojice konjanika videli su se jasno i duboko utisnuti, nedaleko od tragova njegovog konja. Pošao je za tim tragovima nizbrdo, a onda skrenuo putem u nadi da njegov konj nije mogao odlutati daleko. Hodao je dvadesetak minuta pre nego što ga je zatekao kako mirno stoji na jednoj krivini. Tu je bilo dosta trave i pirkao je svež povetarac, što je životinji očito godilo. Približivši mu se, govoreći mu usput umirujuće reči, Dok uze čaturicu sa sedla i opralice. Na rubu kose imao je malu, plitku brazgotinu. Napio se vode, vratio čaturicu na mesto i vinuo se u sedlo.

Put je vodio nizbrdo, a potok, koji je nešto ranije toga dana pregazio, vijugao je oko brda i trebalo je po Dokovom mišljenju da teče negde niže ispod te padine. Pustio je konja da ga nosi kud mu drago, a on je sedeo zavaljen u sedlu, pažljivo motreći pogledom predeo ispred i ispod sebe. Prošlo je više od pola časa pre nego što je ponovo naišao na ravan teren. Ugledao je šumarak s visokim drvećem i uputio se ka njemu. Ubrzo je stigao do potoka koji je vijugao kroz ravnicu. Sjahao je i pustio konja da se napije, pa je i sam legao potbuške na obalu potoka. Zagnjurio je glavu nekoliko puta u duboku hladnu vodu i osetio kako mu se snaga polako vraća. Bol u grudima nije bio jak i nije ga brinuo, a pošto mu je i bol u glavi donekle popustio, smatrao je da je dovoljno jak i sposoban da ponovo pođe tragom svojih napadača. Napunio je čaturicu svežom vodom i

ponovo uzjahao. Sada mu je bilo jasno da su ga ta dvojica pratili još od grada i ne primetivši njegov povratak u grad sigurno se uznemireno pitali šta je s njim. To je objašnjavalo i njihove nestrpljivo ispaljene hice, kao da ih je njegovo prisustvo zbunjivalo i plašilo.

U ravnu preriju stigao je kasno popodne. Trag konjskih kopita video se jasno duž jednog sporednog puta. Dok Holidej je pošao za njim. Ako bude našao tu dvojicu konjanika, saznaće konačno ko to želi da ga ubije. Zašto, to je bilo jasno: zato što je došao da se raspituje o nestanku Rika Šeltona. Neko očito nije želeo da se to raspitivanje nastavi.

Posle još jednog sata jahanja naišao je na raskrsnicu. Jedan put vodio je pravo prema severu, a drugi prema zapadu. Pažljivije je pogledao i u jednom i u drugom smeru, ali nije opazio trag dvojice konjanika, koji je dotle pratio. Više po instinktu nego iz određenog razloga, pošao je prema zapadu. Posle pola časa jahanja kroz pitomu, travom obraslu preriju, ugledao je malu rančersku kuću.

Žena s šarenom maramom na glavi išla je polako do male staje prema kući. Kada je čula topot kopita digla je glavu i ugledavši Džordžijanaca stala kao ukopana. Holidej nastavi da jaše ka njoj, trudeći se da licu da što ljubazniji izraz. Nije želeo da je uplaši. Kada je bio stotinak metara od nje, žena požuri i uđe u kuću. Džordžijanac nastavi dalje, očekujući da će se žena ponovo pojaviti, ali u pratnji svog muža.

Kada je zategao vođice ispred privezišta žena se zaista pojavila, ali je umesto nekog muškarca pored nje stajala vitka,

krhko građena žena gordo dignute glave, prkosnog držanja i s neprijateljskom vatrom u očima.

– Šta želite? – upita starija od dve žene. Bila je skinula maramu i otkrila proređenu, prosedu kosu. Lice joj je bilo naborano i zabrinuto.

– Izgleda mi da sam zalutao – odgovori Holidej. Pogled mu je sve vreme počivao na mlađoj ženi.

– Kojim pravcem ste se bili uputili? – upita ga starija.

– Prema Čejenu – slaga Dok.

Video je da mlađa žena posmatra ranu na njegovoj glavi. U očima se videla jedva primetna zabrinutost.

– Skrenuli ste daleko s vašeg puta, stranče – reče starija. – Čejen je u sasvim suprotnom smeru.

– Ta rana na vašoj glavi izgleda sveža – umešala se mlađa. – Pre dva časa čuli smo pucnje. Iz pravca brdskog masiva.

– Neko je pucao na mene – priznao je Dok.

– Ko?

– Nisam ih video – slegnu Holidej ramenima.

– Odelo vam je pocepano – reče mlađa žena s prizvukom optužbe u glasu.

– Pao sam s konja i dugo sam se kotrljao. Ne znam koliko sam bio u nesvesti, ali moralo je to trajati jedan sat, možda i više. Izgubio sam i nešto krvi.

U očima mlađe žene ukazala se neverica.

– Našao sam svog konja i vratio se iz brdskog masiva – nastavi Holidej.

– Pratio sam trag dvojice koji su pucali na mene. Držao sam se traga sve do one raskrsnice nekoliko kilometara odavde.

– Jesu li se oni uputili ovamo? – upita mlađa žena.

– Ne znam. Vetar je izbrisao tragove. Morao sam da biram između ovog i puta koji vodi na sever. Izabrao sam verovatno pogrešan.

Na licu starije žene ukaza se uznemirenost. Prišla je mlađoj i rekla zategnuto.

– Mi ovde nismo same. Naši muževi će se uskoro vratiti. U svakom slučaju, nisu daleko.

Holidej se osmehnu pa duboko uzdahnu – Madam, ova kuća mesecima nije videla muškarca, možda čak i duže.

– Na osnovu čega to zaključujete, mister? Zar me smatrate lažljivicom?

Holidej pokretom ruke pokaza na dvorište oko sebe.

– Nijedan muškarac, koji bi se naselio u ovakvom kraju, ne bi dozvolio da mu ograda oko dvorišta bude u ovako jadnom stanju. Ne bi takođe dopustio da se zidovi staje klata kao da će se svakog trenutka srušiti. Treba ih podupreti s unutrašnje strane da bi izdržali nalete vetrova koji ovde bez sumnje jako duvaju. I stepenište verande moglo bi biti zamenjeno. A što se tiče ograde verande, na koju ste upravo naslonjeni...

– Jeste li vi rančer? – upita ga mlađa žena.

– Nisam rančer, ali video sam dosta rančeva i znam kako treba da izgledaju. Zašto pitate?

– A čime se bavite? – nastavi ona da zapitkuje. Izgleda da je po Dokovom izgledu procenila da nema posla s čovekom sumnjivih namera. Holideju je to bilo milo, jer su se i njemu dopadali

njena figura i prkosan izraz njenog lepog lica.

– Sada radim za železničku kompaniju „Nacional pacifik”. Tražim jednog svog prijatelja.

Žene se iznenađeno zgledaše.

– Kako se zove taj vaš prijatelj? – upita mlađa.

– Rik Šelton.

Starija žena priguši slabi krik i pokri lice šakom ogrubelom od rada i nevremena. Mlađa se prkosno isprsi i stisnu usne.

– Izgleda da ga vi poznajete – konstatovao je Dok.

– Imate li neke isprave ili nešto drugo čime možete dokazati da radite za železnicu? – upita ga mlađa.

Holideju bi jasno da ona donosi većinu odluka u njihovoj kući. Izvadio je potvrdu koju je dobio od Majka Rasela, pružio je mlađoj ženi i sačekao da je ona pročita. Kada je pročitala, ona mu je vrati i predstavi se.

– Ja sam Kristina Holtsberi. A ovo je moja majka. Zašto ne biste sjahali i ušli, mister Holideje?

– Zbog čega, mis Holtsberi?

– Mislim da ima nešto što treba da vam kažemo.

– Hoćete da kažete kako poznajete Rika Šeltona?

– On nas je posetio. Nameravale smo da s njim zaključimo pogodbu. Trebalo je da sledećeg dana ponovo dođe s dokumentima pripremljenim za potpis, ali se više nikada nije pojavio.

– Niko o njemu nije ništa čuo već mesec dana – potvrdi Holidej.

– I nas to brine – klimnu mlađa žena glavom. Pošla je u kuću, a njena majka za njom. Holidej zaveza konja pa se pope do ulaza u kuću. Ugledao je Kristinu Holtsberi koja je u tom trenutku ulivala vrelu vodu u jedan lavor. Preko ruke je imala prebačen komad čistog belog platna, a u levoj ruci držala je bočicu. Starija gospođa Holtsberi se ukloni s vrata da propusti Doka, a onda stade pored štednjaka i zagleda se u gosta.

– Sedite, molim vas – reče Kristina.

– Očistiću vam ranu, a za to vreme majka će vam spremiti kafu.

Holidej sede na stari divan u kuhinji i dopusti Kristini da mu očisti ranu. Posle toga ona ju je premazala lekovitom mašću i stavila preko toga jastučić od gaze, pa sve pritegla zavojem. Zatim je žurnim koracima izišla iz odaje. Nekoliko minuta kasnije vratila se ozbiljnog, skoro svečanog lica. Njena majka je u međuvremenu skuvala kafu i stavila na sto dve šolje.

Kristina Holtsberi bez uvijanja pređe na stvar.

– Mislim da je gospodin Šelton mrtav.

* * *

Kristina Holtsberi je ispričala Holideju kako je Šelton jednog popodneva došao u njihovu kuću i ponudio im da otkupi njihov ranč. Cena, koju je Rik Šelton pomenuo bila je mnogo veća nego što se ona nadala.

– Ja nisam osoba koja zna kako se upravlja rančom, mister Holideje – rekla je. – To ste videli čim ste došli. Ovaj ranč i još nešto zemlje uz to ostavio nam je moj otac. Ni on nije bio od onih ljudi koji

su stvoreni da se bave tim poslom. Bio je kockar i pijanica. Kada je umro, ja... ja se nisam ni zaplakala.

Stara Ida Holtsberi sedela je na drugom kraju odaje, oborivši pogled. Po izrazu njenog lica nije se moglo dokučiti o čemu razmišlja, ali je Dok primetio kako joj s vremena na vreme poigrava mišić na obrazu. Možda se nije slagala sa svim rečima svoje kćeri, ali je Kristina, ne obazirući se na to, nastavila da priča.

– Otac nas je ostavio u dugovima, koje je trebalo otplatiti. Zbog toga smo morali prodati sva goveda, veći broj konja i skoro sve što je neophodno da bi se na ranču radilo. Tokom te rasprodaje saznali smo da ljudi u ovim krajevima nisu preterano velikodušni i susedski dobronamerni kako bi trebalo biti. Toliko su iskorišćavali našu nevolju da moja majka i ja ne želimo više da imamo bilo kakve veze s tim ljudima.

– Počeli smo da govorimo o Riku Šeltonu – podseti je Dok i umesto odgovora dobi hladan pogled.

–Znam, mister Holideje. Kad nam je gospodin Šelton ponudio da otkupi našu zemlju, mi smo bile spremne da tu ponudu prihvatimo. Priznajem da bismo prihvatile i upola manju cenu od ponuđene samo da se izbavimo odavde.

Džordžijanac je ćutao. Znao je da je Majk Rasel spreman da plati pristojnu sumu za zemljište u ataru Čejena. U poštenje ove mlade žene i želju da proda imanje i ode iz Čejena nije se moglo sumnjati. Zaključio je da mu je ovaj slučajni susret pružio šansu koju je tražio i da će tu šansu iskoristiti ako ne prenegli.

– Kao što sam rekla – nastavila je mlada žena – mister Šelton se više nije pojavio. A imali smo i drugih posetilaca.

– Ko vas je posetio, mis Holtsberi? – zainteresovala se Dok.

– Posetili su nas susedni rančeri, mister Holideje. Izgleda da ovde ima vrlo malo ljudi koji žele da u ovaj kraj stigne železnica. Rečeno nam je da ćemo biti izdajnici i nedostojni nasledstva koje smo stekle ako prodamo ranč. Ja sam im jasno stavila do znanja da nas se njihovo mišljenje ne tiče. Bili su dosta ljuti kad su otišli.

– Jesu li vam pretili? – upita Dok.

– Ne, ne bih to baš mogla nazvati pretnjama. Mada je jedan od rančera rekao da će se postarati da ne prodamo našu zemlju... ako se on o tome bude pitao.

– Ko je taj? Kako se zove?

– Pat Lerman.

Dok se seti barmenovih priča o Lermanovim kaubojima.

– Izgleda da je taj Lerman neka velika zverka u ovom kraju – rekao je.

–On poseduje više zemljišta nego bilo koji od ostala tri rančera. Ono što on kaže tako i bude u ovom kraju. Ali mi bismo ipak prodale naš ranč da se mister Šelton vratio s dokumentima.

– Zašto mislite da je Šelton mrtav?

– Želeo je da kupi našu zemlju, jer niko drugi nije hteo da mu proda svoju. Mi smo mu bili poslednja prilika da u ovoj oblasti stekne uporište. Objasnio nam je da će, kada kupi zemlju, položiti šine od juga sve dovede, do naše kuće, koja bi tako postala krajnja stanica. Rekao je da bi u slučaju neuspeha kompanija možda počela gradnju pruge do nekog

drugog grada. Bio je oduševljen svojim poduhvatom i izgledao je iskren. Kada nije došao u zakazani dan, znala sam da mu se nešto strašno moralo desiti.

Dok razočarano obori ramena. Još uvek nije imao u rukama nijednu čvrstu nit za kojom bi mogao krenuti. Ovo što je čuo bila je više ženska intuicija nego dokaz. Ukoliko Lerman sam svojim postupcima ne bude otkrio da je dovoljno bezobziran kako bi svoje interese zaštitio i ubistvom, on će se naći u ćorsokaku.

– Šta možete da mi kažete o Lermanu?
– upitao je.

– Vrlo malo, mister Holideje. U početku, po našem dolasku, bio je vrlo predušretljiv i spreman da pomogne. Njegov ranč se graniči s našim i nalazi se samo nekoliko kilometara odavde. Posetio nas je i rekao da možemo koristiti njegovu vodu i poslao nam nekoliko ljudi da nam pomognu ako budemo želeli da ponovo počnemo s radovima na ranču. Ali kada smo rasprodali svu stoku... za bolju cenu od one koju nam je on ponudio, on se prilično naljutio i njegove predušretljivosti je nestalo.

– Smatrate li da bi on mogao izvršiti ubistvo, mis Holtsberi?

Pogledala je Doka s nedoumicom.

– Pa... nisam sigurna. On je vrlo moćan, ponosan i nadmen i voli da sve bude onako kako on hoće. Praktično on upravlja ovim krajem, svi ga slušaju i svi su uglavnom njemu odgovorni.

– Šta on ima protiv železnice? – upita Holidej. – Pretpostavljam da bi čovek koji ima tako veliki ranč jedva dočekaao sredstvo pomoću kojeg bi svoju stoku

brže i jeftinije slao na tržište. A železnica mu upravo to omogućuje.

Kristina duboko uzdahnu.

– Ne znam. Kada su došli ovamo, njih sedmorica, svi su govorili u isti glas. Ni ja ne razumem njihovu maniju da sebi prisvajaju pravo uticanja na interese drugih. Možda se boje da će dolaskom novih naseljenika njihova moć nad ovdašnjim ljudima nestati.

Tokom ovog razgovora, Holidej oseti kako mu se vratila snaga. Topla kafa i kratkotrajni odmor prijali su mu i zaključio je da će bez problema odjahati nazad u grad. – Imam ovlašćenje da vam za vaše imanje ponudim istu cenu koju vam je ponudio Rik Šelton, mis Holtsberi – rekao je. – Jeste li još zainteresovani za prodaju?

Kristina nervozno obližnu usne. – Ubijeće i vas – reče.

– Možda će pokušati, a već je neko i pokušao, ali ja sam tvrđi orah od Šeltona. Moja ponuda stoji! Dakle?

Kristina pogleda svoju majku. Stara žena je stajala pored štednjaka i pažljivo slušala njihov razgovor.

– Moj muž je ugradio deo sebe u ovaj ranč – reče Ida Holtsberi. – Da je živ, znam da bi želeo da ostanemo ovde i nastavimo njegovo delo. Zato ja ne želim da prodamo ovaj ranč.

– Ali ništa nam drugo ne preostaje! – ljutnu se Kristina. – Znaš i sama, majko, da smo prinuđene da to uradimo. Sve smo to već jednom prošle!

– Jedan čovek je zbog te prodaje ubijen. Ne želim više nikakvo prolivanje krvi.

– Ali ne možemo ostate ovde!

– Ako prodamo, bićemo ubijene.

Holidej se namršti. Sada se otkrivalo još nešto što do sada nije čuo.

– Ko bi vas ubio, gospodo Holtsberi?

– Oni će doći i pobiće nas. Znam da hoće. Oni ne žele da ovuda prođe željeznica, jer bi to uništilo ono što sada imaju. Moj muž takođe ne bi imao hrabrosti da prvi pokrene promene u ovom kraju. I ne možemo ih osuđivati što brane ono što imaju.

Kristinin glas zvučao je ljutito i prezri-vo.

– Ne smeš me osuđivati što želim da odem odavde, majko. Ja ne mogu osta-ti... dosta mi je svega. Ovde nema niče-ga sem vrućine, prašine i usamljenosti. – Oči joj se odjednom napuniše suzama.

Misis Holtsberi je prišla svojoj kćeri i stavila joj ruku na rame. – Smiri se, kće-ri moja. Sve će biti u redu.

Stvari su se odjednom komplikovale i Dok nije znao kako da ih reši. – Ko je vlasnik ovog zemljišta? – upitao je kako bi razjasnio neke stvari.

– Ja sam vlasnik – odgovorila je Ida Holtsberi. – A sada, molim vas, hoćete li otići? Ne želimo da imamo neprilike. Moja kći ne shvata sasvim u kakvom smo položaju.

Holidej stavi šešir na glavu.

– Ako se predomislite, misis Holtsberi, ja ću biti u gradu. Ostaću tamo sve dok ne saznam šta se desilo Riku Šeltonu.

Izašao je iz kuće, odvezao Miga i vinuo se na njegova leđa. Samo što je krenuo, kad odjeknu pucanj i metak prosvira kraj njegove glave.

Munjevito je ponovo sjahao i uzeo za-klon, pa izvadio koltove, ali tada začu topot kopita. Napadači su se dali u bek-

stvo. Trenutak kasnije Holtsberijeve se pojaviše na verandi.

– Rekla sam vam, zar ne? – obrati mu se Ida Holtsberi. – Ubili su i onog prvog čoveka, a sada nameravaju da ubiju i vas. Posle toga doći ćemo na red ja i Kristina. Zar ne shvatate da treba da nas ostavite na miru?

Mlađa žena ga je netremice posma-trala.

– Poći ćete za njima?

Holidej klimnu glavom:

– Ostalo je još nekoliko časova dnev-nog svetla. Za to vreme mogu dosta ot-kriti.

Ida otvori usta da nešto kaže, ali je Kristina preduhitri. – Majko, suviše sam se često priklanjala tvojim željama. Više neću. Uzimam stvari u svoje ruke. Pro-daćemo imanje i odselićemo se iz ovog kraja. Nameravam da pomognem svako-me ko radi u našem interesu.

– Ako ste tako odlučili – obrati joj se Holidej – onda vam predlažem da spa-kujete svoje stvari i pođete u grad. Na mene je danas dva puta pucano i imam osećaj da će ona dvojica, koji su upravo odmaglili, doći na ideju da se vrate i po-razgovaraju s vama. Setite se da je Rik Šelton mrtav! Mislite li da bi se kolebali da ubijaju dalje?

Žene su razmišljale. Onda Kristina po-diže glavu.

– Možda ste u pravu – složi se.

Holidej se obazre oko sebe i pogled mu se zadrža na koralu. Blizu ograde sta-jala su stara kola. On potera konja do čistine i tu sjaha. Iako je znao da gubi dragoceno vreme, stavio je amove na par konja, upregao ih u kola i odveo zapregu

pred kuću. Kristina mu priđe s izrazom zabrinutosti na licu. Džordžijanac izvadi novčanik i pruži devojci nekoliko novčanica.

– Nazovite to predujmom za vaš ranč, mis Holtsberi. Kada se sutra vratim u grad napisaću kupoprodajni ugovor i sve ću zakonski srediti. Sada moram još nešto drugo da uradim. A vi, ako želite da iz ovog kraja odete zdravi i čitavi, morate smesta poći u grad!

Rekavši to, dotače obod šešira, klimnu Idi Holtsberi u znak pozdrava, a onda se vinu na konja i u trku odjaha. Pratio je trag koji su načinili konji dvojice napadača iz zasede.

* * *

Mala krčma jasno se ocrtavala na poslednjim zracima dnevne svetlosti. Skoro naslonjena na jednu stenu, bila je zaklonjena s tri strane i praktično joj se moglo prići samo s pročelja. Dok sjaha stotinak metara od zgrade. Izgubio je trag dvojice napadača na kilometar i po od krčme na kamenitom tlu jedne plitke uvale i želeo je proveriti da li su ta dvojica došla ovamo ili su krenula u nekom drugom pravcu. Koristeći žbunje kao zaklon, uspeo je da neprimećen priđe na dvadesetak metara od ulaza. Zastao je dok je tama postajala sve gušća i pažljivo oslušnuo, ali nije čuo nikakav šum. Sačekao je nekoliko minuta. Na privezištu nije bio privezan nijedan konj, a dvorište na drugoj strani krčme nije mogao da vidi. Između zadnjeg dela krčme i stene nije mogao biti nijedan konj.

Stigao je do vrata, a da mu niko nije pošao u susret, otvorio ih i ušao. Tri čoveka

su sedela za jednim grubo sklepanim stolom i turobno ćutala, zagledana u svoje čaše. Četvrti, debeljko masnog, rošavog lica, stajao je iza šanka od grubo tesanih dasaka. Sva četvorica pogledaše Holideja kada je ovaj lagano ušao.

Rošavi se namrštio, pogledao trojicu za stolom, a onda zabrinut pogled preneo ponovo na Holideja. Džordžijanac izvadi iz džepa prsluka metalni novčić, spusti ga zvučno na pult i upita može li dobiti piće.

– Zato sam ovde – reče rošavi rapavim glasom. – Da prodajem piće svakome ko dođe. Plati i bićeš uslužen – to je moja deviza.

Džordžijanac baci pogled prema ljudima za stolom. Pratio je trag dvojice, a ovde su sedela trojica nepoznatih. Nije bilo verovatno da su dvojica pošli da ga srede, a da je treći ostao da ih čeka. Moglo se, međutim, desiti da su dvojica pošli iz grada, a da je treći, onaj sa širokim ogrtačem, došao iz nekog drugog smera i sačekao ih ovde da čuje šta su učinili. Taj treći je izgledao kao vođa.

Debeli krčmar nije imao brendi – Dokovo omiljeno piće, već samo viski sumnjivog kvaliteta, ali nije mogao da bira. Srknuo je piće i rekao.

– Pratio sam trag dvojice jahača do ove krčme, mister... dvojice koji su danas dva puta pokušali da me ubiju.

Trojka za stolom se trgla. Čovek u građanskom odelu okrenuo se u stolici da pogleda pridošlicu.

– A zašto bi neko hteo da vas ubije, stranče? – upita krčmar. – Ovaj kraj ne vrví od ljudi koji jedva čekaju da ubiju nekog nepoznatog čoveka.

– Kad ih budem našao upitaću ih za razlog – odgovori Dok i uperi pogled u čoveka u građanskom odelu i ogrtaču.

– Ko ste vi? – upita ga taj čovek.

– A ko ste vi da me to pitate? – uzvрати Dok protivpitanjem.

Nasta kratko, napeto ćutanje, a onda vođa trojke progovori nešto odlučnije.

– Ja sam vlasnik ove zemlje, prema tome imam prava da vas pitam.

Holidej žmirnu i odmahnu glavom:

– Ne znam da li ste i vlasnik ove krčme, ali ostavimo to sada po strani. Ja sam Džon Holidej.

– Džon Holidej? Možda tačnije Dok Holidej? I šta tražite na mojoj zemlji, mister Holideje?

Džordžijanac se setio šta mu je Kristina Holtsberi rekla o čoveku koji je posedovao veliki ranč južno od njenog. To je, dakle, bio Pat Lerman. – Vi ste Lerman? – upitao je.

Lerman nabra čelo i opusti donju usnu kao da je iznenađen.

– Da, ja sam Lerman. Tražite li mene?

– Ne.

Holidej ponovo srknu žestoki viski. Onda začu iza sebe stolicu koja se pomerila i korake koji su mu se približavali s leđa. Okrenuo se i suočio s oštrim pogledom Pata Lermana. Ostala dvojica i dalje su sedela za stolom.

– Rekoste da je na vas pucano, Holideje. Ko je pucao i iz kog razloga?

– Ko je pucao ne znam, ali mislim da znam zbog čega.

– Recite mi. Baš me zanima.

Holidej se jedva primetno osmehnu.

– Ja radim za železničku kompaniju, Lermane... prijatelj sam čoveka koji se zvao Šelton.

Opazivši kako su se ona dvojica trgli, Holidej je shvatio da je zagazio u zmijsko gnezdo.

– Za železničku kompaniju? – planu Lerman. – Zar su opet krenuli da nas uznemiravaju?

– Jedan čovek je nestao, Lermane. Ja sam njegova zamena i od kako sam u ovom kraju, a tu sam već dvadeset četiri časa, moj život je stalno u opasnosti. To mi se već smučilo.

Lerman ljutito odmeri Holideja i onda se zadrža na revolverima koji su provirivali ispod sakoa. Slab, prezriv smešak zaigrao je na njegovim usnama.

– Ljudi kao što ste vi nisu poželjni u ovom kraju, Holideje!

– I ja sam već stekao taj utisak, ali moram, nažalost, reći kako to nema nikakvog značaja za mene.

Osmeh nestade s Lermanovog lica.

– Pomenuli ste i neke druge neprilike, Holideje. Šta ste imali na umu?

– Imao sam na umu obračun u gradu, gde me je izazvao neki momak, koga sam morao da ubijem. Pa posle toga nezgodu u salunu, odakle su bili uklonjeni svi posetioци da bi dvojica iz zasede mogli da me likvidiraju. Nezgodu je i šerif, koji je loše raspoložen prema meni, i dvojica tipova koji nemaju hrabrosti da se javno pokažu, ali imaju hrabrosti da pucaju iz zasede, najpre na putu, a potom na ranču Holtsberijevih.

Lermanovo lice se smrači. Oči kao da su mu utonule duboko u duplje da bi se

otuda, kao dve žeravice ispod obrva, upiljile u Holideja.

– Na ranču Holtsberijevih – reče mr-godno. – Zar vaša kompanija još uvek pokušava da ga kupi?

– Treba im zemljište.

– U ovom kraju neće dobiti ništa... ni jedan jedini ar!

Holidej slegnu ramenima.

– One žele da prodaju, a mi želimo da kupimo. Nameravate li da opet nekoga ubijete da biste odložili pogodbu?

Lerman se isprsi. Desna ruka mu je pošla ka dršci pištolja. – Sto mu gromova, Holideje... – zaustio je, pa zastao i zamahnuo pesnicom. Dok je, međutim, bio spreman za takvu eventualnost. Sagnuo se, izbegao udarac i svom snagom zario pesnicu u Lermanov pleksus. Rančer je zastenjao i ponovo zamahnuo. Holidej je ovaj put svu snagu ulio u pesnicu koja je pogodila Lermana u vrh brade. Rančer se zateturao unazad i sudario se s dvojicom svojih pratilaca koji su u međuvremenu skočili na noge. Dok ih je posmatrao, Holidej začu iza sebe neki šum. Okrenuo se na petama u pravi čas i video tronožac koji mu je krčmar bacio na glavu. Podmetnuo je ruku, uhvatio nožicu tronošca, zamahnuo njim i spustio ga krčmaru na glavu. Kada se krčmar srušio na pod, Holidej se ponovo okrenuo da dočeka Lermana i njegove ljude.

Pat Lerman ispruži desnu ruku i prepreči put svojim kaubojima kako bi ih sprečio da jurnu na Holideja. Protrljao je levom rukom bradu i rekao.

– Prepustite ga meni. Vreme je da ti smutljivci iz železničke kompanije već

jednom shvate gde treba, a gde ne treba da zavlache nos.

Džordžijanac je stajao i čekao, osećajući kako u glavi opet počinje da mu se vrti. Znao je da ako ova borba potraje malo duže, neće imati nikakve šanse da pobedi. Ostalo mu je samo da odmah sam napadne. Njegove pesnice kao munja poleteše prema Lermanovom stomaku i glavi. Za tren oka priterao je snažnog rančera uza zid. Ovaj je pod serijom udaraca počeo da dahće i sipa psovke. Njegova dva kauboja obilazili su oko njih i čekali svoju šansu, iako im je gazda rekao da se ne mešaju. U jednom trenutku Lerman je zamahnuo svom snagom, pa kada je Holidej eskivirao udarac i dočeka ga desnom pesnicom u vrh brade, rančerove noge su zaklecale i on se srušio kao vreća.

Holidej se okrenuo i u pravi čas video kako jedan od kauboja poseže za revolverom. Munjevitim pokretom ruke Dok ga je preduhitrio i raskrečivši noge upe-rio revolver u njega. Zaprepašćenje i strah razlili su se licem mladog čoveka.

– Ne bih vam savetovao da izvadite revolver, mister – opomenu ga Džordžijanac.

Drugi od kauboja, stariji i očigledno iskusniji, digao je visoko ruke i odmahnuo glavom. Mlađi tada pusti da mu revolver klizne nazad u futrolu.

– Hoću da pogledam vaše konje – reče Dok. – Jahao sam samo desetak minuta iza vas, što znači da nije bilo vremena da se konji ohlade... naravno, ukoliko ste vi ona dvojica koju tražim... Pošto ste ih sakrili, pretpostavljam da ste za to imali razloga. Hajde, pokažite mi gde su!

– Nisu sakriveni – odgovori stariji kauboj. – Konji su u koralu, gde im je i mesto.

– Nisam video nikakav koral.

– Levo je od kuće. Ovde nije bilo mesta.

Dvojica kauboja pođoše napred, a Holidej za njima. Išli su kratko vreme puteljkom koji je vijugao kroz šumu, a onda izbili na malu, drvećem okruženu čistinu. Holidej ugleda tri konja, priđe im i pogladi ih po dlaci.

– Koliko dugo kažete da se nalazite u ovoj krčmi? – upita.

– Nisam ništa rekao, ali kad već pitate, u Šarpovoj krčmi smo već duže od jednog časa. Nikoga nismo videli, ali neko je ipak mogao proći s južne strane, a da ga mi ne opazimo.

Holidej im rukom dade znak da se vrate u krčmu. Čim su ušli, kauboji odmah priđoše zidu, baš u trenutku dok je krčmar vadio skraćenu dvocevku ispod šanka. Pat Lerman se dizao s poda, a iz nosa mu je curila krv.

– To je najbrži način da stignete do groblja, mister – opomenu Holidej krčmara.

Šarp ispusti pušku. Metalni zveket oružja trgao je Lermana i ovaj je, ustajući, poskočio. Sevajući očima, izustio je upola stenjući, a upola urlajući.

– Za ovo ću te ubiti, Holideje! Časna reč, ubiću te!

– Saznao sam jednu stvar – presekao ga je Holidej, ne uzbuđujući se nimalo.

– Nisu vaši ljudi ona dvojica koju sam pratio. Ma ko da su oni bili, verovatno su opazili vaše konje, pa su produžili

svojim putem. To mi u svakom slučaju nešto otkriva.

– Šta ti to može otkriti, Holideje?

– Dve stvari. Prvo, nisu želeli da ih vidite niti vi niti bilo ko drugi s vašeg ranča. Drugo, verovatno su ovde, u svoje vreme bili dobro primljeni. A da, ima i treće, nevezano s ovim: to što smo se potukli ne daje vam pravo da me oslovljavate sa „ti”.

Lerman škrgutnu zubima i besno ošinu Holideja pogledom. Holidej, opet, ne posvećujući mu više pažnje, upilji oči u krčmara Šarpa. Šarp je, međutim, uspeo da se savlada i da prikrije uznemirenost.

– Ovde mnogi dolaze – reče krčmar.

– Kada je toplo, kao što je danas, svraćaju da se osveže. Zašto bi ta dvojica bila izuzetak?

– Ne bi bili izuzetak da su svratili u krčmu, Šarp, ali oni su prevalili veliki put do grada, a ipak nisu svratili, iako bi to bilo normalno – objasni mu Dok.

Pat Lerman se namršti i ispod oka pogleda Šarpa, a onda Holidej ponovo privuče njegovu pažnju kada se polako, ne okrećući leđa, uputio ka vratima.

– Lermane, shvatite ovo jednom za svagda – obrati se Dok rančeru. – Nisam želeo da se hvatam u koštac s vama. Više bih voleo da smo seli i na miru raspravili ovu stvar, imajući u vidu kakve koristi može doneti železnica vama i vašim susedima. Ali ako vi tako hoćete, neka vam bude. Što se mene tiče, ja verujem da je jedan moj prijatelj ovde ubijen. Nameravam da ostanem u gradu i otkrijem ko je to učinio, a zasad sve činjenice ukazuju da su to učinila ona

dvojica, koji su danas pokušali da ubiju i mene. Dakle, do viđenja i ne mislite da ću se povući!

Izašao je na vrata natraške i tako sve do šumarka, spreman da u svakom trenutku potegne revolver. Ali Pat Lerman je nešto oštro i kratko naredio svojim ljudima i oni nisu pojurili za Dokom. Onda se obratio Šarpu.

– Nemoj se ubuduće poigravati s tom puškom – opomenuo ga je i prišao vratima da bi se zagledao u noć koja se spuštala. Topot kopita, koji se udaljavao, posvedočio mu je da je Dok Holidej, agent železničke kompanije, otišao svojim putem.

* * *

Pošto je posle požara poslovnica železničke kompanije morala biti popravljena i zbog toga zatvorena nekoliko dana, Majk Rasel se suočio s dugim, za njega nepodnošljivim besposličnjem. Ni Dok Holidej mu se nije javio odmah po dolasku u Čejen i nije ga obavestio šta se tamo događa, pa je Rasel osedlao konja, spremio nešto hrane za put i lično se uputio u Čejen.

Stigavši u grad noću, prvo je posetio šerifa, jer je bilo prirodno da tamo dobije obaveštenje koje je želeo.

Šerif Nejdžel Ingram dočekao ga je nimalo prijateljski i srdačno. – Još jedan prokleti smutljivac iz te kompanije, koja mi samo pravi neprilike! – bio je njegov komentar kad mu se Rasel predstavio.

– Železnička kompanija nije osnovana zato da pravi neprilike, šerife – reče Rasel. – Sve nevolje i problemi potiču od stanovnika ovog grada.

Ingram sevnu očima. – Šta bi to trebalo da znači? – narogušio se.

– Kompanija je poslala svog čoveka radi kupovine zemljišta za trasu pruge. Taj čovek je nestao i o njemu se nije ništa čulo od prvog dana njegovog dolaska u ovaj grad, a od tada je prošlo više od mesec dana.

– Opet je reč o tom Šeltonu? – Ingram raširi lice u zadovoljan osmeh.

Raselu je odmah pao u oči izveštačen šerifov odnos prema njemu. Ni najmanje mu se nije svideo taj grubi i lukav tip, koji ne škrtari u lažnim izvinjenima.

– Da, govorim o Riku Šeltonu, šerife. On je nestao u vašem gradu. želim da saznam šta ste preduzeli da ga pronađete.

– Učinio sam sve što sam mogao, mister.

– A to je?

Ingram slegnu ramenima – Raspitivao sam se o njemu tu i tamo, svuda gde sam smatrao da treba. Ustanovio sam da je otišao iz grada i da se nije vratio. To je za moju nadležnost dovoljno. I šta biste vi hteli da sam preduzeo? Da pođem u potragu za svakim putnikom namernikom ili, što je još gore, za svakom skitnicom koja dođe i ode iz moga grada?

Ingram oseti kako mu se krv penje u obraze.

– Ne znam kakva vi posla imate, šerife i nemam pojma kakve sve dužnosti obavljate u ovom gradu, ali ono što znam to je da želim objašnjenje šta ste tačno preduzeli da pronađete Rika Šeltona. Možda ipak slutite ili sumnjate gde bi mogao biti. Sigurno je razgovarao s ljudima u gradu, a i onima u okolini.

Ingram se naže preko stola i podrugljivo se isceri Raselu u lice.

– Mister, vi govorite isto onako kao i onaj prethodni tip, koji je pre nekoliko dana došao iz vašeg grada. Ne mogu da vam kažem ništa više nego što sam rekao njemu. A to je otprilike ovo: radite šta vam je volja, pitajte šta hoćete, idite kuda god želite, ali ni u snu nemojte pomišljati da ću ja pojahati konja i kao budala poći da tragam po okolini za nekim probisvetom koji nije umeo da se brine o sebi.

Rasel uspe da se obuzda, duboko uzdahnu, izbroja u sebi do tri, a onda odgovori.

– Šerife, ovo je vrlo jednostavna i jasna stvar. Pre ili posle, železnica će doći u ovaj kraj, jer je to neminovni korak napretka. Moja je jedina želja da postavim železničku prugu, a tvrdim da će svi u ovom gradu, uključujući i vas, imati od toga velike koristi.

– Čak i ja? – prasnu Ingram u smeh.

– Ja ću da imam koristi od železnice, koja će mi doneti gomilu neobuzdanih skitnica i mangupa, gomilu pustahija koji će doći da prave gužvu i donose glavobolje. – Obrisao je rukavom znoj s čela i uperio kažiprst Raselu u grudi. – Mister, hoću da vam odmah u vašoj ludoj glavi bude jasna jedna stvar! Ako dođe do glasanja o vašem projektu, vi ćete izgubiti. A sada, nosite se dođavola i ostavite me na miru!

– To će biti kada nađem Rika Šeltona – odvrati Rasel odlučno.

– Za mene je, kao što sam rekao, on otišao odavde. Najverovatnije je isti slučaj i s vašim drugim službenikom Holi-

dejem, koji je ovde, u kratkom vremenu, načinio masu neprilika. Zašto onda vi ne biste otišli u salun, popili neki viski, prespavali na miru noć i sutra ujutru otišli odakle ste i došli? U ovom gradu i na trideset kilometara oko njega nećete naći nijednog čoveka koji će vam prodati zemljište.

– Rekoste da je Dok Holidej napravio masu neprilika, šerife? Imate li vi za to nekih dokaza ili je to samo vaše mišljenje?

– To su najočiglednije činjenice, mister. Holidej je prvo upucaao jednog mladića u salunu, a posle toga je ubio još jednog kada su dvojica mladićevih prijatelja došli da mu se osvete. Treći je ranjen i metak zamalo da mu otkine ruku. Posle toga je Holidej odjahao i neka mu je srećan put, dabogda se nikada ne vratio!

Rasel se ugrizao za usnu, jer je osetio da ga ponovo obuzima bes. Od samog početka osećao je izvesnu rezervisanost prema Holideju i njegovim metodama i u sebi se dugo dvoumio da li da ga angažuje. Na koncu je pobedio interes, ali sada je jasno da je taj čovek svojeglavi usijani pustahija, koji dobro barata revolverom i što je još nezgodnije, ne usteže se da se posluži njim.

– Ne verujem da je Holidej sve to što pričate učinio za samo jedan dan, šerife. Mora biti da malo preterujete.

– Voleo bih da ste bili ovde da to i sami vidite. Holidej je, jednog za drugim, otpremio na onaj svet obojicu svojih protivnika. Rekao sam mu da se čisti iz grada, ali ne verujem da će on to baš uzeti u obzir. No, sa mnom nema šale. Ako ne ode,

uhapsiću ga. Hteo bih samo da znam kakav ćete vi stav zauzeti, Rasele?

Majk Rasel se zamislio. Pitao se šta bi u ovoj situaciji bilo najrazumnije da preduzme i zaključak do koga je došao nije mu se dopao. Znao je sigurno samo da ga Ingram ne bi mogao oterati iz grada zbog posla kojim je došao. Ali šerifov stav silno mu je otežavao mogućnost da razgovara s građanima, pogotovo ako je Holidej svoj nastup u gradu počeo tako ostrim sukobom. Onda odgovori šerifu.

– Potražiću Doka Holideja, šerife, a onda ću ovaj posao sa zemljištem obaviti sam. Hvala vam na vremenu koje ste mi posvetili.

– Vreme je sve što mogu i što hoću da dam vama, dosadnim ljudima iz železničke kompanije, Rasele. Ali možda ubuduće neću pružiti čak ni to. Sada me ostavite i bilo bi najbolje da vas više ne vidim.

Rasel uze svoj šešir i izađe. Posle celog dana jahanja osećao se umoran kao pas. Pošao je niz ulicu, svestan da ga svi građani, koje je sreo, radoznalo posmatraju. Pitao se privlači li ih to miris šina i uglja, koje je kao sablasnu senku osećao da nosi na svojim plećima. Opaživši salun, oseti da bi mu prijalo piće. Ali čim je prišao šanku, shvatio je da je pogrešio što je došao ovamo. Barmen ga pogleda mrgodno i stisnutih usana i nastavi da služi druge goste. Majk Rasel je strpljivo čekao, dobjući prstima po šanku. Nije navikao na takvu vrstu dočeka. Tamo, kod njega, u Kolidž Sitiju... ali odmah izbaciti iz glave to poređenje kao besmisleno. Nije se nalazio u Kolidž

Sitiju već u Čejenu, a tu je bio došljak i to nepoželjan došljak.

Najzad mu je barmen Pit ipak prišao.

– Zar vam se ne sviđa ukus pića u vašem gradu, mister, pa ste došli da okušate piće u našem?

Lice Majka Rasela otvrdnu. On obično nije bio sklon kavzi, ali nije bio ni od onih koji će pokorno pred bilo kim sagnuti glavu. Rekao je samo kratko.

– Da, ukus viskija u mom gradu veoma mi se sviđa, ali mislim da je bilo vreme da okušam vaš viski. A dok mi budete nalivali piće u čašu možda ćete biti ljubazni da mi kažete gde bih mogao naći čoveka koji se zove Dok Holidej. Trebalo bi da bude negde u blizini.

Pit ustuknu korak. Posle susreta i događaja s Holidejem čak i samo pominjanje njegovog imena išlo mu je na živce. Znao je dobro da Holidej nije poverovao u njegovu priču i da prisustvo dvojice revolveraša u zasedi nije prećutao samo zato što su ga držali na nišanu, već donekle i iz drugih razloga.

– Holidej je otišao iz grada – odvratio je kratko.

– Tako? A da li mi možete objasniti zašto ste bili tako neljubazni prema meni kada sam ušao u vaš lokal? Je li to vaš običaj i običaj ovoga grada da se prema onima koji dođu nekim poslom postupa kao prema gubavcima?

Pit promeni boju lica. Proguta je vazduh i pomislio da možda taj čovek, iako tako ne izgleda na prvi pogled, jeste od iste građe od koje i Holidej. Ako bi to bilo tačno... Pit je zavukao prst pod okovratnik kao da mu je ovaj tesan.

– Mister, ja sam poslovan čovek i volim biznis u stočarskom gradu. Vi niste deo tog grada i normalno je da se prema vama ne ponašam kao prema prijatelju. Je li vam to jasno?

– Dajte mi moje piće.

S izrazom nedoumice na licu, Pit ga usluži, uze novac koji je Rasel stavio na šank i žurno se udalji. Trenutak kasnije Rasel ga je video kako razgovara s grupom neurednih, prašnjavih ljudi koji su stajali na drugom kraju šanka. Uzevši svoju čašu, Rasel im se pridruži i predstavi se. Pošto nijedan od tih ljudi nije odgovorio na njegov pozdrav, on nastavi

– Doputovao sam u ovaj grad da bih sazvaio skup svih stočara iz ovog kraja. Ne želim da razgovaram s poslovnim ljudima u gradu... oni već znaju kakve bi koristi imali od dolaska železnice. Smatram da bih, ako bi mi ovdašnji stočari poklonili malo svog vremena, kao i malo pažnje, mogao da ih ubedim da železnica za njih ne predstavlja opasnost, već bi, naprotiv, samo unapredila ovaj kraj. Predlažem da vi prenesete moj poziv svakome ko je zainteresovan. Ja ću organizovati skup u sudnici sutra u devet ujutru.

Rekavši to, Rasel ispi svoj viski, gurnu čašu da klizne šankom do Pita koji ga je posmatrao razrogačenih očiju i onda izašao iz saluna. Idući ulicom, pitao se zašto je dozvolio sebi da se naljuti i time izjednači sebe s ljudima kao što je Dok Holidej i možda pre svega Rik Šelton.

Zatekavši vrata hotela širom otvorena, Rasel uđe. U portirskoj loži stajao je visok, mršav čovek i prevrtao neke papire pred sobom. Kada je Rasel ušao on diže

glavu i osmehnu se kao da vidi dragog prijatelja.

– Izvolite, gospodine?

Raskravljen prijatnim dočekom, Rasel odagna iz glave sve sumorne misli. Ako niko drugi, vlasnik hotela bi sigurno profitirao od dolaska železnice. Okrenuo je knjigu gostiju prema sebi i ležernim pokretom upisao svoje ime. Da bi pojašnio ko je i šta smeru, rekao je.

– Ja sam iz Kolidž Sitija. Vodim tamošnju poslovnicu železničke kompanije. Pre otprilike mesec dana poslao sam ovamo čoveka koji se zove Rik Šelton sa zadatkom da ispita mogućnost za kupovinu...

Osmeh nestade s portirovog lica.

– Šelton je odseo ovde i proveo jednu noć, otišao je i više se nije vratio. Nije platio račun.

Rasel nabra obrve.

– Ne liči to na mog službenika, da iznajmi sobu a da ne plati...

– Kažem vam samo šta se desilo, mister Rasele. Ne znam da li bih mogao vama da ispostavim račun za tu sobu. Ne znam kakva je pravna mogućnost u takvim slučajevima, ali ako vi želite da odsednete u ovom hotelu, moraćete platiti unapred.

Majk Rasel se namršti, ali je odlučio da se s njim ne raspravlja. Izvadio je iz džepa smotuljak novčanica i spustio nekoliko banknota na pult.

– Platiću za sebe i za Šeltona. Ako posle tri dana boravka moj račun bude veći od ovog predujma, budite ljubazni pa mi to recite.

Uzeo je ključ od sobe koji je portir skinuo s ploče na zidu i pošto je proverio

broj na privesku, popeo se uz stepenice na prvi sprat. U trenutku kad je skrenuo u hodnik iz koga se ulazilo u sobe pred njim se pojavila jedna mlada žena. Rasel promrmlja neko izvinjenje i skloni se u stranu. Ali mlada žena takođe koraknu u stranu i zatvorivši mu put, reče tiho.

– Molim vas, nemojte još ići u svoju sobu. Čula sam šta ste govorili dole u predvorju i htela bih da razgovaram s vama. Vrlo je važno.

– O čemu hoćete da razgovaramo? – Rasel prihvati njenu molbu, iako, s obzirom na dosadašnja iskustva u Čejenu nije očekivao nešto prijatno.

– Ja sam Kristina Holtsberi. Danas popodne upoznala sam vašeg čoveka, gospodina Holideja. On mi je savetovao da dođem u grad.

– Videli ste Holideja? Gde je on sada?

– Poslednji put kada sam ga videla bio je na tragu dvojici koji su pokušali da ga ubiju.

Rasel progundā nešto nerazumljivo u bradu. Pogledao je malo pažljivije ženu pred sobom i zapazio da je ta zabrinuta žena veoma lepa i privlačna.

– Stanujete li u ovom hotelu?

– A, u sobi broj jedanaest. Sa mnom je i moja majka. Možda bismo mogli da razgovaramo u vašoj sobi, gospodine Rasele.

Tako dakle! Znala je i njegovo ime. Onda je svakako čula i najveći deo njegovog razgovora s portirom. Pogledao je svoj ključ i odgovorio.

– Dajte mi samo nekoliko minuta da se umijem i donesem svoje stvari iz predvorja. Ja sam u sobi broj devetnaest.

Kristina Holtsberi klimnu glavom i uputi se niz hodnik. Rasel je pronašao svoju sobu i otključao je, pa zastao na vratima, posmatrajući je kako se udaljava gracioznim hodom. Ako je upoznala Holideja, onda je on negde u akciji, možda ponovo na „ratnoj stazi”. U njemu počē da ključa bes. Bio je siguran da je ispao budala što je Holideju ukazao poverenje. Ušao je u sobu i kroz prozor pogledao na loše osvetljenu ulicu. Čejen mu se nije dopadao i sumnjao je da će taj grad ikada zavoleti. Smatrao ga je gradom glupaka i rđavo vaspitanih ljudi. Onda ugleda jahača kako se približava ulicom. Način na koji se taj konjanik držao u sedlu nagnao ga je da se trgne. Otvorio je prozor, proturio glavu i pogledao dole. Uprkos slaboj svetlosti uspeo je da u konjaku prepozna Doka Holideja.

Već mu je bilo na vrh jezika da uzvikne njegovo ime, ali se predomislio. Kako stvari stoje, Holidej je i ovako bio u velikim neprilikama i zašto bi mu te neprilike činio još većim time što bi celom gradu glasno objavio njegov dolazak? Odjednom mu je kroz glavu sevnula jedna misao: ako bi pre sastanka, zakazanog za sutra ujutro, gradom i okolinom prostrujala vest da je Holidej stavljen na svoje mesto, možda bi veliki broj stočara, privučen tom vešću, došao na sastanak. Rasel se osmehnu zbog svoje lukavosti. Holidej je sebe u gradu predstavljao kao napast i opasnost, prema tome, ako se zahvali na njegovim daljim uslugama, to bi moglo popraviti osećanje ovdašnjih ljudi prema železnici.

Požurio je iz svoje sobe, sišao niz stepenice i preko predvorja došao do ula-

za. Izašao je na trotoar kada se Holidej približio privezištu ispred hotela. Iza Rasela izvirivao je radoznali portir i s dovratka posmatrao šta će se dogoditi. Rasel zaključio kako će taj bez oklevanja rastrubiti sadržaj razgovora između njega i Holideja.

– Mister Holideje! – Raselov glas reško odjeknu ulicom.

Džordžijanac zategnu vođice i, ugleđavši Rasela, kratko klimnu glavom u znak da ga je prepoznao. Rasel opazi kako malo dalje stoji grupa građana. Na njegov povik sve se glave okrenuše ka njemu. – Holideje, hteo bih da razgovaram s vama – rekao je. – I to odmah. Dodite unutra.

Umoran posle dugog jahanja i nestrpljiv da se osveži i okupa, ne bi li tako ublažio bol u glavi koji ga je još uvek ključao, Dok namršteno pogleda Rasela. Onda opazi Derila Ingrama, koji se približavao trotoarom i grupu građana koji su stajali pred salunom i nešto šaputali. Umorno sjaha, priveže konja za prečku i laganim korakom priđe šerifu železničke poslovnice.

– Šta vas peče, Rasele? – upita dovoljno glasno da bi ga Ingram i ostali mogli čuti. – Mora da vas nešto peče, jer inače ne biste sebi dozvolili da tako razgovarate sa mnom. Dobro znate da meni niko ne može naređivati kada ću i gde razgovarati. To što sam službenik kompanije nimalo ne menja na stvari.

– Ako baš hoćete, mnogo šta me peče – odgovori Rasel. – Da počnemo s ovim: poslao sam vas ovamo da nešto uradite za račun kompanije. Nisam očekivao da ćete zaratiti s ovim ljudima... – Rasel je

govorio glasnije od Holideja i glas mu se čuo znatno dalje.

Pogađajući Raselove namere, Dok ne odgovori ništa.

Videvši da je privukao pažnju ljudi ispred saluna, a naročito šerifovu, Rasel nastavi.

– Ako mi ne date neko razumno objašnjenje za vaše postupke, biću primoran da se lišim vaših usluga.

Holidej prođe pored Rasela, očešavši ga pritom ramenom. Videvši ga da se približava, portir se odmače i Holidej uđe u predvorje, gde je namerno zastao. Pošavši za njim, Rasel stade na vratima kao ukopan. Portir je kratko, prigušeno kriknuo kada je Holidej prišao, dohvatio Rasela za košulju i nimalo ljubazno niti nežno privukao ga k sebi.

– Ovo vam nije nimalo trebalo, Rasele. Samo da znate, shvatio sam vašu igru! – Odgurnu Rasela i uputi se ka recepciji. Portir se žurno maši ka ploči i skinuvši ključ, pruži ga preko pulta. Holidej ćutke uze ključ i uputi se ka stepeništu.

Majk Rasel je znao da je Dok dobio prvu rundu ove igre i trebalo je nekako zavarati portira.

– Ja sam u sobi broj devetnaest – doviknuo je. – Hoću da porazgovaramo čim se malo operete i dovedete u red.

Holidej se nije ni potrudio da mu stavi do znanja kako ga je čuo. Popeo se uz stepenice i ušao u svoju sobu. Otkopčavši opasač s koltovima, bacio ga je na krevet, napunio lavor vodom i skinuo košulju. Nastojao je da iz glave odagna sve misli o nevoljama koje su ga tog dana zadesile, umio se i pripremio za predstojeći razgovor sa Majkom Rase-

lom, pomišljajući kako bi bilo najbolje da je Rasel ostao u Kolidž Sitiju.

* * *

Kada je ušao u Raselovu sobu, iznenadio se zatekavši tamo Kristinu Holtsberi. Kristina je izgledala mnogo lepše nego onda kada ju je upoznao na ranču. Imala je na sebi novu haljinu s karnerima i mašnicama i drugim kitnjastim stvarčicama, koje su žene nosile, kosa joj se sjajila, verovatno zbog toga što je dosta vremena provela dovodeći je u red.

– Dobar dan još jednom, mister Holidej – pozdravila ga je.

Klimnuo je glavom, zaključivši kako njen izgled dokazuje da je Kristina pedantna žena.

– Vidim, došli ste bez oružja – primeti oštro Rasel – a nije vam ni trebalo dok ste radili za moju kompaniju.

– Šta vam je? Šta se ljutite? – odvrati mu Holidej, primetivši senku brige na ženinom licu. – Ja sam taj koji je ovde preuzeo sav rizik. Mislite li da je ovo Kolidž Siti... gde se održavaju sednice kompanije, na kojima se ne govori ni o čemu drugom sem o cenama i profitu?

Rasel isturi bradu.

– Znam gde sam, Holideje i takođe dobro znam šta mi je činiti. Od kako sam došao razgovarao sam s dosta ljudi i saznao sam puno činjenica koje su me duboko uznemirile.

– Neke činjenice su i mene duboko uznemirile – procedi Dok.

– Kao, na primer, ubistvo u salunu, a posle toga još jedno ubistvo. Mislite li na to, Holideje?

– Tako je. Takve me stvari veoma brinu, Rasele.

Rasel ustade s kreveta, na kome je do tada sedeo, jer je jedinu stolicu u sobi prepustio Kristini Holtsberi. Izvesno vreme proveo je mučeći se da zaveže tanku leptir mašnu, svestan da ga Kristina gleda nešto manje prijateljski. No, to ga nije nimalo brinulo, mada je malo ranije bio zanet mislju da je поближе upozna. Ali kod njega je posao uvek dolazio na prvo mesto i zbog toga je rekao.

– Saznao sam da ste ubili dvojicu, da ste šerifu nepotrebno stali na žulj i da ste svojim ponašanjem izazvali protiv sebe dosta nezadovoljstva. Zato sam odlučio da odmah raskinem ugovor s vama i naređujem vam da odmah odete iz grada. Mislim da ću ovaj posao mnogo bolje okončati ako vi ne budete tu.

Holidej se jedva primetno osmehnu.

– Zar zbilja tako mislite, Rasele?

– Ne da mislim, nego sam siguran!

Osmeh se sada razli po Holidejevom licu. Naslonio se na prozor i nastavio nešto oštrijim tonom.

– Recite mi, mister, kako mislite izaći na kraj s pustahijama koji nameravaju da vam izbuše kožu?

– Te namere neće više imati kada vi odete, Holideje. Sve što je ovde potrebno jeste uljudno i odmereno ponašanje. Način na koji ste vi postupili sam po sebi je praktično podstrekiavao ljude na nasilje. Ja nameravam da posao završim na taj način što ću sve ljude sakupiti na jednom sastanku i objasniti im sve koristi koje će železnica doneti. Nimalo ne sumnjam da ću ih ubediti kako će dolazak

železnice za grad i sve obližnje rančeve značiti veliku stvar.

– Ti ljudi vam nisu potrebni – umešala se Kristina Holtsberi.

Raselove guste obrve se uzdigoše kao dva teška luka.

– Kako to, madam?

– Ja sam već pristala na ono što mi je mister Holidej predložio. Prodaću vam moje zemljište, koje je gospodin Šelton želeo da kupi.

Rasel se osmehnuo i pokazao rukom kroz prozor.

– Madam, meni je potrebno mnogo više zemljišta za izgradnju pruge od vašeg. Za to nije dovoljna samo jedna deonica. Ono što mi treba je pravo da položim šine preko svakog ranča na severu i jugu od grada. Dakle, pored vašeg ranča, koji je dobar početak, moram uspostaviti prijateljske odnose skoro sa svakim rančom u ovom kraju. Mister Šelton i mister Holidej trebalo je da vam to objasne.

Kristina je izgledala zbunjena. Tada se umešao Holidej.

– Rasele, u ovom gradu skoro niko ne želi dolazak železnice... a mogu vam reći da ovdašnji ljudi znaju to na posebno oštar način i da izraze.

Rasel odmahnu rukom.

– Holideje, ja sam odluku doneo. Već sam razgovarao s nekim ljudima u salunu. Sutra ujutru većina stanovnika ovog kraja doći će u sudnicu da me saslušaju. Neprilike, koje ste vi prouzrokovali, biće, naravno, predmet diskusije i ja ću morati da se izvinim. Posle toga, uveren sam, moći ćemo prići poslu kao pravi civilizovani ljudi.

Holidej se bez reči uputi ka vratima. Kada je pružio ruku da dohvati kvaku, Kristina Holtsberi ga upita.

– Šta ćemo s novcem koji ste mi dali, mister Holideje?

– Taj novac pripada Raselovoj kompaniji, mis Holtsberi. Sporazumite se s njim oko toga. – Rekavši to, izvadio je iz sakoa smotuljak novčanica i bacio ih na krevet. Kada je otvorio vrata, Rasel mu se obrati.

– Vi ćete, naravno, za ovo vreme biti plaćeni, mister Holideje i dobićete naknadu troškova. Moja kompanija nije...

– Zadržite to za profit vaše kompanije, Rasele. Imam utisak da će vam taj novac trebati.

Rekavši to, Dok izađe i zatvori vrata za sobom.

Kristina Holtsberi ustade, zagladi suknju rukom i pogleda Rasela. – Mislim da ste napravili veliku grešku – rekla je s prizvukom negodovanja u glasu.

– U čemu sam pogrešio?

– Mister Holidej je rizikovao život za vašu kompanije. Danas, kada je bio na našem ranču, na njega je po treći put u toku jednog dana neko pucao iz zasede. Prema tome, morate shvatiti da neki ljudi u ovom kraju ne samo da nisu prijateljski raspoloženi prema železnici nego su čak spremni da po svaku cenu spreče da se pruga izgradi.

Rasel se osmehnu, mada se osećao malo nelagodno zbog Holidejevog naglog odlaska i njegovog odbijanja da primi nadoknadu za vreme provedeno u Čejenu. Još pod tim utiskom, rekao je.

– Nameravam da s ljudima pregovaram na razumnoj i praktičnoj osnovi, mis

Holtsberi. Kada sutra budem završio u sudnici razgovor, nadam se da ćete još uvek biti raspoloženi da nam prodate vaš ranč. Uveren sam da će se sve lako rešiti kada se ciljevi kompanije razložno objasne rančerima.

Kristina uze šal sa stolice i ogrnu ga oko ramena.

– Zar ste zaboravili na gospodina Šeltona? – upita.

Rasel se lako trže.

– Ne, nisam zaboravio na Rika Šeltona.

– Predlažete li da se onda nešto preduzme u otkrivanju njegovog ubice?

– Niko nije dokazao da je mrtav – reče Rasel.

Kristina se ledeno osmehnula, a onda prošla pored njega i uputila se ka vratima.

– Da li vi zaista verujete da je on živ, mister Rasele?

Raselovo lice se zarumeni.

– Najpre ću razrešiti probleme s kupovinom zemlje, a onda ću tražiti punu istragu povodom nestanka Rika Šeltona. Jeste li time zadovoljni?

– Ni za koga u gradu nije važno da li sam ja zadovoljna, mister Rasele. Ali pošto ja o ljudima u ovom kraju znam mnogo više od vas, možda ćete smatrati za mudro da i od mene čujete neki savet.

Rasel se namršti. Nije voleo da prima savete od žena, jer su se one, po njegovom mišljenju, previše rukovodile osećanjima, a ostavljale premalo mesta razumu i logici.

– Svejedno mi je. Možete reći šta hoćete.

Kristina se osmehnu nešto ljubaznije – Ako to bude nešto vredelo. Ja mislim da je mister Holidej učinio sve što se od njega moglo očekivati. Razgovarala sam odmah po dolasku u grad sa službenikom hotela. Taj čovek je uvek pokazivao da ga interesujem, što mi je ranije bilo mučno, ali ovaj put sam zaključila da mi njegove simpatije mogu biti od koristi. On mi je rekao da je jedan mladi revolveraš, željan slave, izazvao gospodina Holideja na obračun i da on nije mogao drugo nego da i sam potegne oružje. Kasnije su dvojica revolveraševih prijatelja pokušali da iz zasede ubiju gospodina Holideja. On je imao sreće i jednog ubio, a drugoga ranio. Onda je odjahao iz grada, ali je na putu opet napadnut iz zasede i umalo ubijen. Slučajno je nabasao na naš ranč i kada je iz razgovora doznao kako nam je gospodin Šelton predložio da otkupi naše imanje, on je rekao da ta ponuda još važi. Tada je na naše oči bio napadnut i, pre nego što je pošao u poteru za ubicama, dao mi je nešto novca i rekao mi da majku dovedem u grad. Držala sam se njegovog saveta, jer sam uverena da on zna šta radi. Mislim da ste načinili veliku grešku kada ste mu dali otkaz i pustili ga da ode.

Otvorila je vrata i izašla. Vratila se do svoje sobe i već je htela da uđe kada je ugledala jednog čoveka koji se s drugog kraja hodnika oprezno prikradao. Kristina zastade kada vide da tom čoveku desna ruka mlitavo visi pored tela. Deo ruke pokriva mu je zavoj, umrljan krvlju.

Vrisnula je i očajnički pokušala da se dokopa vrata svoje sobe. Čovek u hodni-

ku ju je besno ošinio pogledom, nevešto izvadio revolver levom rukom i nanišao na nju. Ali pre nego što je uspeo da opali u hodniku se, između njih, stvorio Dok Holidej, kome nije trebalo više od delića sekunde da osmotri i shvati situaciju. Ranjenik je skrenuo pažnju na Holideja i Kristina opazi kako mu se lice izobličilo od gneva i mržnje. Krikнула je kratko kada su se Raselova vrata otvorila i ovaj izašao u hodnik. U tom trenutku ranjenik je opalio na Holideja i tane se zarilo u zid. Rasel je pokušao da izvuče revolver iz futrole, ali je bio suviše spor. Drugi hitac iz revolvaraševog oružja zakačio je Holideja po šaci, jer je ovaj već bio jurnuo na napadača. Dokova pesnica pogodi ga po licu i ranjenik se zateturao. Izgubio je oslonac i pao niz stepenice. Odjeknuo je još jedan hitac. Čovek na podu bolno zastenja i revolver mu ispade iz ruke. Na trbuhu mu je zjapila velika rana od metka. Dok mu priđe, uze s poda napadačev revolver i uspravi se, ne skidajući pogled s njega, dok su u predvorju odjekivali užurbani koraci ljudi koji su se približavali.

* * *

Šerif Deril Ingram probio se kroz grupu ljudi, okupljenih u hodniku, vičući na njih da mu naprave mesta. Bacio je tmuran pogled prema Holideju i kratko odmerio Kristinu Holtsberi, a onda se netremice upiljio u Rasela. Konačno je kleknuo na jedno koleno pored čoveka koji je ležao na tlu. Posle kratkog pregleda i pipanja pulsa ustao je, bled u licu, sa ljutitim izrazom u očima.

Na to je Kristina Holtsberi dosta pribrano rekla.

– Šerife, taj čovek je pokušao da me ubije.

Ingram se netremice zagledao u nju, ne skrivajući bes:

– Govorite onda kada vas nešto pitam, madam, a nikako pre toga.

– Govoriću onda kada mi se govori, šerife Ingram! Vi nemate nikakva prava da mi propisujete šta da činim! – Mlada žena pokaza prstom na Holideja. – Da gospodin Holidej nije rizikovao život u pokušaju da spreči tog ubicu da ostvari svoju nameru, ja bih sada bila mrtva. A on čak i nije imao revolver.

Ingram se okrete i stade pred njega – Šta onda ovo znači, dođavola? – upita, pokazujući revolver za Holidejevim pojasom.

Ovaj pribrano odgovori:

– To je njegov revolver. Uzeo sam ga sa poda. Poznajete li tog razbojnika?

Ingram obliznu usne. Bio je svestan da je izgubio kontrolu nad događajima i da mu opšta atmosfera ne ide u prilog.

– Ne poznajem ga – odgovori.

– Ovaj je bio s čovekom koga sam juče u salunu upucao – obavesti ga Holidej.

– Za slučaj da to niste zapazili, ukazujem vam na njegovu ruku, koja je dokaz moje tvrdnje. Jasno je, dakle, da je došao ovamo da me ubije. Možete li se setiti nekog drugog razloga zašto bi se krišom uvukao ovamo ovako naoružan, kao što je bio.

– Vi imate revolver, a ne on – prommlja šerif.

Sada se umeša Rasel:

– Ja sam sve jasno video, šerife. Bio sam naoružan, ali nisam imao šansu da upotrebim revolver. Holidej je jurnuo na tog nitkova i udarcem pesnice oborio ga na pod. Dok je padao na stepeništu napadač je slučajno okrenuo revolver prema sebi i oružje je opalilo i ubilo ga.

Suočen sa svedočenjem svih troje Ingram samo procedi:

– Činjenica je da je mrtav.

– Da, mrtav je i zato treba da ga odnesete odavde – reče Holidej. Onda se okrenuo i ušao u svoju sobu.

Malo iznenađena Dokovim ravnodušnim tretiranjem još jedne smrti, Kristina takođe pođe ka svojoj sobi. Na otvorenim vratima stajala je njena majka, lica sivog od zaprepašćenja. Kristina blago ukloni majku da bi ušla, a onda se okrenula prema Ingramu.

– Ne možete više ništa učiniti, šerife. Incident vam je tačno, do detalja, objašnjen. Možda ćete sada biti dovoljno dobri da taj radoznali svet uklonite odavde. Svima nam je potreban odmor, a pri ovakvoj galami to je nemoguće.

Rekavši to, Kristina Holtsberi zatvori vrata za sobom.

S izrazom nedoumice na licu, Rasel se obrati Ingramu.

– Ovaj događaj je za žaljenje, šerife, ali nadam se da će time biti okončana sva neprijateljstva u vašem gradu.

– Za sve to kriv je onaj vaš prokleti najamnik – odbrusi Ingram.

Rasel odrečno odmahnu glavom.

– Dok Holidej je bio službenik u mojoj kompaniji, ali ja sam ga večeras otpustio. Možete to objaviti svima i svakome u gradu. Ne želim da budem odgovoran

za ono što bi on eventualno mogao još učiniti.

– Neće on ni ostati ovde! – prasnu šerif.

Rasel klimnu glavom u znak da se slaže.

– To mi izvanredno odgovara, šerife Ingame. Sutra ujutru treba da vodim neke poslovne pregovore i mirna atmosfera mi je neophodna. A sada, ako nemate ništa protiv, ja bih se povukao na spavanje.

Ostavivši šerifa da zuri za njim, Rasel je ušao u svoju sobu i zaključao vrata. Ingram je još neko vreme stajao u hodniku, nižući kletve, a onda je naredio dvojici posmatrača da ponesu leš u zgradu zatvora. Trenutak kasnije okrenuo se u predvorju i pogledao uz stepenice kao da se prisetio da je Holideju ostavio revolver ubijenog. Psujući, probio se kroz gomilu građana, gledajući ih ljutito, svestan da sve više gubi kontrolu u gradu. Ipak, iako su ga Holidejevi postupci ljutili, postojalo je još nešto što ga je daleko više zabrinjavalo. Naredio je da leš ubijenog bude stavljen u drugu ćeliju, a onda je, kada je ostao sam, seo za svoj pisaći sto i zamislio se. Ferguson i Teri se nisu vratili da mu podnesu izveštaj, a sada je znao i razlog tome. Ah, kad ih nagazi!

Proverio je da li mu je revolver pun i kroz otvorena vrata zagledao se u mračnu ulicu. Pitao se da li je sve to vredno tolikog rizika.

* * *

Holidej je ležao na leđima na svojoj postelji i zurio u tavanicu. Glava mu je bila prepuna protivrečnih i konfuznih misli.

Jedna od njih se izdvajala i najviše ga mučila. Neka đavo nosi Rasela, rekao je sebi bez mnogo žaljenja. Taj čovek je bio ili kukavica ili budala. Kristina Holtsberi mu je, međutim, bila od pomoći i osećao je kako u njoj ima ne samo saveznika, već i osobu koja mu je naklonjena. Ali, koliko se mogao osloniti na jednu ženu u gradu gde je skoro svako želeo da ga vidi mrtvog?

U mislima se vratio na dvojicu koji su u dva maha pripucali na njega. U Šarpovoj krčmi doznao je da su ta dvojica dojahali do korala, ali nisu hteli da ulaze u krčmu. Zašto? Nisu li možda prepoznali Lermanovog konja i iz nekog razloga nisu želeli da ih on vidi? To bi bio dokaz da nisu u dosluhu s njim i ostalim rančerima. Ko su bili oni?

Vrteo se u postelji. Nije očekivao da će te noći imati još nepritika, pa je opasač s revolverima ostavio prebačen preko stolice. Sklopio je oči i misli mu se vratiše na Kristinu Holtsberi. Njoj je bio potreban muškarac koji će joj ispuniti život i koji će je štititi. Nesvesno se osmehnuo. Ne bi bilo loše doživeti romansu s Kristinom Holtsberi. To bi, na koncu, bio najlepší deo ovog dosadnog posla u koji se uvalio ne znajući ni sam pravi razlog. A što se tiče Rasela, taj ga je čovek izigrao, ali Dok nije nameravao da digne ruke od istrage. Ionako nije došao da kupuje zemljište nego da pronađe Rika Šeltona, i ako ovaj nije živ, njegovog ubicu. Zaključivši da i dalje ostaje kod tog cilja, opet je odagnao iz glave misli o Kristini Holtsberi. Osećao je kako se opušta. A sutra ujutru će već... i tu mi-

sao je odagnao. Jutro je starije od večeri i rešenje će doći samo od sebe.

* * *

Ida Holtsberi se u tami sobe obratila svojoj kćeri glasom malo umornim i nesigurnim zbog neizvesne budućnosti.

– Mislim da je trebalo da prodaju zemlje poverimo nekom agentu i da se ukrcamo u diližansu. Ima boljih gradova od ovoga.

Kristina ne odgovori. Razmišljala je o čudnom visokom došljaku snažnih ramena i iskričavih, plavih očiju prema kome skoro niko u gradu nije gajio prijateljstvo. Ali za nju je Dok Holidej bio hrabar, mada možda malo nehajan i hladan čovek. Kada je ubio onu dvojicu delovao je naglo, ali posle toga nije pokazao da ga je to uopšte dirnulo. Onda se zapita kako bi ona ili bilo ko drugi postupio na njegovom mestu.

Majk Rasel joj se nije dopadao, a ni šerif Deril Ingram. Jedina osoba s kojom je dosad u ovom kraju dolazila u kontakt bio je Pat Lerman, ali i on ju je iznenadio i zbunio odbijanjem da shvati njen položaj i njene razloge za prodaju ranča. U susednoj sobi noćas se nalazio Holidej, verovatno u krevetu i verovatno obuzet nekim mislima. Upitala se da li on sada misli na nju i zapanjila se nad samom sobom. On očito nije pokazao nikakvo zanimanje za nju. Ponašam se kao neka šiparica, prekorela je sebe. Taj neobičan i intrigantan muškarac sigurno će, kada završi ono što je naumio u Čejenu, poći svojim putem.

Duboko je uzdahnula.

– Spavaš li? – upita je majka.

Kristina ne odgovori. Neka majka misli da spava.

* * *

Sedeći za stolom u svojoj kancelariji, Ingram začu šum koraka sa začelja zgrade. Pritulio je plamičak petrolejke i ostavši u polutami, sačekao da pridošlice uđu. Okrenuo se kada su ušli. Revolver mu je ležao na pisaćem stolu.

Luis Ferguson i Nelson Teri stupiše u bleđi krug svetlosti.

– To je dosta. Ne želim da ceo grad vidi da ste kod mene.

Visokom, uspravnom Fergusonju na licu se ogledao izraz dosade i negodovanja. Nije voleo da mu neko naređuje, makar taj neko bio i šerif Ingram. Teri je, međutim, izgledao zabrinut i premeštao se s noge na nogu.

– Kako je došlo do toga da zabrljate? – upita Ingram. – Vas ste dvojica, a on je samo jedan i imali ste celu široku preriju da obavite ono što treba!

Luis Ferguson duboko uzdahnu.

– Moram priznati da je imao mnogo sreće.

– Da, da, on je vrlo srećan čovek. Imao je sreće protiv Hantera, a i protiv Hanterovih prijatelja. Zatim je ponovo imao mnogo sreće i kada se u preriji suočio s dvojicom glupana, koji su pokušali da ga srede. Dvojica glupana, ponavljam, eto to ste vi!

– Mishili smo da je naš – pravdao se Teri. – Imao sam ga na nišanu i pogodio sam ga, to je sigurno! Otkotrljao se niz padinu i strovalio se u ponor gde bi i bik poginuo da je pao.

– Kao što sam rekao – promumla Ferguson – bio je vraški srećan. Mora biti da se u padu nekako zadržao, a onda otpuzao u gusto žbunje. Mi smo ga videli kako se kotrljao sve brže i brže, a posle toga ništa više. Kako to da nije pao s one litice, ne mogu da zamislim.

– Mnogo šta ti ne možeš da zamisliš, Luise – brecnu se šerif. Na šum koraka na ulici digao je ruku, tražeći tišinu, ali su se koraci brzo utišali i nestali. Ingram ustade i priđe dvojici svojih prijatelja.

– Ingame, nemoj mi se penjati na glavu – reče Ferguson. – Učinili smo sve što smo mogli, ali, eto, izvukao se.

– Izvukao se i na ranču Holtsberijevih, to zaboravljaš! Da vam se neko dvaput izvuče, to se teško može nazvati njegovom srećom, već pre vašom nesposobnošću.

– Jeste, izvukao nam se. Pošli smo prema Šarpovoj krčmi i spazili ga. Hteli smo da ne sazna ništa o Šeltonu. Ali, šokirani što je živ, pucali smo suviše brzo. Ipak, ništa nije izgubljeno.

– Šta se još može učiniti, Luise? – pogleda Ingram Fergusonja.

– Još uvek možemo srediti Holideja.

– Pa lepo. On je sada u hotelu, u svojoj sobi. Broj devetnaest. Želite li da ga tamo upucate?

– Ne. Udesićemo ga sutra, čim se pojavi na ulici. Ovaj put nećemo promašiti.

– Ferguson značajno pogleda Terija.

– Hoćemo li, Nelsone?

Teri pocrvene i obori pogled.

– Možda ne morate više da brinete o Holideju – reče im šerif, odjednom iznenadujuće pribran i miran. Videvši da su se začudili, osmehnuo se.

– Kako to? – upita Ferguson.

– Holidej je otpušten i ne radi više za železnicu. Sada moramo povesti računa o nekom drugom. Zove se Majk Rasel. On je šef poslovnice železničke kompanije, koji je prvo angažovao Šeltona, a potom poslao Holideja da ispita šta se desilo s njim. Rasel je za sutra u devet sazvaio skup stočara i rančera. Veruje da će skup biti brojan, jer su se mnogi rančeri zabrinuli zbog ovih ubistava. Lerman će doći, u to sam siguran.

– Lerman je danas bio u Šarpovoj krčmi – obavesti ga Ferguson.

– Dobro, ali neki njegovi kauboji bili su u gradu. Rasel je razgovarao s njima i ubedio ih da ispričaju svom gazdi kako su ga sreli i kažu mu neka dođe na taj razgovor. Znajući Lermana, pretpostavljam da će doći.

– Pa? – upita Ferguson.

– Među tim ljudima ti nemaš mnogo prijatelja, Luise. Znam, mnogo si ljudi upoznao u vreme dok si gonio stoku na pijacu i pretpostavljam da, ako i dalje budem terao odavde one koji traže posao, ti ćeš malo-pomalo pohvatati konce na celoj teritoriji. Tada nećeš morati ništa drugo da radiš sem da organizuješ grupe goniča i skupljaš profit. Ali ako neko od tih stočara, Lerman na prvom mestu, sazna da si ubio Rika Šeltona, ne verujem da će ti iko od njih stisnuti ruku. Verovatnije je da će se u tom slučaju svi mašiti konopca.

Luis Ferguson pocrvene do ušiju Teri ustuknu korak od svog prijatelja, a Ingram nastavi.

– Ja sam, Luise, nameravao da tu železničku kompaniju sredim jednom za

svagda. Holidej je još uvek u gradu. Sutra ujutru ćeš mu reći da se spakuje i da se čisti. On, naravno, neće poslušati i neće otići, ali to mi i odgovara. Kada vi potpalite sudnicu, prirodno je da će ljudi pomisliti kako je to reakcija razočaranog čoveka, kao što je Holidej, koji se na taj način sveti za proterivanje iz grada. Uz moje ohrabrenje i sugestiju pomisliće takođe kako Rasel, u stvari, i nije otpustio Holideja, već se samo pretvarao, kako bi ih okupio na jednom mestu i osvetio se za ubistvo svog prethodnika. Shvataš li šta imam na umu, Luise?

Ferguson se počesa po potiljku i duboko uzdahnu. – Da potpalimo sudnicu... – ponovi poluglasno za sebe.

– Tako je, Luise. Na taj način rešićemo sve odjednom, jednim potezom. Holidej će dobiti svoje, Rasel će biti najuren iz grada i nijedan službenik železničke kompanije neće više biti nikada toliko glup da kroči ovamo. Tako ćemo se obogatiti.

Ferguson je sumnjičavo zavrteo glavom. Onda se umeša Nelson Teri.

– Kako ćemo, dođavola, zapaliti sudnicu? Pa to je nova zgrada! Građa je još sirova i sadrži mnogo vode. Biće potrebno zapaliti veliku vatru da bi plamen zahvatio građevinu.

– Senson ima petrolej u kantama, Nelson. Probudite ga iz ovih stopa, uzmite petrolej i prospite tečnost po daskama, svuda oko kuće i skupite nešto suvog drveta. Kada sastanak bude u jeku, vi kresnite šibicu i potpalite vatru. Čim se petrolej zapali plamen će buknuti na sve strane pre nego što oni unutra osete miris dima. Nastaće panika i možda neki

od učesnika sastanka neće uspeti da se izvuku. Kako ćete to tačno izvesti zavisiti od vas, ali ovo je moj predlog šta da učinite.

– A gde ćeš ti biti? – upita ga Ferguson mrzovoljno. – Sedećeš ovde uz čašicu pića?

– Ni govora, Luise! Potrudiću se da, kao efikasan čuvar reda i mira, udaljim svakog nepozvanog od sudnice. Kada potpalite vatru neće biti nikoga da vas vidi. Jesi li sada shvatio?

– A Holidej? – liznu Ferguson usne.

– O njemu ću se ja postarati. Prepusti to meni.

Nelson Teri je uzmakao još korak dalje u senku i približivši se ćelijama, zastao videvši mrtvaca.

– Ko je sad pa ovaj?

– Holidejeva treća žrtva. Mislim da su tri rečke na dršci revolvera sasvim dovoljne za našeg prijatelja. Kada sutra počne da brblja i da se brani kako nije kriv, ja ću ga srediti. Ja nosim značku i pokrivam se njenim autoritetom. Imam prava da učutkam onoga koji ubija ljude po gradu, a posle toga se ljuti kada ga šef otpusti i kad mu ja naredim da napusti grad.

– Rekao si da ćeš se pobrinuti za Holideja. Kako ćeš onda uveriti ljude da je Holidej otpušten, a da je Rasel preko njega ipak završio posao?

– Svi će biti zbunjeni, Luise. Pre svega, grad će biti pun vatre i dima. Prema tome, niko neće praviti pitanje čuvaru reda što je učinio nešto što je smatrao svojom dužnošću i skratio za glavu tipa koga niko nije voleo. Sad bi bilo najbolje da pređete na posao. Možda će vam

trebati sat-dva da se pripremite. Kada budete gotovi, vratite se ovamo pa ćemo zajedno popiti po piće.

Ferguson promrmlja nešto za sebe, pa dodade glasno.

– Nadam se da ćeš ovaj put biti u pravu, Derile. Inače, ako omašiš, za mene i Nelsona u ovom gradu neće biti mesta, a možda ne samo ovde.

– Posle toga grad će nam biti kao na dlanu, kao voće zrelo za branje, Luise. Ja ću biti junak dana i niko kasnije neće pitati šta radim. A sada idite.

Ferguson i Teri nisu više ništa pitali. Pustivši ih na zadnja vrata, šerif zastade na stepeništu i pogledom ih isprati dok su zamicali u mrak. U glavi su mu se još vrzmale misli o njegovom planu. Osmehnuo se. Sutra u podne neće biti ni Doka Holideja, ni Majka Rasela, niti će postojati problem železničke kompanije. Posle toga će bolje organizovati Fergusonja i Terija, urediće da sklope ugovore s rančevima i posao će krenuti. Kasnije, kada sve bude u punom zamahu, lako će biti najmiti druge ljude i zameniti ovu dvojicu. Nijednog od njih nikada nije mnogo voleo, a njihove poslednje greške načinile su od njih nepotrebne ortake.

Zatvorio je vrata i vratio se svojoj boci viskija. Osećao je da će mu piće prijati.

* * *

Kolin Senson je bio građanin Čejena tek šest meseci, ali je za to kratko vreme uspeo stvoriti mnogo prijatelja. Nije on bio od onih koji lako sklapaju prijateljstva, ali je zato poznavao veštinu kupovanja prijateljstva, jer, bojao se i vlastite senke. Verovao je da ukoliko čovek

ima više ljudi na svojoj strani, utoliko je manja mogućnost da će ga zadesiti neka nezgoda.

To je bio razlog zašto je uporno nastojao da od Luisa Fergusonja i Nelsona Terija stvori sebi prijatelje, mada mu se nijedan od njih dvojice nije dopadao. Osim toga Teri je bio primer čoveka koji živi na tuđ račun. Bar kad je u pitanju piće.

Zato je za njega bilo potpuno iznenađenje kada ga je u jedanaest noću probudilo kucanje na vratima i kad je pred sobom ugledao tu dvojicu kvaziprijatelja.

Ferguson je odmah prešao na stvar:

– Uzmi ključeve od radnje, Koline. Treba nam nešto otuda.

– Zar u ovo doba noći, Luise? Zar to nije moglo da sačeka do jutra?

– Ne.

Po Fergusonjevom tonu Senson zaključio da neće moći da izbegne odlazak u dućan. Navukao je pantalone i košulju, uskočio u čizme i uzeo ključeve. Ostavivši svetlo u sobi da gori, pošao je za dvojicom kasnih posetilaca u dvorište, pa na ulicu. Stan mu se nalazio dosta blizu njegove nove radnje, koja se još uvek razrađivala. Senson je dobro znao svoj posao i znao je takođe da je jedini način da od svih rančera i građana načini svoje mušterije to da ih snabde svim što oni traže. Zbog toga je prodavao i sedla kao konkurencija sedlaru na drugom kraju ulice. Hteo je da navikne ljude da po sve što im je potrebno dolaze kod njega. Koji rančer ne bi voleo da ostavi svoju ženu u dućanu, da zatim ode u salun na čašicu-dve sa svojim prijateljima i da se posle vrati i nađe svoju ženu tamo gde ju je ostavio, umesto da je pusti da luta po

gradu u potrazi za sitnicama, kojih ženama nikada nije dosta.

Kolin Senson otvori zadnja vrata trgovine i uđe prvi unutra. Zapalio je svetiljku i obema rukama zaklonio plamičak.

– Šta vam je potrebno, Luise? – upita.

– Petrolej.

Svetiljka u Sensonovim rukama zadrhta.

– Petrolej. Zašto vam je to, dođavola, potrebno? Šta ćete vas dvojica raditi s tim... – Glas mu je zamro u grlu i zabrinutost mu se pojavila na licu.

– Hoćemo da zapalimo vatru, Koline. Veliku vatru. Koliko kanta imaš?

Senson zavrte glavom. – Kakvu vatru?

– Videćeš ujutru. Gde ti je to, govori!

Trgovac uplašeno ustuknu:

– dođavola, Luise, reci mi nešto više! Paljenje požara je rizičan poduhvat. Kada pri tom koristiš petrolej ljudi obično znaju kako je požar počeo. Moram biti vrlo oprezan.

– Mi smo ti koji moramo biti oprezní, Koline – odvrati Ferguson, gurajući ga u stranu. – Mi treba da potpalimo vatru, a ne ti!

Prošao je pored trgovca do zadnjeg dela radnje gde se nalazila gomila vreća s kukuruzom. Pogledao ih je nezainteresovano i nastavio dalje, dok nije naišao na ono što je tražio – tucе kanti, poređanih pokraj zida, malo izdvojenih od ostale robe. Da bi bolje video, kresnuo je palidrvce.

– Luise, pazi! – uzviknu trgovac.

– Neka od kanti možda propušta tečnost! Treba samo jedna varnica da prsne i...

– Da, eksplozija bi bila zbilja veličanstvena! Zato nam je petrolej i potreban,

Koline. Dođi ovamo i pomози nam da uzmemo tri-četiri kante.

– Ali to je kompletna porudžbina i sve je već prodato! Ne znam kako ću se opravdati. Ljudi će vrlo brzo saznati...

– Počinješ da mi dosađuješ – brecnu se Ferguson i pogleda popreko Sensona. – Uzmi jednu kantu i ponesi je. Nelsone, dođi ovamo, našao sam ono što nam treba.

Konačno su izdvojili četiri kante i ponesli ih prema zadnjim vratima. Kolin Senson se ozbiljno znojio od napora, pomažući da ih iznesu u dvorište. Ali istovremeno ga je podilazila i jeza i sav je podrhtavao.

Ferguson se odjednom okrenu i dohvati trgovca za okovratnik. Zglavci njegovih šaka utisnuli su se u Sensonov vrat.

– Slušaj me dobro, Koline! Noćas nas nisi video i mi od tebe nismo uzeli nikakav petrolej! Ako ti je to potrebno, falsifikuj dostavne listove tako da se i ne vidi da si primio ovo što je nestalo. Ali ako zabrljaš i nekome izbrbljaš šta se desilo, ja ću lično doći da te ubijem. Jasno?

Izbuljenih očiju, trgovac klimnu glavom. Ferguson ga grubo odgurnu i zgrabi dve kante. Teri uze preostale dve. Pre nego što će nestati u mraku, Ferguson zastade i reče.

– Ispostavi nam račun za ovo, Koline. Zaračunaj najvišu moguću cenu! Posle sutrašnjeg dana moći ćemo platiti veliku lovu svakome s kim budemo trgovali! Može se desiti, Koline, da ako budeš uz nas postaneš vrlo bogat čovek.

Trgovac ih je posmatrao dok su se udaljavali, a onda se, drhteći, naslonio na zid radnje. Sumnjao je da Ferguson

i Teri imaju uopšte predstavu o tome kakav će plamen buknuti kada zapale toliku količinu petroleja. Jer on je znao: vatra iz samo jedne kante može spaliti celu ulicu.

Zaključao je vrata radnje i vratio se u stan. Dok je svlačio pantalone, psovao je sebi u bradu. Poželeo je da se nikada nije upoznao s tom dvojicom. Jer sada je osećao da je uhvaćen u klopku. Zapisao je u podsetnik da ujutru potraži šerifa Ingrama. Znao je ono što je malo ljudi u gradu znalo: da je šerif u bliskim vezama s ovom dvojicom. Zašto se Ingram baktao s njima, Senson nije imao pojma, ali to, na kraju, nije bilo ni važno... Ingram mu je već dosta toga uzeo na veresiju. Za četiri meseca Senson se nije mogao setiti da je šerif platio jednu jedinu stvar.

Umorno se skljkao na postelju. Ujutru će znati, rekli su Ferguson i Senson. I to jutro sigurno će doneti neke promene u njegov život. Posao je cvetao i uskoro mu više neće biti potrebno prijateljstvo ljudi kao što su Teri i Ferguson. A to će, zaključio je, za njega biti srećan dan.

* * *

Dok Holidej je znao da se u gradovima kao što je Čejen novosti brzo šire, ali čak ni on nije očekivao da će videti toliku gomilu ljudi, koja je malo posle devet časova ispunila glavnu ulicu. Mada su se ljudi okupljali još od ranog jutra, rančeri su nastavili da dolaze do pred sam početak sastanka. To mu je dokazivalo kako je ovaj skup bio od velikog značaja za stanovnike ovog kraja.

Umio se, obrijao i obukao, a onda, kao i uvek, proverio da li mu koltovi lako izleću iz futrole.

Sišavši u predvorje, zatekao je šerifa Derila Ingrama i još nekoliko drugih građana koji su ga čekali. Pat Lerman je sedeo, okružen četvoricom svojih kaubojja. Žučno je pogledao Holideja i okrenuo glavu, ali ne pre nego što je Holidej video njegovo modro oko i naduven nos. Znao je po tome da je rančer proveo vrlo neugodnu, besanu noć.

Ingram ustade sa stolice i čvrstim korakom priđe recepciji, gde je Holidej neposredno pre toga spustio na pult ključ svoje sobe.

– Holideje, dajem vam jedan sat vremena da napustite grad. Dao bih vam i kraći rok, ali ja sam pošten i uviđavan čovek i smatram da će vam trebati toliko vremena da se spakujete, osedlate konja i krenete svojim putem. Jedan sat. Jeste li me dobro čuli?

– A šta će biti ako odlučim da ostanem? – upita Džordžijanac.

Šerif se nadmeno osmehnu.

– Mister, to vam nikako ne bih savetovao. Vi se, možda, uzdate u vašu veštinu potezanja oružja, ali ne zaboravite da iza mene stoji ceo grad. Vi ovde nemate više šta da tražite. Kompanija, za koju ste radili, otpustila vas je i prema tome, vi ste čovek bez posla. Vratite se u Kolidž Siti, odakle ste i došli.

Holidej je mirno izdržao šerifov pogled. Nije ništa rekao. Izraz lica mu se nije promenio i njegove misli ostale su zagonetka za sve prisutne.

– Jedan sat, kao što sam rekao – ponovio je Ingram, a onda dao znak svojim

pratiocima da se udalje. Kada su izašli, Ingram se pripremi da pođe za njima, zadovoljan što je tako težak zadatak obavio lakše nego što je očekivao.

– Samo trenutak, šerife – reče mu Dok.

Ingram zastade i okrenu se na petama, a četvorica kaubojja pogledaše kroz vrata. Pat Lerman je digao glavu i pažljivo oslušnuo.

– Da čujem, Holideje.

– Šerife, suviše ste brzo završili ovaj razgovor. Imate veoma loše pamćenje i to mi se ne dopada. Rasel me je otpustio, ali to ni ukoliko ne menja činjenicu da sam ja u ovaj grad došao da nađem jednog svog prijatelja, za koga sumnjam da je ubijen.

Ingram zažmiri i stisnu usne.

– Već vam je rečeno kako ta stvar stoji, Holideje.

– Ali i ja sam vam rekao, šerife, šta ja mislim – podseti ga Džordžijanac. Pokretom ruke uklonio je Ingrama u stranu i prišao vratima. Tu je zastao i oštro odmerio ljude koji su mu zatvarali put. Posle nekoliko trenutaka oni se razdvojiše i propustiše ga da prođe. Holidej začu iza leđa Ingrama koji je procedio psovku, a onda glasno dodao.

– On ima jedan sat vremena. Svi ste dobro čuli šta sam mu kazao! Ako posle toga još uvek bude u gradu, mi ćemo ga proterati.

Holidej nije obratio pažnju na šerifove reči. Pošao je ležernim korakom niz ulicu i ušao u gostionicu. Tamo je zatekao Kristinu i Idu Holtsberi, koje su sedele za stolom pokraj vrata. Kao i njih dve, i Dok je znao da se u Čejenu najbolje

može jesti u ovoj gostionici. A u tom trenutku želeo je pre svega dobar i obilan doručak.

Kristina mu se stidljivo osmehnula i upitala ga.

– Hoćete li i vi doći na sastanak, mister Holideje?

Odmahnuo je glavom:

– Ja nisam pozvan.

– Pa, evo, ja vas pozivam. Na kraju, vi i ja smo u poslovnim odnosima, zar nismo?

Dok odrečno odmahnu glavom.

– Ne, mis Holtsberi. Vi imate poslovne odnose sa Raselom. Nadam se da ćete dobiti ono što želite.

Kristinu kao da su dirnule Holidejeve reči.

– Znači li to da nameravate da odete iz grada?

Holidej pogleda njenu majku. Ida Holtsberi je prinela šolju s kafom usnama i pogledala ga preko ruba šolje. Izgledalo je kao da je zainteresovana za njega i u njenim očima mogao se naslutiti plamičak zadovoljstva.

– Još uvek se nisam odlučio, mis Holtsberi – odgovori Dok. – Ali rečeno mi je da moram da napustim grad.

– Ko vam je to rekao? Mister Rasel?

Holidejevo lice se razvuklo u osmeh:

– Ne, ne on! Rasel nema vlasti da mi naredi šta da radim.

– Pa ko onda? Svakako da čovek, kao što ste vi, neće obraćati pažnju na opomene ili pretnje...

– Ingram. Šerif Ingram – objasni joj Dok.

– Ingram? – Kristina je izgovorila to ime s prizvukom prezira u glasu. – Ja ne

bih obraćala mnogo pažnje na ono što on kaže. Kada smo ranije imali neprilika i kada je mister Šelton došao kod nas u posetu, a onda nestao, ja sam došla u grad i potražila sam šerifa Ingrama, nadajući se da će on, kao predstavnik zakona, nešto učiniti. On je, međutim, bio krajnje grub i potpuno nezainteresovan da bilo šta učini. Rekla sam mu da očekujemo da ćemo imati još neprilika i zatražila sam zaštitu, a on mi se samo nasmejavao u lice i rekao mi da ako već prodajem ranč, više ne pripadamo ovamo. Zbog toga ga mrzim!

Holidej privuče stolicu i poruči odrezak i kafu. Dugo vremena je posmatrao Kristinu pre nego što je rekao:

– Želite li da vam dam jedan savet, mis Holtsberi?

– Uvek sam voljna da ga čujem, mister Holideje.

– Onda otidite na taj sastanak i ostanite čvrsto na svom gledištu. Recite sve što imate reći povodom nesusedskog držanja rančera prema vama. Izložite im odlučno da ste morale prodati sve što ste imale kako biste platile očeve dugove. Upoznajte ih s vašim gledištima i vašim osećanjima, a onda zatražite od Rasela da dâ ponudu za vaš ranč. Verovatno će tada nastati opšta povika, ali na kraju će vas Rasel ipak uzeti u zaštitu.

– Mislite da hoće?

– Siguran sam u to.

– Ali prošle noći vam je mister Rasel rekao...

– Rasel mi se čini kao čovek koji suviše mnogo i glasno govori, mis Holtsberi, ali u dubini duše on je pošten. On veruje da zna način kako da se u ovoj prilici po-

naša. Držite se njega, a ostalima recite neka se tornjaju dođavola.

Kristina se toplo osmehnula, pokazujući na taj način Doku da je baš to želela da čuje iz njegovih usta. Osećala se srećnijom. Kao da joj je neko skinuo teško breme s pleća. Onda je pogledala na svoj časovnik, koji joj je visio o vratu i ustala. Ustala je i njena majka.

– Sastanak će početi za petnaest minuta – reče Kristina. – Hoćete li biti u gradu kada se završi?

– Nadam se da ću biti, mis Holtsberi.

– Možda ćete naći vremena za mene, da vam ispričam šta se desilo.

– Biće mi drago da to čujem, madam.

Kristina se ponovo osmehnula. Gledajući je kako izlazi iz gostionice, Holidej je imao osećaj da bi ta mlada žena svakom pametnom i poštenom muškarcu mogla mnogo da znači. On lično do sada nije dozvolio nijednoj ženi da probije njegov zaštitni oklop, ali ona je u njemu pokrenula neka uspavana osećanja na način koji nije mogao sasvim da shvati. Kristina je bila vrlo lepa, to je tačno, ali bila je i ponosna i tvrdoglava. U svakom slučaju, čak i kada bi došla u dobre ruke, trebalo bi je dosta modelirati.

Stiglo je jelo koje je poručio i on mu se posveti, ne prestajući da misli o njoj.

* * *

– Ti se sagni i beži s jedne strane, a ja ću s druge strane zgrade, Nelsone. Ništa ne brini što iza tebe plamti vatra! Samo grabi, dok ne stigneš do zadnje strane sudnice. Dotle će već biti dovoljno dima da nas obojicu zakloni kad budemo bežali niz sporednu ulicu.

– Jesi li siguran da nas neće niko videti, Luise? – upita Nelson Teri nervozno.

– Za to će se Ingram pobrinuti. U blizini sudnice i dvorišta neće biti ni žive duše, tako da je ta mogućnost isključena.

– A šta ćemo s onima unutra?

– Oni će biti okupirani onim što se događa unutra, a ne napolju.

Luis Ferguson se nasmeja i kresnu šibicu. Teri je puzeći prošao ispod prozora zgrade dok nije zašao iza ugla i kada mu je pajtaš dao znak glavom on je kresnuo šibicu i bacio je na gomilu drva polivenih petrolejom.

Pred njim je odjednom buknuo stub plamena. Teri uplašeno kriknu i poguren potrča tamo kuda mu je ortak rekao. U sledećih nekoliko sekundi zapalio je još nekoliko vatrišta duž svoje strane sudnice. Kada je konačno stigao do kraja zgrade, gusti dim dizao se već s obe strane. Teri nađe da beži koliko ga noge nose. Dok je bežao čuo je iz unutrašnjosti zgrade najpre viknu, a zatim glasne krike, praćene pravim stampedom brojnih koraka u trku. Zatim je počelo bučno lupanje pesnicama na zadnja vrata, ali Teri je znao da tuda niko neće izaći, jer je Ferguson stavio sa spoljne strane veliki gvozdeni šip.

Teri je trčao sve dok nije stigao do sporedne ulice. Nastavio je da beži i stao tek kada ga je Ferguson uhvatio rukom za rame i silom ga zaustavio.

– Odavde dalje idemo hodom – rekao je Teriju. – Pravi se da izgleda kao da smo pošli u šetnju, Nelsone. Jesi li video koliki dim i vatra se dižu?

– Video sam.

– Cela sudnica će izgoreti za nekoliko minuta – osmehnuo se Ferguson zadovoljno, jer je sve išlo kako je zamišljao.

* * *

Šerif Deril Ingram motrio je prizor s kraja glavne ulice. U jednom trenutku izgledalo mu je kao da je sudnica eksplodirala i pretvorila se u ogromnu plamenu loptu. Odmah zatim plameni zid zaklonio mu je pogled na zgradu. A onda, dok je žurio ka mestu koje je bilo rezervisano za parkiranje kola, prozori su počeli pucati od navale vatre koja je proždirala sve pred sobom. Ingram nikada nije video ništa nalik na to i ako bi opet pozeleo da neka zgrada bude spaljena, znao je koga bi trebalo da za taj posao angažuje.

Kada su se prvi učesnici sastanka pojavili na vratima sudnice Ingram potrča punom brzinom. Iza njega je ulica bila potpuno pusta, ali on je znao da to neće potrajati. Gromki pucnji požara i gusta zavesa dima sigurno će privući pažnju građana, koji će dotrčati.

Jedan rančer se sapleo na stepeništu pri vrhu i glavačke se skotrljao na ulicu. Drugi, koji su u panici jurili za njim, skotrljali su se preko njega. Žene su vrištale. Ingram je pritrčao, probio se do palog čoveka i digao ga na noge. Ne čekajući da se nesrećnik pribere, povikao je.

– Polako! Kud ste navalili? Ne trčite kao bez glave! Izlazite polako i pribrano i sve će biti u redu.

Njegove reči, međutim, zaglušila je tutnjava nogu po drvenom podu, kričanje i jaukanje.

Gomila je odgurnula Ingrama u stranu. Ljuti dim mu je pekao oči. Uzmakao je malo, pa ponovo prišao bliže da pomogne, iako je bio skoro zaslepljen dimnom zavesom i suzama koje su mu navirale na oči. Mnogi spaseni su mu zahvaljivali i šerif je bio siguran da će ovo biti dan njegovog trijumfa.

Kada se u dvorištu okupilo pedesetak osoba, od kojih su neki još uvek rukama gasili zapaljenu odeću, Ingram se umešao među njih, raspitujući se da li neko zna kako je požar počeo. Većina ga je nemo gledala. Sastanak se odvijao u dosta napetoj atmosferi, u kojoj je Rasel nastojao da argumentovano i rečito objasni kakve bi koristi železnica donela gradu. Bilo ih je koji su tvrdili kako je neke od prisutnih uspeo da zadobije.

– Gde je on? – upita šerif, gledajući zabrinuto lice onih koji su uspeali da izmaknu smrti u plamenu. Ljudi su se počeli zgledati i na kraju je neko rekao.

– Mora biti da je još unutra.

Stisnuvši usne, Ingram pođe prema stepenicama. Neko mu doviknu – Do vraga, šerife, niko ne može tražiti od vas da uđete unutra!

Ingram je zastao, pogledao vatru koja je lizala kroz vrata i skinuo košulju.

– Neko mora ući – odgovorio je.

U tom trenutku iz glavne ulice dotrčao je Dok Holidej, probio se silom kroz gomilu i zastavši kraj Ingrama, zagledao se u njega. Videvši nezvanog gosta, šerif se namršti.

– Ovde niste poželjni, mister – reče.

– Ovo je stvar koja se tiče samo Čejena.

– Zavežite! – dreknu Holidej na njega.

–Vraga ću zavezati, mister! Gde ste vi bili kada je požar počeo? Rečeno vam je da napustite grad, a vi to niste učinili. Je li to vaš način da...

Holidej ga odgurnu u stranu i obrati se jednom Lermanovom kauboju.

– Gde je Lerman?

Kauboje je zavrteo glavom – Video sam ga u trenutku kada je počela panika. Spazio sam da je pao i pokušao da se probijem do njega, ali me je masa ponela.

– A šta je s Idom i Kristina Holtsberi?

Kauboje je bespomoćno slegnuo ramenima.

Ingram zausti da nešto kaže, ali Doka više nije bilo tu. On je osmotrio ulazna vrata i zaključio da bi pokušaj da se prođe kroz plamen, koji je kroz njih izbijao, bilo čisto samoubistvo. Potrčao je u gust oblak dima, koji se dizao pored sudnice. Naišao je na jedno mesto gde je požar već bio otvorio rupu u zidu i pokrivši lice rukama, uskočio je kroz taj otvor. Dim ga je skoro ugušio i oči mu počele suziti, ali on je uporno nastavio da se probija kroz vatru i dim prema sredini zgrade. U dimom ispunjenoj unutrašnjosti plamena skoro nije ni bilo. Tek tada je opazio da je vatra izbila s obe strane zgrade i odatle se širila prema središtu, ali se, na njegovu sreću, požar još nije spojio. Vrelina je pretila da ga uguši i on je s krajnjim naporom uspeo da se probije do začelja zgrade. Tu je ugledao Majka Rasela, koji je stajao pored zida s rukama pritisnutim na lice, opkoljen plamenim jezicima, koji su mu već hvatali odelo. Holidej ga je zgrabio i odvuкао ga do rupe u zidu i gurnuo ga

napolje. Zatim se ponovo vratio, gaseći rukama vatru na pantalonama. Čizme su mu bile vrele kao žar. Probio se opet do zadnjeg zida i ugledao jedna vrata, na koja je svom snagom naleteo i probio ih ramenom. Ona se srušile i oblak dima kuljnu u dvorište.

Holidej je iskočio napolje, duboko udahnuo vazduh i ponovo se vratio unutra. Tek tada je ugledao Pata Lermana koji se, zaslepljen dimom nasumce kretao duž suprotnog zida. Holidej mu pritrčao, zgrabi ga za ramena i usmeri ga prema razvaljenim zadnjim vratima.

– Nastavite pravo napred – rekao mu je. – Kad budete pali znaćete da ste napolju.

Pat Lerman se okrenu ka svom spasio-cu, ali ga nije video, jer je bio zaslepljen dimom. – Jeste li to vi, Holideje? – upita.

– Ja sam. A sada učinite kako sam vam rekao. Jeste li videli Holtsberijeve?

– Tamo su ispod sedišta. Pokušao sam da dođem do njih, ali nisam uspeo.

Holidej gurnu rančera u pravcu vrata i pođe tamo kuda je ovaj pokazao da se nalaze majka i kći Holtsberi. Najpre je ugledao Kristinu, nagnutu nad telo nje-ne majke, koja je bila pritisnuta ispod dve teške klupe. Dok ju je izvukao, uzeo na ruke i rekao Kristini da se drži što bliže uz njega, a onda se počeo probijati prema vratima. Kada je iskočio u dvorište, osetio je da je stara žena klonula u njegovom naručju. Kristina je iskočila za njim i posrnula napred, a kada je Holidej, posrćući, pošao da se udalji što više od vatre, neko ga je dograbio za ruku i povukao kroz dim.

– Ovuda! – začuo se nečiji glas.

Holidej je poslušao. Najzad je uspeo da se udalji od požara, držeći još uvek na rukama Idu Holtsberi. Prošlo je još nekoliko minuta pre nego što je bio u stanju da jasno vidi kroz oblake dima što su se širili od zapaljene zgrade i tada je ugledao Pata Lermana, koji je pomagao Kristini da ustane. Kosa mlade žene bila je malo osmuđena, ali je, sem toga, izgledala nepovređeno.

– Jeste li čitavi? – upita je Dok.

Kristina natera sebe da se osmehne.

– Malo sam oprijena, mister Holideje, ali mislim da sam inače sasvim dobro.

– Hvala Bogu – odgovori. Spustio je njenu majku na tlo i istog trenutka je shvatio da je ona mrtva. – Za nju više ništa ne možete učiniti – rekao je saosećajno.

Kristina ga odgurnu u stranu i kleče kraj svoje majke. Pritisnula je lice na majčine grudi i glasno zajecala. Ključajući od besa, Pat Lerman je povikao.

– Sto mu gromova, Holideje, neko će morati da plati za ovo! Neko će visiti!

Dok ne odgovori. Video je Ingrama, koji se približavao pored zapaljene sudnice, praćen grupom kauboja. Kauboji se okupiše oko svog gazde i jedan od njih reče.

– Mister Lermane, video sam vas kad ste pali, ali nisam mogao da doprem do vas. Bila je takva gužva i toliko su se gurali...

– Bilo je tako da se svako spasavao kako je znao i umeo, Tomsone – odgovori mu Lerman i potapša ga po ramenu. Onda se okrenuo prema Doku, ali pre

nego što je mogao išta da kaže, prišao je Ingram s uperenim revolverom u ruci.

– Holideje, uhapšeni ste – rekao je pretećim glasom.

Lerman se kao ošinut okrenu ka njemu.

– O čemu to govorite, šerife?

Ingram pokretom naperenog revolvera pokaza na Holideja.

– Sasvim je jasno ko je potpalio vatru, zar ne? Holidej je svima u gradu pravio paklene neprilike. A onda, kada sam mu jutros naredio da napusti grad, on to nije mogao da podnese. Znao je da su u gradu svi protiv njega i zato je iz osвете podmetnuo požar i zapalio sudnicu.

– Ingame, vi ste jedna obična budala! – grmnu Lerman. – Holidej mi je spasao život, a takođe i Raselu, a onda se ponovo vratio u zapaljenu zgradu i tako reći skočio u čeljust sigurnoj smrti da bi spasao ove dve žene. Ako još jednom otvorite usta i izgovorite takvu glupost da znate da ću vam pesnicom razbiti njušku!

Ingram ustuknu korak nazad, zinući od iznenađenja.

Rančer se onda obrati Holideju:

– Zahvalan sam vam. Kao što sam rekao, vi ste mi spasli život.

Dok je, međutim, svu pažnju usmerio na Kristinu Holtsberi. Ona je prestala da jeca i sada je gladila kosu svoje majke dok su joj suze klizile niz obraze. Dok joj je prišao, i uhvativši je za ramena, uspravio je na noge.

– Ja ću se pobrinuti dalje za nju – rekao je.

Kristina se okrenula ka njemu i pala onesvešćena na njegove grudi.

Tada se Ingram još jednom ohrabrio i pokušao da ostvari svoju nameru.

– Ne tiče me se šta vi mislite, Lermane. Ja o toj stvari imam svoje gledište. Ovaj požar je pažljivo isplaniran. Rasel je povukao odlučan potez time što je otpustio Holideja, a Holidej je zauzvrat podmetnuo požar. On...

– On zamalo nije izgoreo u tom požaru, prokleta budalo! – odbrusi mu rančer.

Ali pošto se Ingram nije predavao i zaustio da još nešto kaže, Lermanova čvorovata pesnica pogodila ga je u usta. Šerif se zateturio, ali je ostao na nogama i mahinalno nanišanio na Lermana. No pre nego što je ispalio hitac, kauboj, koji se malo pre toga izvinio Lermanu, udario ga je po ruci i izbio mu revolver, a onda ga snažnim desnim krošeom u vrh brade, kakav Holidej dugo vremena nije video, oborio na tlo. Ingram se ispružio i ostao da leži. Lerman je podigao šerifov revolver i zavitlao ga u dimom ispunjeno dvorište sudnice. Onda je preuzeo upravljanje situacijom u svoje ruke.

– Mislim da više nema nikoga unutra i da se možemo udaljiti. Biće dosta rana da se previje, a i moramo se prebrojati. – Pogledao je sumorno u zapaljenu sudnicu, koja je gorela kao baklja. – Ako je neko ostao unutra, možemo se samo moliti Bogu za njegovu dušu.

Rekavši to, pošao je prvi iz dvorišta. Do tada se većina građana Čejena bila okupila pored ograde oko sudnice. Lerman im pokretom ruke dade znak da se uklone i propuste ljude koji su izlazili. Još uvek onesvešćenog Ingrama naslonili su na ogradu, a Lerman je pogledom potražio Holideja koga više nije bilo u

blizini. Video je samo Kristinu Holtsberi, koja je, duboko zabrinuta, zurila u zapaljenu zgradu. Počeo je pogledom da prati pogled mlade žene i ugledao Doka Holideja kako puzeći prilazi zapaljenoj zgradi. Koraknuo je da pođe za njim, ali ga Kristina zadrža, rekavši. – Mislim da je nešto opazio, mister Lermane.

Pratili su pažljivo pogledom Holideja sve dok ovaj nije stigao blizu temelja zgrade i otuda iz gomile drva izvukao jednu počađavelu limenu kantu. Onda je ustao na noge i šutnuo kantu prema gomili.

– Kanta od petroleja – reče Lerman razgovetno.

Dok klimnu glavom.

– Jedna kanta petroleja ne bi mogla učiniti da zgrada tako brzo izgori. Mislim da ćete oko zgrade naći još takvih kanti. Dok sam bio unutra uočio sam kako vatra dolazi s bokova zgrade, a ne odozdo. A video sam i kako požar bukta sa svih strana istovremeno.

– A to znači? – upita Lerman.

– To znači da je požar podmetnulo više ljudi, Lermane.

Rančer se namršti, zadivljen hladnokrvnim rezonovanjem Holideja, ali u isto vreme svestan kako Holidej ne govori samo zato da bi slušao zvuk svoga glasa. Znao je da Džordžijanac ima nešto na umu.

– Slušam vas – reče rančer.

– Dva čoveka su juče pokušala da me ubiju iz zasede. Posle toga uputili su se ka Šarpovoj krčmi u brdima, ali nisu ušli jer su videli vaše konje. Kako mi se čini, oni nisu želeli da ih vidite. Požar je podmetnut uprkos činjenici da je u njemu

mного ljudi moglo izgubiti život. Smatram da ako su dva čoveka podmetnula požar, onda su to ista ona dvojica koji su pokušali mene da ubiju iz zasede i koji su verovatno ubili Rika Šeltona.

Teško opečen po rukama i vratu, Majk Rase! im je prišao, kada je čuo šta je Džordžijanac rekao.

– To mi izgleda logično, Holideje – složio se.

– Naravno da je logično. Sada bi trebalo svi da pokušamo da otkrijemo odakle je donet petrolej.

Lerman se osvrnu i ugleda jednog čoveka naslonjenog na ogradu. Jedna mlada žena nežno mu je brisala lice vlažnom maramicom. – Jesmo li mi preuzeli onaj petrolej koji smo poručili, Bišope? – zapita Lerman visokog kaubojca blizu sebe.

Ovaj žustro odmahnu glavom:

– Ne, nismo. Trebalo je da petrolej preuzmemo danas, na povratku iz grada.

– Od Sensona? – upita rančer.

Bišop klimnu glavom. Gomilom prostruja potmuli žagor. Lerman se pažljivo zagleda Holideju u oči.

– Ni u čemu ne volim da stanem na pola puta, Holideje. Znam dobro da tri ili četiri trgovine u ovom gradu prodaju petrolej, ali pošto nisam mogao dobiti dovoljnu količinu za nastupajuću zimu, zatražio sam od Kolina Sensona da mi ga nabavi. Čuo sam da je petrolej pre neki dan stigao. Pa, ako ga ja nisam u ovom gradu mogao drugde naći, nije mogao niko.

– Znači da proverimo ko je kupio petrolej od Sensona – složi se Holidej. – Tako je!

Šerif Ingram je, njišući se, ustao na noge i besno se osvrnuo oko sebe. Lerman ga je neko vreme posmatrao pre nego što je rekao.

– Mislim da bi trebalo da se vratiš u svoju kancelariju, Ingame, i ozbiljno i duboko razmisliš. Ovde više niko ništa ne može pomoći. Zgrada će sama dogoreti, a požar se već stišao i ne predstavlja opasnost za susedne zgrade. – Zatim je pogledao okupljene građane i kauboje. – Mislim da bi svi trebalo da se razide-mo i posvetimo se svojim svakodnevnim poslovima.

Tek tada je Holidej shvatio koliki autoritet Pat Lerman uživa u gradu. Gledao je ljude kako se razilaze u svim pravcima. Kada je prostor ispred sudnice skoro opusteo, vratio se do Kristine. Ona ga je žalosno pogledala i ponovo zajecala.

Pokušao je da je teši.

– Nemojte plakati, Kristina. Više ništa ne možete učiniti. Ja moram nešto da uradim, a kada to obavim, posetiću vas. Idite u vašu sobu i odmorite se.

Kristina je poslušno klimnula glavom i udaljila se. Ingram je već bio otišao, krećući se mnogo brže nego što je Holidej mislio da će moći. Ali pre nego što je došao do zaključka zašto se šerif tako žuri, Lerman mu dade znak rukom da pođe. Holidej izađe kroz vratnice, osećajući pod laktovima drške svojih koltova. Imao je snažnu slutnju da misterija nestanka Rika Šeltona samo što nije rešena.

* * *

Kolin Senson je bio zabrinut. Čim je ugledao dim iz smeru sudnice, odmah je

znao šta su uradili Ferguson i Teri. Grandioznost njihovog zločina ga je zgrozila i skoro ga oborila s nogu. Stajao je za prozorom svoje trgovine i gledao kako ljudi trče prema zgradi sudnice, predvođeni Dokom Holidejem. Ono što je znao o Doku Holideju nije mu se dopadalo. Taj čovek je bio neumoljiv i potezao je revolver brže nego iko drugi.

Onda ga je naglo oblio znoj i noge mu zaklecaše. Pokušao je da se doseti kako bi u svojim knjigama mogao prikriti manjak četiri kante petroleja, koje je pribavio za svoje mušterije. Dodavola, ta dvojica su se pokazali kao prave budale! Svako ko ima zrno soli u glavi pogodiće kako je požar počeo.

Trgovac još nije našao rešenje za svoj problem kada je ugledao Terija i Fergusonja kako se približavaju ulicom. Hodali su tako bezbrižno i ležerno da se on odjednom osetio bolje. Bar ih niko nije video kada su podmetnuli požar, a to je ipak nešto značilo.

Otključao je vrata, znajući da će dvojica palikuća doći da ga posete. Ako bude mogao, nagovoriće jednog od njih da potpiše račun za te četiri kante. Želeo je da ima nešto što bi dokazivalo da je petrolej prodao. Lako bi posle mogao dati lažan opis kupca ako bi se neko raspitivao.

Prišavši bliže trgovini, Ferguson i Teri usporiše hod. Kolin Senson je u međuvremenu učinio napor da se pribere. Otvorio im je vrata i dočeka ih. Dim se u oblacima valjao niz ulicu, tako da ih niko neće videti kada uđu.

Čim su ušli, Ferguson reče.

– Nema nikakvih problema, Senson.

Trgovac uzdahnu.

– To mi je drago. Jeste li sigurni da vas niko nije primetio?

– Sigurni smo.

Senson odahnu s olakšanjem. – Pa dobro. Onda još ostaje da ovde stvari sredimo.

– Jeste, moramo ovde da sredimo stvari, Sensone. Zato smo i došli.

Trgovac iznenađeno pogleda Fergusonja.

– Mislim da ako malo prepravimo moje knjige sve će se srediti. Evo šta ja mislim da bi trebalo uraditi...

– A mi mislimo da bi trebalo uraditi nešto sasvim drugo, mister. Činjenica je da je vrlo opasno što si živ i što se može desiti da progovoriš. Požar je buknuo gore nego što smo računali. Vatra se otela iz ruku suviše brzo i neko je, možda, u tom požaru i nastradao.

– Ja sam pokušao da vam skrenem pažnju na to – reče mu Senson. Pri tome je potpuno zanemario Terija, koji je sedeo malo pozadi, na vrećama sa žitom i kukuruzom. – Ja sam vas upozorio šta se događa kad petrolej...

– Da, da, jesi, ali nisi nas upozorio dovoljno ozbiljno – reče Ferguson. – Ja i Nelson mislimo da će se sada rančeri zbog ovoga izbezumiti. A kad pomislim da su ljudi izgoreli, onda to baš i nije zgodno, zar ne?

Trgovac je pobledeo. Noge mu opet počеше klecati. Poželeo je da tu dvojicu nikada nije video!

– Pa... šta sad nameravate da učinite, Ferguson?

– Da te ubijemo – odgovori ovaj kratko.

Senson zastenja. Nije imao snage da se makne. Stajao je kao ukopan, drhteći celim telom, razrogačeno gledajući čas Luisa, čas Nelsona. Opazi da Teri drži nož u ruci.

– Mora biti tako, Sensone – nastavi Ferguson smireno. – Mislimo da shvataš zašto moramo da te ubijemo. Rančeri će prevrnuti grad od podruma do tavana da saznaju odakle je nabavljen petrolej. Sateraće te u ćošak i mi ne verujemo da ćeš im se ti suprotstaviti i da ćeš prećutati ono što znaš. Sve ćeš izbrbljati, Sensone.

Ferguson koraknu nazad i dade znak Nelsonu Teriju. Teri ustade i situri isukan nož ispred sebe. Na iznenađenje oba razbojnika, trgovac jurnu na Terija i zamahnu obema rukama. Teri koraknu ustranu, izbeže nalet i zada udarac nožem. Senson poskoči unazad i kratko kriknu, a Teri priskoči i još jednom zari nož u žrtvu. Iskolačenih očiju, Senson počeo uzmicati duž tezge, pridržavajući se rukama da ne padne i ostavljajući pritom krvav trag na njenoj površini. Krvario je obilno iz rane na stomaku i druge na grudima, ali ipak je uspeo da se odvuče do kraja tezge pre nego što je u smrtnom ropcu pao, glavačke licem prema podu.

Uveren da je svoj zadatak savršeno obavio, Nelson Teri je polako pošao duž tezge da bi proverio je li Senson mrtav. Kada je stigao do ugla tezge opazio je kako trgovac diže okrvavljenu ruku iz jedne pregrade ispod tezge. Za trenutak bio je samo zaprepašćen činjenicom što je trgovac još uvek živ. Odmah zatim zaprepašćenje se pretvorilo u užas kada je

video da Kolin Senson drži u ruci zapet revolver teškog kalibra. Samrtnikova ruka je podrhtavala, ali je revolver bio uperen tačno ubici u prsa.

Teri prestravljeno kriknu i zamahnu nogom da revolver izbije samrtniku iz ruke. Ali Senson je bio toliko pribran da trgne ruku unazad i onda, iskašljavajući penušavu krv, prihvati revolver i drugom rukom kako bi hitac bio pouzdaniji. Sve je to trajalo samo delić sekunde pre nego što je plamen iz cevi sevnuo, a prasak dva pucnja, slivenih u jedan, prolomio se radnjom. Nelson Teri se bacio unazad, ali su kuršumi ipak pogodili cilj. Jedan ga je pogodio u lobanju, a drugi mu se kao usijano gvožđe zario u prsa. Dok se u padu okretao prema Fergusonu, tražeći pomoć, zastenjaio je bolno i izgubio svest.

Luis Ferguson nije ni pomišljao da mu pruži pomoć. Pobegao je glavom bez obzira.

* * *

Kada je iz trgovine doprla grmljavina revolverskih pucnjeva, Dok Holidej i Pat Lerman zastali su nasred ulice, gde su se u tom trenutku zatekli. Pogledali su po gomili prisutnih i nisu videli Kolina Sensona. Po tome su znali da su njihove sumnje osnovane. Petrolej je poticao iz njegove radnje.

Nešto dalje niz glavnu ulicu šerif Ingram se približavao vratima svoje kancelarije. Kada su pucnji odjeknuli, on se okrenuo na petama kao da ga je guja ujela i ugledao Holideja i Lermana kako trče ka Sensonovoj trgovini. Počeo je proklinjati Fergusonja i Terija, nazivaju-

ći ih u sebi prokletim budalama, kakvi su uvek bili. Ali nije se makao s mesta. Morao je dobro proceniti šta da preduzme. Nije smeo sebi dozvoliti nikakvu žurbu ili nesmotrenost.

Dok se on premišljao, Lerman i Holidej su ušli u trgovinu. Trenutak kasnije Ingram je ugledao Fergusonja kako pretrčava preko ulice u blizini gradske štale. Bio je sam. Ingram usisa vazduh kroz stisnute zube, kao da se opekao i grozničavo pokušava da dokuči šta bi to trebalo da znači. Gde se, do vraga, deo Teri? Nije bilo verovatno da bi taj kukavac svojom voljom ostao na mestu gde se zbila pucnjava.

Psovao je sebi u bradu, jer mu je tada sinulo: Teri nije uspeo da se izvuče. Pohitao je kroz šerifsku kancelariju, svestan činjenice da je jedini čovek koji bi ga mogao odati i dovesti u vezu s celim tim prljavim poslom sada u bekstvu. Ferguson je, sasvim razumljivo, znao da će svako u gradu Terija i njega neizbežno dovesti u vezu. Ako bi jedan bio uhvaćen u kršenju zakona i drugi bi automatski bio optužen za isto. Prema tome, Ferguson je morao biti ućutkan, jer to je za Ingrama bio jedini način da spase svoj ugled i položaj.

Osedlao je svog konja i u trku se uputio van grada, znajući kuda će Ferguson krenuti.

* * *

Nelson Teri nije bio mrtav. Obično bi čovek s lobanjom prosviranom metkom i drugom ranom na stomaku umro, ako ne odmah, ono za nekoliko minuta. Ali s Terijem to nije bio slučaj. On je sedeo

naslonjen na tezgu i proklinjao Luisa Fergusonja, koji je pobjegao, izdao ga i ostavio u nevolji. Teri nije želeo da umre. Da ga je Luis izvukao odavde, možda bi ga neki lekar previo i možda bi mu život bio spasen. Ali Luis je pobjegao i prepustio ga sudbini.

Vrata se naglo otvoriše i Lerman i Holidej uđoše u radnju.

– Tamo pored tezge – reče Lerman.

Holidej stiže do Terija. Pogledao je ranjenika i videvši u kakvom je stanju, procedio.

– Ti si pokušao da me ubiješ. Zašto?

Teri besno stisnu vilice. Iz usta mu po-teče krv.

– Dodavola, Teri, zašto? – prodra se Lerman. – Ja sam ti toliko učinio. Zašto si onda pokušao da me živog spališ?

Teri pokretom glave pokaza na mrtvog trgovca. – To je njegova greška – prokrkljao je. – Trebalo je da nam kaže kakav će plamen buknuti od te tečnosti. Mi smo računali da će svi imati vremena da izađu iz zgrade i da će posle toga svi stočari pomisliti kako su požar priredili Rasel i Holidej. Verovali smo da neće posumnjati ni na koga drugog, jer nam je Ingram tako rekao.

– Ingram? – izusti rančer resko.

– Naravno. Ingram i Luis. A onda je Luis... svinja... ostavio me da crknem. Sad njih dvojica računaju da su uspeali. Ja ovde ležim polumrtav, a oni slobodni kao ptica na grani. Samo neće biti tako, Lermane. Mi smo to zajedno smislili... to da nas trojica šćepamo u svoje ruke celu ovu oblast... nismo hteli da radimo... nego samo da organizujemo posao. Tako bismo bez muke ubirali profit. Ni-

smo hteli da nam ta prokleta železnica upropasti ono što smo planirali.

– Ko je ubio Šeltona? – upita Holidej.

– Luis...

Teri se zakašljao i bljunuo krv, a onda kliznuo pored tezge na koju je bio naslonjen. Lerman je pružio ruku i zadržao ga da ne klizne na pod. Ali tada grč potrese telo Nelsona Terija i palikuća se sroza na pod pored nogu trgovca, koji ga je upucao.

– Od sada pa nadalje, ovo je moj posao, Lermane – reče Holidej.

– Ne, Holideje, ovo se tiče celog Čejena.

– Kažem vam: ne mešajte se.

Džordžijanac izađe iz trgovine i pređe preko ulice. Pat Lerman ga je nekoliko trenutaka ćutke gledao, a onda pošao za njim, ali nije pokušao da ga sustigne. Holidej uđe u šerifsku kancelariju i zastade na sredini velike prostorije, s rukom na dršci kolta, prelazeći pogledom od ugla do ugla. Ali kancelarija je bila prazna. Prošao je kroz hodnik u dvorište i video da je i štala prazna. Dok je razgledao sveže tragove kopita pridružio mu se Lerman.

– Je li pobegao? – upita.

– Zna kako stvari stoje – odgovori Dok.

– Kao i Terijev pajtaš.

– Dovešću moje ljude, pa ćemo poći u poteru za njima. Poslušajte glas razuma, Holideje! Vi ste već dovoljno učinili za ovaj grad i mene lično. Ostalo bi trebalo da učinimo mi, jadne budale.

– Oni su ubili Rika Šeltona – odvrati Holidej, ostavljajući Lermana i odlazeći ka gradskoj štali. Osedlao je svog konja i pošto ga je pojahao, obrati se štalaru.

– Poznajete li prijatelja Nelsona Terija?

Štalar klimnu glavom:

– Vi verovatno mislite na Luisa Fergusona, mister Holideje. On se upravo uputio putem prema severu.

– Hvala vam – reče Dok. Znači, krenuo je prema Šarpovoj krčmi, tražeći tamo utočište. Obode konja i životinja se punim trkom uputi ka izlazu iz grada.

* * *

Bilo je to dugo, naporno jahanje za Luisa Fergusona, ali se nadao da će mu se isplatiti. Nameravao je da opljačka Breda Šarpa i s plenom umakne preko granice. Tamo bi našao skrovište i pritajio se dok se prašina ne slegne.

Otvorio je vrata i zagledao se u zategnuto, sumnjičavo lice krčmara. Bred Šarp je umeo da pročita u sagovorniku i najskriveniju misao, znao je Fergusona, pa će morati da igra krajnje lukavu igru.

– Zdravo, Brede – rekao je bezbrižno.

– Šta želiš, Fergusone?

Ferguson se svali na klupu, zavuče ruku u džep i izvuče kovanicu od pola dolara. – A šta bih mogao da poželim kod tebe nego piće? Dan je pakleno vruć, Bred.

– Vidim da si brzo jahao, kao da od nekoga bežiš. Jesi li u nekoj nevolji?

– Sve je u najboljem redu, Brede. Daj mi bocu viskija.

– Boca staje osam dolara, a ne bednih pola, koje si pokazao.

– Hajde, hajde, imam još novca, a i da nemam, zar ne uživam kod tebe toliki kredit? Ostavio sam u tvom ćumezu daleko više!

Krčmar gundajući pođe niz tezgu i izvuče jednu bocu ispod nje. Pruži je Fergusonu i reče: – Video sam te kada si dolazio. Jurio si kao da su ti svi đavoli za petama. Ja ne želim da imam neprilika s šerifom. Zato, ako si u bekstvu, ne tiče me se ni zbog čega ni kako. Popij svoje piće ili ga ponesi sa sobom i gubi se odavde. Ako me neko bude nešto pitao, reći ću da te nisam video.

Ferguson ga bezizrazno pogleda. Onda se osmehnu, otpuši bocu i prinese usnama. Otpio je nekoliko gutljaja pa je iznenada hitnuo na krčmara. Lukavi Šarp i da je bio oprezniji ne bi mogao preduhitriti Fergusonja da učini ono što je hteo. Pre nego što ga je boca pogodila u lice, Luis je već imao revolver u ruci. Grmljavina pucnja prigušila je Šarpov krik. Od udarca metka on se zaletе unazad, leđima udari u policu s bocama, obarajući ih uz lom i zveket stakla na pod.

Ferguson ustade s klupe, pogleda preko tezge i uveri se da je Šarp mrtav. Onda počе da pretražuje skrovišta mesta u krčmi, ali nije mogao naći gde Šarp krije svoj novac. Još je bio zauzet preturanjem fioka i drugog inventara, proklinjući Šarpa zbog njegove sumnjičavosti, kada začu neki šum. Okrenuo se i ugleđao Ingrama, koji je stajao s uperenim revolverom.

– Čuo sam pucanj, Luise – reče šerif.
– Odmah sam znao šta se desilo. Hteo si da opljačkaš Šarpa, je li? To je težak prestup, bez obzira što ni Šarp nije bio sasvim čist.

– Zar hoćeš da mi držiš pridike, Derile?

– Ne. To znači da sam ja čuvar reda i zakona. Gde je Teri?

– Mrtav je.

– Ko ga je ubio? Kolin?

– Da. Teri ga nije ozbiljno shvatio. Nisam mogao više ništa da učinim, pa sam uhvatio maglu. Nameravao sam da zbrišem iz ovog kraja, čak preko granice. Došao sam ovamo, jer mi treba novac za to.

– Tu si u pravu – reče šerif – ali nevolja je u tome što te ja neću pustiti. Moram da vršim svoju dužnost prema građanima koji su me izabrali. Ako hoću da ostanem u Čejenu, moram povratiti ugled i poverenje, to ti je valjda jasno.

Ne menjajući izraz lica, Ingram pritisnu okidač. Udar kuršuma baci Ferguson na tezgu krčme. On se rukama prihvatio za tezgu da ne padne i ostao da stoji tako, lica izobličенog od bola.

Ingram mirno nastavi kao da vodi istragu. – Utvrdio sam da ste vas dvojica iz nekih suludih razloga zapalili sudnicu. Kada se budem vratio u grad s tvojim lešom preko sedla građani će me poštovati daleko više nego sada.

Još jednom je pritisnuo okidač. Ovaj put je bandit bez jauka pao na kolena. Zakrkljao je i prošaptao isprekidano:

– Nit... kove! – a onda pao na pod. Ingram ga podiže i iznese iz krčme. Prebacio je leš preko Fergusonjevog konja, a onda se vinuo u sedlo. Zadovoljan, vraćao se u Čejen.

* * *

Prelazeći preko potoka na kilometar od Šarpove krčme, Holidej je čuo pucnje iz tog pravca. Odmah je znao da je mrtav

ili Ferguson ili Ingram. Ali jedan od njih dvojice bio mu je dovoljan.

Kada je njegov konj pregazio potok, na visokoj kamenitoj padini iznad sebe ugledao je konjanika koji se na trenutak zaustavio na vrhu padine a onda nastavio. Dok je zastao na obali potoka, čekajući da mu se konjanik približi. Iza sebe je čuo potmuli topot kopita što je značilo da su ga Lerman i njegovi ljudi stigli.

Kada je konjanik prišao na stotinak metara, Dok u njemu prepozna Ingrama. Odmah zatim ugledao je za njim još jednog konja i razabrao da šerif za sobom vodi konja s mrtvacem na leđima. U istom trenutku začu se pljuskanje konjskih nogu pri ulasku i izlasku iz vode, zatim frktanje konja i zveket opreme. Potera se zaustavi iza Holideja.

On je i dalje sedeo u sedlu kada se Ingram zaustavi na kratkom rastojanju. Neko vreme su pažljivo motrili jedan drugog, a onda Ingram razvuče usta u širok osmeh. Zatim pusti konja da priđe još malo bliže. Na to Pat Lerman pritera svog konja uporedo s Holidejevim i reče.

– Priznajem da Ingram ima vraški jake živce!

– Čujmo ga šta ima da kaže – odvrati Dok.

Lerman rukom dade znak svojim ljudima da ostanu pozadi, a on potera konja malo ispred Holideja i stade oči u oči s šerifom. Dva najmoćnija čoveka u Čeje-nu odmeriše jedan drugog.

– Koga to imate tamo na konju, šerife? – upita rančer.

– Čoveka koga gonite, Lermane. Video sam ga kad je napustio grad posle

pucnjave u Sensonovoj trgovini pa sam pošao za njim. Nisam tada znao o čemu se radi, ali sam znao da ne beži bez razloga. Pokazalo se da me instinkt nije prevario. Kada sam stigao u Šarpovu krčmu on se odmah mašio pištolja, čak pre nego što sam ga išta pitao. Kasnije sam zaključio da i nije imao drugog izbora, jer je neposredno pre toga ubio Šarpa i pokušao da ga opljačka. Videvši da je potegao revolver nisam imao izbora.

– On je radio s Nelsonom Terijem – reče Lerman. – Njih dvojica su pokušali da ubiju mister Holideja, to je sada izvesno. Ubili su i Rika Šeltona i zapalili sudnicu u kojoj je bilo pedesetak osoba. Kao što vidite, dugačak im je spisak zločina.

Ingram navuče na lice masku iznenađenja. – Gle, gle, otkud sve to znate?

– Znamo mi i više od toga – nastavi Lerman. – Znamo, na primer, da ste vi bili u ortakluku s njima, šerife.

– O čemu vi to govorite? Kakve su to glupe šale?

– Uopšte nisu šale – reče rančer. – Teri je razvezao jezik i sve nam ispričao. To niste očekivali, je li? Priznajem da nismo ni mi s obzirom na to šta vam je bila dužnost, ali to nije prvi put da čuvar zakona vrši bezakonje. Visićete zbog ovoga, Ingame, visiće! A sada ću vam uzeti revolver.

Ingram se još trenutak pretvarao da je zaprepašćen, onda je prešao pogledom po licima ljudi iza rančera i u njima pročitao srdžbu i prezir i shvatio da mu je ovaj put došao kraj. Sve je bilo uzalud, svi planovi, pomislio je u očajanju i klonulo sklopio oči, a kada ih je ponovo

otvorio i ugledao Holideja, u njemu se razbukta bes.

Kada se mašio revolvera, Lerman je spremno dočekao njegov potez, ali je šerif ipak bio brži. Nije, međutim, bio brži od Holideja, koji je u treptaju oka izvukao kolt i opalio bez nišanja. Metak je kao pesnica udario Ingrama i zaneo ga u sedlu. Šerif je tek upola bio izvukao revolver i oružje mu ispade iz ruke. Onda pade i Ingram, mlitavo, na čvrsto tle.

* * *

Majk Rasel je blistao od sreće. Pat Lerman je neposredno pre toga potpisao dokument kojim je železničkoj kompaniji dao pravo da trasu pruge položi preko njegovog zemljišta, a pre toga je Kristina Holtsberi prodala železnici svoj ranč za daleko veću sumu novca nego što se nadala. Sada joj je budućnost izgledala lepša i da nije bilo smrti njene majke bila bi potpuno srećna. A sve je to dugovala jednom čoveku: Doku Holideju.

Savijajući papir s Lermanovim potpisom, Rasel se zagleda Džordžijanacu u lice i reče.

– Dakle, Holideje, mislim da je sve rešeno. Sada treba samo da se organizuje posao. Naravno, vi ćete i dalje voditi onaj deo poslova koji se odnosi na sređivanje...

Holidej zavrte glavom i zausti nešto da kaže, ali ga Lerman preteče i prekide Rasela.

– Mister, čini mi se da se nismo do kraja razumeli. Zar ste već zaboravili da sam rekao kako potpisujem ugovor pod jednim uslovom?

– Ne, nisam zaboravio, mister Lermane, ali sam mislio da se taj uslov odnosi na žičane ograde.

– Nisu u pitanju ograde. Naš grad je veliki i zahvaljujući vašoj železnici postaće uskoro još veći. A sad da vam kažem uslov: poznato vam je da nemamo čuvara reda i zakona koji će štititi živote i imovinu građana.

– To je bar lako. Angažujte nekog šerifa.

– To baš i nameravamo, Rasele. Hoćemo jednog dobrog i proverenog čoveka. čoveka koji neće ustuknuti ni pred kim, a biće dovoljno razuman i pošten da svoju hrabrost i ovlašćenje ne zloupotrebi. Mislim na nekog ko je hrabar, vešt i uglađen kao Vajat Erp, a to je čovek koji stoji pred nama, njegov prijatelj Dok Holidej.

Sećanja na druženje s Erpom izmami osmeh na usnama Doka Holideja, ali mu osmeh postade kiseo kad je pomislio na šerifsku zvezdu na svojim prsima. To mu se činilo nezamislivim. Onda mu se pogled zaustavio na Kristini Holtsberi. Da li će otputovati ili ostati u Čejenu? Osetio je potrebu da se pobrine za nju, da joj omogući da živi sređen život korisnog građanina. Na ranču to nije mogla, jer to nije bio posao za nju, ali s novcem koji je dobila mogla je pokazati svoje prave sposobnosti. Najzad reče.

– Moja odluka zavisi od toga šta će mis Holtsberi učiniti. Ako ona odluči da ostane u gradu i počne neki posao, ja ću takođe neko vreme ostati. U tom slučaju postavljam dva uslova. Prvi je da angažujem jednog pomoćnika koji će raditi pod mojim nadzorom, a drugi je da na

tom mestu ostanem samo privremeno dok u grad ne dođe čovek koga ću vam preporučiti za mesto šerifa. Već znam takvog čoveka i mislim da bi on bio voljan da dođe. Zato čujmo šta namerava mis Holtsberi.

Sve oči se okrenuše prema Kristini. Ona je bila iznenađena i grozničavo je razmišljala šta stoji iza Holidejeve odluke. Je li taj lepi avanturista osećao prema njoj nešto lepše od suvoparnog biznisa kojim je njihovo poznanstvo počelo?

– Pa, mis Holtsberi? – upita Pat Lerman. – Vi ste uvek govorili da niste žena za ranč i ja se slažem s tim. Evo vam sada prilike da se dokažete kao koristan član društva. Zašto ne biste počeli s nekom trgovinom u gradu? Grad će se razviti i posao će cvetati.

– Ako mister Holidej kaže da će grad biti uređen i život u njemu bezbedan i ako se moji susedi ubuduće pokažu kao pravi hrišćani, onda bih i ovde mogla početi nešto. Čejen nije ništa gori od drugih mesta.

– Što se suseda tiče, to je već rešeno – izjavi Lerman i svoje reči proprati smehom. – Od sada počinje nova priča, jer ste naš pravi sugrađanin.

– Onda ostajem – reče Kristina i pogleda Holideja.

– Dakle, ostaje nam samo da to zalijemo. Hajdemo, ja častim! – reče Lerman raspoloženo.

* * *

Dok se probudio i po zraku sunca koji se probijao kroz uzan prorez između

kapaka procenio da mora biti oko osam sati. Prešao je pogledom po sobi, već dobro mu poznatoj posle dva meseca boravka u njoj, po predmetima koje je svakog dana gledao i njima se služio. Prebačen preko stolice ležao je njegov svileni prsluk sa šerifskom zvezdom – simbolom novog života u Čejenu. Danas će je poslednji put nositi pre nego što je vrati gradonačelniku, a ovaj je prikači Petu Flečeru, novom šerifu, koji je sinoć prispeo u grad. Svemu dođe kraj.

Okrenuo se i pogledao Kristinu koja je još spavala pored njega. Kosa, rasuta po jastuku, skrivala joj je deo obnaženog ramena, zaobljenog i glatkog kao slonovača. Žalio je što će je ostaviti, jer je s njom doživeo tolike prijatne časove. Sumnjao je da će uskoro naići na ženu koja će ga tako radosno grliti i tako neštedimice predavati se ljubavi. No on se držao jednog životnog pravila koje se do sada pokazalo ispravnim: nikada ne čekaj da ljubavi dođe kraj. Treba prekinuti kada je plima osećanja na vrhuncu i kada se čar trenutka može ovekovečiti u nezaboravnu uspomenu.

Nagnuo se i usnama dotakao njene polutvorene usne, još tople od žara datih poljubaca. Ona oseti taj dodir i rasklopi usta sasvim, sanjivo ali željno, kao da je i u snu spremna na Dokov zagrljaj.

Ali Holidej je nije zagrlio. Ustao je, obukao se i pošto je u ogledalu dugo posmatrao šerifsku zvezdu na svojim prsima, izašao iz sobe.

Njegov posao u Čejenu bio je okončan.

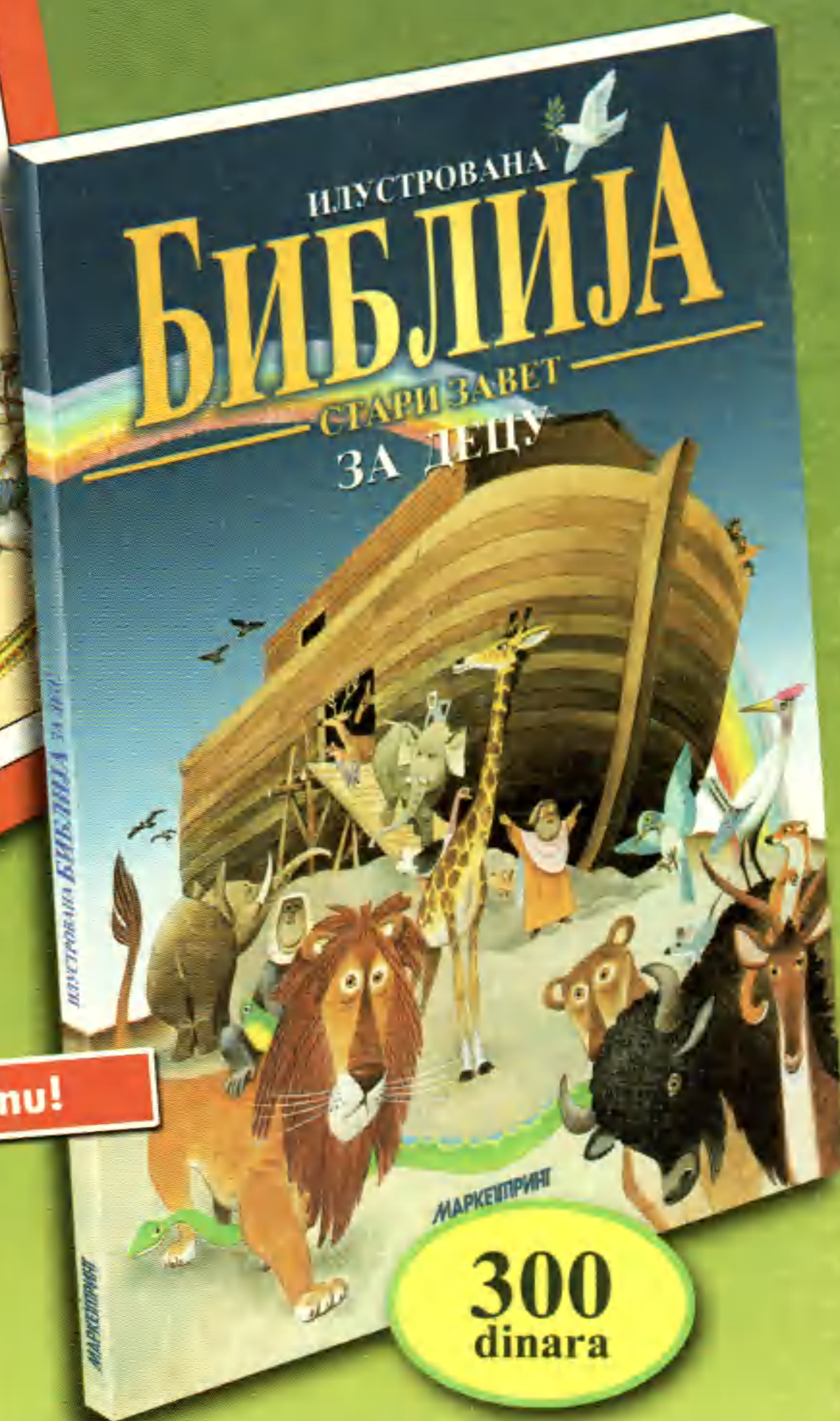
KRAJ

MARKETPRINT

Poštarina uključena u cenu!

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400
telefaks: 021 6331 067
mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad
Tolstojeva 24

ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00469

